

Za nas to ni navadna proslava

BOJAN BREZIGAR

Primorska danes slavi. Velik poudarek, ki ga vsa Slovenija namenja temu dogodku, kaže, da res ne gre samo za priložnostno proslavo.

Ta poudarek ni samo rezultat volje oblasti, da bi primerno proslavile obletnico dneva, ko je bil večji del Primorske priključen maticni domovini, ampak je globoko zakoreninjen v srcih prebivalstva.

Vendar, kaj ta slovesnost zares pomeni za današnji čas?

Pomeni to, kar danes pomeni Primorska za Slovenijo: njen sestavni del, njeno okno v svet, njeno mediteransko dušo, ki s svojo elastičnostjo mehca srednjeevropsko resnost osrednje in severne Slovenije oziroma njenih prebivalcev. Trditve, da bi Slovenija brez Primorske ne bila taka, kakršna je, torej ne gre pojmovati samo geografsko oziroma geopolitično.

Pa vendar, ali ima danes, pol stoletja kasneje, ta proslava še kakšen smisel?

Ima ga, kajti umesca se v novo obdobje odnosov na meji, katerih aktivni sestavni del je prebivalstvo obeh narodov na obeh straneh meje. Ni torej samo trenutek dolžnega spomina, je tudi priložnost za ustvarjalni pogled v prihodnost; za razliko od tega, kar se dogaja v teh dneh v Trstu, kjer je v ospredju samo nostalgčen pogled nazaj, emotiven in obenem prirejen trenutnim političnim interesom nekaterih krogov, tistih, ki so uprti samo nazaj.

Zgodovine za nazaj pa ne more spreminjati nihče. Do priključitve Primorske je prišlo po dveh desetletjih fašistične genocidne politike in po krvavi vojni, v kateri se je slovensko primorsko ljudstvo skoraj enoglasno borilo za svobodo in za demokracijo. Potem je bilo, kar je bilo, vendar tega dejstva ni mogoče in ne bo mogoče nikoli izbrisati. In priključitev Primorske je bila rezultat tega boja.

Seveda, del slovenskega ozemlja in del slovenskega naroda je ostal zunaj meja domovine. Zivel je težke case. Prav zato z upanjem gleda v prihodnost in mu današnja proslava pomeni tudi potrditev dolgoletnih želja, da bi meja res združevala in ne delila.

Ce je torej za Slovenijo in za njene državljane današnja proslava predvsem pomemben spomin na trenutek, ki je bil odločilnega pomena za nastanek slovenske države sploh, je za Slovence v Italiji ta obletnica tudi ponovna priložnost za pogled naprej, z upanjem, da prikazni preteklosti ne bodo več ovirale udejanjenja njihove težnje po normalnem življenju. Za Slovence v Italiji torej to ni navadna proslava.

PO SINOČNJI PRIREDITVI V SLOVENSKI PRESTOLNICI

Danes v Novi Gorici proslava 50-letnice priključitve Primorske

V Ljubljani je sinoči nastopil tudi TPPZ Pinko Tomažič, govoril pa župan Rupel

LJUBLJANA, NOVA GORICA - Na Presernovem Trgu v Ljubljani je bila sinoči prireditev Na svoji zemlji, posvečena 50-letnici priključitve Primorske k maticni domovini. V osrednjem delu je nastopil Trzaski partizanski pevski zbor Pinko Tomažič in pod vodstvom Oskarja Kjudra med drugim prvič izvedel pesem Prekomorci, ki jo je nalašč za to priložnost uglasbil njegov dirigent.

Slovesnosti se je udeležil tudi predsednik republike Milan Kučan, slavnostni govornik pa je bil ljubljanski župan dr. Dimitrij Rupel. Govornik je med drugim poudaril, da si brez Primorske ni mogoče predstavljati niti slovenske kulture, niti slovenske države niti slovenske prestolnice.

Ljubljanska proslava se bo idealno nadaljevala in dosegla svoj vrhunec danes ob 11. uri v Novi Gorici z državno proslavo ob 50-letnici priključitve Primorske.

Na 2. strani

POSEBNA PRILOGA
od 9. do 28. strani

ITALIJA / PRODIJEVO ZAGOTOVILO NA ODPRTJU SEJMA V BARIJU

Proces sanacije stopa v zaključno fazo

Nato čaka Italijo vstop v monetarno unijo, o čemer teče beseda tudi v Luxemburgu

BARI - Prihodnje leto bo proces sanacije javnih financ dokončan, takoj nato pa čaka Italijo vstop v Evropsko monetarno unijo s prvo skupino držav Evropske unije, je dejal predsednik vlade Romano Prodi na včerajšnji slovesnosti ob odprtju sejma Fiera del Levante, največje tovrstne prireditve na jugu države. Prodi je zelo neformalen poseg je naletel na pozitivne komentarje podjetnikov, s Cesarom Romitiem na čelu, ki je kljub se nedavno izraženi skepsi priznal, da je Italija tokrat na pravi poti. Podobno priznanje prihaja tudi iz Luxemburga, kjer so zbrani evropski ekonomski ministri in kjer je Ciampi zagotovil, da ima Italija enake možnosti za doseg 3-odstotnega razmerja med deficitom in bruto domaćim proizvodom kot Francija in Nemčija.

Na 2. strani

Mati Tereza včeraj še zadnjič združila svet v imenu ljubezni

V Kalkuti so včeraj z državnimi častmi pokopali mater Terezo, pogrebne svečanosti pa so se poleg revežev udeležili tudi številni ugledni pred-

stavniki bogatega sveta. Med državni-ki je bil tudi italijanski predsednik Scalfaro.

Na 36. strani

Različna gledanja na regulacijski načrt

TRST - Regulacijski načrt, ki ga je odobrila deželna vlada s precejšnjimi spremembami v primerjavi z besedilom, ki ga je spomladi odobril trzaski občinski svet, je v trzaskem političnem svetu sprožil vrsto reakcij. Nekatere so kar drastične: župan Illy napoveduje priziv na Dezelno upravno in celo na Ustavno sodišče, pokrajinski tajnik SSk Mocnik pa meni, da je ukrep hudo prizadel interese kraskega območja in slovenskega prebivalstva v prvi vrsti. Predstavniki DSL in SKP pa so spravljivejši in nakazujejo možnost sprotnega reševanja problemov, medtem ko je svetovalec Zelenih Gheršina brez nadaljnjega zadovoljen s sklepom deželnega odbora.

Na 3. strani

BV: obisk Albrightove zaenkrat brez rezultatov

KAIRO - Bliznjevzhodna turneja ameriške državne sekretarke Madeleine Albright, ki za zdaj ni obrodila vidnejših rezultatov, se je včeraj nadaljevala v Egiptu, kjer ji je predsednik Mubarak zagotovil prizadevanje svoje države za stabilnost v regiji. Pozitivno je obisk vodje ameriške diplomacije ocenil tudi palestinski lider Arafat, ceprav je pripomnil, da Albrightova ni prinesla novih idej za mirovni proces.

Vojske razmere se medtem ne umirjajo. Izraelska letala so v noci na soboto nadaljevala vdore v južni Libanon, med katerimi je umrlo šest libanonskih vojakov, stirje hezbollahi in neka zenska. V strelnem spopadu je umrl tudi sin generalnega sekretarja hezbollahi.

NOVA CORSA 100 12v

Z najnovejšim motorjem

Pridite na predstavitev tega edinstvenega modela DANES ter v soboto, 20. in v nedeljo, 21. t. m. !

Zastopstvo **OPEL**

Panauto

TRST, Strada della Rosandra 2 - Tel. 040/820256-7

Končno tudi v Trstu
nov prodajni center
keramike in kopalniške opreme

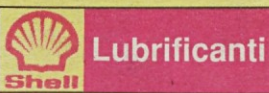
1000 m² razstavnega prostora
takojsnja dobava, neverjetne cene
UGODNOST in STIL

TRST - Strada della Rosandra 40
tel./fax 040/813719 - 813716

odprto od ponedeljka do sobote

La Combustibile S.R.L.

34018 TRST - DOMJO 38 - Tel. 820331 - 810252

Izkušnost najboljšega na svetu

- diesel goriva
- plinsko olje za ogrevanje
- motorna olja
- les in premog za kurjavo

PEČI IN ŠTEDILNIKI NA DRVA IN PREMOG

Pridite si ogledat čudoviti svet mineralov, fosilov, meteoritov, kvarčnih kristalov, ki jih je zemlja hranila tisočletja!

Ogrlice, verižice, obeski iz jantarja in žlahtnih kamnov, okrasni predmeti za dom in urad, primerki za darila, za zbiratelje ...

V NAJPRIVLAČNEJŠI TRGOVINI
SVOJE VRSTE NA SVETU
IPANEMA ROVIS

Trst, ul. Galatti 1 - tel. 362106

LJUBLJANA / ŽUPAN RUPEL NA SINOČNJI PROSLAVI OB 50-LETNICI PRIKLJUČITVE PRIMORSKE MATIČNI DRŽAVI

»Slovenske države si ni mogoče predstavljati brez Primorske!«

Na prireditvi nastopil TPPZ Pinko Tomažič - Danes idealno nadaljevanje v Novi Gorici

LJUBLJANA - »Mir in svoboda sta bila stalna in značilna cilja slovenskih ljudi. V veliki meri smo ju dosegli leta 1947, se bolj leta 1975 z Osimskimi sporazumi, dokončno pa leta 1992, ko smo te in druge slovenske dosežke prevzeli v dediščino samostojne države. Nekateri odlični zagovorniki casti naše dežele so v zadnjem času opozorili, da smo Slovenci preveč nagnjeni k zanikanju in malodušju. Takšno nagnjenje je bilo nemara razumljivo v preteklosti, danes pa bi se morali te zle volje že zdavnaj otresti in jo nadomestiti s sproščenostjo in dobro voljo. Dejanja, kot je bilo partizansko osvobajanje Primorske med vojno, njeno vključevanje v slovensko republiko leta 1947 in pridobivanje samostojne državnosti z mednarodnim priznanjem v letih 1991 in 1992, so bila miroljubna in svobodoljubna, uspešna in potrtilna dejanja. Dejanja sproščenosti in dobre volje.«

Tako je med drugim povedal ljubljanski župan Dimitrij Rupel, ko je sinoci nastopil na Prešernovem trgu v Ljubljani kot slavnostni govornik na prireditvi Na svoji zemlji, posvečeni 50-letnici priključitve Primorske matični državi. Prireditve se je začela popoldne z nastopom Vevške godbe in

mazoret, nadaljevala pa s pripevki partizanskih harmonikarjev, pevca Petra Lovšina s skupino Agropopa ter pevke Jerce Mrzel. V osrednjem večernem delu prireditve, v katerem je govoril župan Rupel in ki se ga je udeležil tudi predsednik republike Milan Kučan, pa je nastopil Trzaski partizanski pevski zbor Pinko Tomažič pod vodstvom Oskarja Kjudra. Omenimo naj, da je trzaski zbor med drugim prvič izvedel pesem Prekomorci, ki jo je nalašč za to priložnost uglasbil njegov dirigent.

Župan Rupel je v svojem govoru seveda posebno izpostavil pomen Primorske v življenju slovenskega naroda. Med drugim je takole dejal: »Ljubljana je srce Slovenije, Primorska pa so njena pljuca, je nekoč povedal Ivan Tavcar. Brez pljuč srce ne bo utripalo, brez srca ne bodo pljuca dihale, je nadaljeval Ivan Cankar. To je bilo treba povedati, ker je bila zveza med Ljubljano in Primorsko večkrat v preteklosti pretrgana, ker je med njima predolgo časa potekala državna meja. In to je treba ponavljati, ker smo Slovenci se danes premalo pozorni do tega odličnega, zlahtnega in nemara najbolj evropskega dela slovenske države.«

»Ne morem trditi,« je nadaljeval Rupel, »da je imela Ljubljana ali da so imeli ljubljanski prvaki vselej zanesljivo roko, ko so se lotevali primorskih ali nekaterih drugih reči, ki so zadevale druge slovenske dežele in pokrajine. Ob koncu prve svetovne vojne so se slabo izkazali glede koroske. Pogosto so bili v svojih pogledih zaprti in omejeni, tiste pa, ki so bili sproščeni in svobodoljubni, so zavračali in zanikali - kot denimo, Maistrove borbe in tigrovice, kasneje, tudi danes, pa slovenske partizanske vojskovodje. (...) Problem Slovencev ni v njihovi majhnosti, ampak v pomanjkanju njihove rasti. In to velja do neke mere tudi za Ljubljano. Mnoge ljubljanske prvake predvsem zanima zaviranje in zanikanje. Če v Ljubljani želimo, da nas bodo spoštovali in razumeli tudi drugi Slovenci, se moramo sprostiti in odpreti za vse naše državljane in za vso državo. Edino tako bo Ljubljana prava prestolnica vse Slovenije. Verjamem, da se je narodu, ki je imel vedno tujce za gospodarje in cigar prestolnica je bila praviloma na ozemlju tujega naroda, težko navaditi, da ga vodijo domači ljudje in da država stanuje v domačem mestu. Toda marsikaj smo dolžni storiti tudi Ljubljancani sami.«

Ljubljanski župan je nato izrazil spoštovanje in zahvalo vsem tistim, ki so po vojaški ali diplomatski poti dosegli združitev Slovenije, in vsem tistim, ki so sodelovali pri utrjevanju njene državnosti vse do sedanjega uspešnega vključevanja v evropske integracijske procese. Svoj govor pa je takole sklenil: »Pred tremi leti sem ob neki podobni priložnosti uporabil znane tri Presernove besede: Edinost, sreča, sprava! To so besede miru in svobode, predvsem pa so bodrilne in potrdilne besede. Vodile so naše predhodnike na Primorskem, v Ljubljani in po vsej Sloveniji. Edino s takšnim navodlom je mogoče doseci, da se bomo vsi: Primorci v Ljubljani in Ljubljancani na Primorskem, Slovenci vseh psovod v Sloveniji počutili na svoji zemlji!«

Pristavimo naj, da se je na Prešernovem trgu sinoci zbralo veliko ljudi. Ko je Rupel se govoril, je zaprsil rahel dez, ki pa ni zmotil proslave, tako da so ljudje lahko pozneje na prostem prisostvovali ognemetu nad nehom slovenske prestolnice. Praznovanje se bo idealno nadaljevalo danes ob 11. uri v Novi Gorici z osrednjo državno proslavo ob 50-letnici priključitve Primorske matični državi.

SSk: Zaščita manjšine bi okrepila sožitje

TRST - Deželno taništvo Slovenske skupnosti je ob 50-letnici Pariške mirovne pogodbe in priključitve Primorske Sloveniji objavilo sledečo izjavo:

»Ob 50-letnici priključitve k matični državi čestitamo primorskim rojakom, ki danes živijo na ozemlju neodvisne in demokracije Republike Slovenije, ter jim voščimo, da bi v bratski povezanosti z ostalimi deli slovenskega naroda polno razvijali svoje tako bogato in posebno izročilo.«

Zal pa pol stoletja ni bilo dovolj, da bi Slovenci, ki smo ostali v mejah Republike Italije, dočkali pravično in celovito zaščito svojih narodnostnih pravic. Pričakujemo, da

bo italijanska država v skladu z lastno ustavo in s svojimi mednarodnimi obveznostmi cim prej odpravila ta madež na svoji demokraciji. Tako bo tudi prispevala k okrepitvi miroljubnga sožitja in dobrososedskih odnosov v tem obmejnem prostoru ter omogočila narodnima manjšinama, ki v njem živita, da bi polneje odigrali vlogo tvornega povezovanja.

Oblasti Republike Slovenije pozivamo, da na osnovi svoje naravne pravice in v skladu z lastno ustavo dosledno skrbijo za slovenske narodne skupnosti v sosednjih državah, tudi v luci novih možnosti, ki jih odpirajo evropski integracijski procesi.«

Slovenska skupnost

SEJMI / NA ODPRTJU SEJMA V BARIJU

Prodi: Prihodnje leto bo sanacija končana

Prioriteti sta delo in vstop v monetarno unijo

BARI - Odprtje tradicionalnega, 61. sejma Fiera del Levante v Bariju, ki je najpomembnejša tovrstna prireditev na jugu države, je bila včeraj za Romana Prodija priložnost, da se je še enkrat pomudil pri aktualnih gospodarskih in javnofinancnih vprašanjih ter potrdil neizogibnost reforme socialne države. Ko sem sprejel mesto ministrskega predsednika - je dejal - sem se obvezal za sanacijo javnih financ in to obljubo nameravam izpolniti, seveda po naciilih, ki ne morejo mimo socialne pravičnosti in solidarnosti. Sicer pa se bo sanacijski proces končal prihodnje leto, ki bo odločilno za vstop Italije v Evropsko monetarno unijo 1. januarja 1999.

Potem ko je potrdil, da je boj proti brezposelnosti osrednja naloga vlade, je premier med drugim opozoril na potrebo po večji fleksibilnosti in manjšim stroškom dela. Preizkusati je treba izpolnjene oblike prožnosti dela, tako na področju urnikov kot plač, in to istocasno z uvedbo ozemeljskih paktov in območnih delovnih pogodb, medtem ko za posplošeno krajsanje delovnega tednika po Prodi-jevi oceni ni pogojev.

Predsednik vlade je nato govoril o

»zgodovinskih razsežnostih sanacije«, ki jo je omogočila večja politična stabilnost, ki je hkrati pomagala k povečanju mednarodnega ugleda Italije. Ta rezultat je po njegovi oceni omogočila izredna kohezija vseh ekonomskih in socialnih sil, ki so se globoko zavedale, da si Italija ne more privoščiti nesodelovanja v monetarni uniji. Del svojega posega je Prodi namenil jugu, ki ga je označil za velik rezervoar potencialnega razvoja, zaključek pa je prihranil za novo gospodarsko rast, ki je že v teku, a jo bo treba utrditi, da bo bolj dolga in da bo končno začela »proizvajati« nova delovna mesta. »Ce bo ta vlada lahko v celoti izpolnila svoj program, potem bo prihodnjim rodovom predala združeno in popolnoma v Evropo vključeno državo, ki si bo spet priborila mednarodni ugled.« je končal ministrski predsednik.

Medtem ko je Prodi pozal veliko odobravanja v Bariju, ga je njegov zakladni minister v Luxemburgu, kjer sodeluje na vrhu evropskih ekonomskih ministrov. Nemški kolega Waigel mu je ob tej priložnosti zagotovil, da je Bonn naklonjen vstopu Italije v denarno unijo, sam Ciampi pa je dejal, da ima Italija enake možnosti kot Nemčija in Francija.

Drnovšek z Matešo o meji

PORTOROŽ - Slovenski in hrvaški premier Janez Drnovšek in Zlatko Mateša sta se v okviru dvostranskih srečanj na vrhu Cefte pogovarjala o nekaterih pomembnih vprašanjih med državama, kot so meje na kopnem in morju, jedrska elektrarna Krško, Ljubljanska banka, premoženjsko pravni sporazum in priprava prostotrgovinskega sporazuma. Predsednika sta v izjavi za javnost izrazila zadovoljstvo nad vsebino dogovorov, po besedah premiera Drnovška pa to srečanje predstavlja začetek novega kroga po-

govorov med državama.

Pri reševanju problema meje med državama sta se pogovarjala tudi o možnosti mednarodne arbitraže oziroma o posredovanju »nekoga tretjega« pri reševanju problema meje med Slovenijo in Hrvaško. Po besedah premiera Drnovška ni izključena tudi neke vrste arbitraža za Ljubljansko banko, ce ne bi državi uspeli sami rešiti tega vprašanja. Medtem ko so stališča med državama glede Ljubljanske banke se vedno dokaj različna, pa so dokaj podobna glede jedrske elektrarne Krško. (STA)

Če si brezposeln

in si že dopolnil 25 let, se ti danes ponuja priložnost za obiskovanje tečaja za **poklicno kvalifikacijo**, na katerem se boš na najboljši način izučil za **poklic**, ki je vedno potreben in **dobro plačan**, antičen in ugleden: **pek - slaščičar**

Agencija za strokovno usposabljanje **IAL Furlanije Julijske krajine**, ki predstavlja avantgardo na področju poklicnega usposabljanja, **na svojem sedežu v Trstu** organizira kvalifikacijski tečaj za poklic peka - slaščičarja, ki bo trajal 900 ur, na njem pa lahko sodeluje omejeno število tečajnikov (16). Tečaj je brezplačen, predvidena pa je tudi štipendija (4.000.000 lir). Vpisovanje in informacije: IAL - Trst, Ulica Roma 20, tel. 040 - 365322

IAL
FRIULI
VENEZIA
GIULIA
Agenzia Formativa

**ANTIČNI POKLIC
Z ZAGOTOVLJENO
PRIHODNOSTJO
PEK
SLAŠČIČAR**

Tečaj je odobril
deželni odbor
financirajo pa ga:

Evropski socialni sklad
pri Evropski komisiji

Ministrstvo za delo
in socialno skrbstvo

Avtonomna dežela
FJK - deželna direkcija
za poklicno usposabljanje

IAL sodobno usposabljanje za poklice in dejavnosti

KONEC POLETNIH POČITNIC

Od jutri spet odprte šolske duri

Solska vrata se bodo jutri spet odprla. Za naše učence in dijake se bo po poletnem premoru začel pouk, ki bo trajal (z običajnimi premori ob zimskih in velikonočnih počitnicah) vse do sredine junija prihodnjega leta. Po podatkih, ki jih je ob zaključku predpisovanj posredovalo solsko skrbništvo, bo prvič sedlo v solske klopi 136 prvosolčkov, to je nekaj manj kot lani (ko jih je bilo devet več). V državne otroške vrtnice pa bo prvič stopilo 100 malčkov, to je kar 28 manj kot lani. K tem je treba seveda pristeti še otroke, ki se bodo prvič razigrali v občinskih otroških vrtcih v Mavhinjah in Sempolaju, medtem ko so se v občinskem vrtcu v Gabrovcu predsolske dejavnosti že začele.

Več dijakov kot lani bo sedelo v prvih razredih nizjih srednjih sol (152 letos, lani 145), mnogo manj pa na visjih srednjih solah (121 letos, lani 169).

Ob začetku solskega leta bo treba tudi letos rešiti nekatera še odprta vprašanja. Med temi gre predvsem omeniti zmanjšanje števila učiteljev (17 manj kot v lanskem solskem letu).

Danes glavni shod istrskih beguncev

Pred osrednjim shodom, ki bo danes ob 11. uri na Trgu Unità, je organizatorjem svetovnega srečanja istrskih in dalmatinskih beguncev poslal dopis tudi predsednik poslanske zbornice Luciano Violante. Kot je zapisal, je priznanje pravic ezulov danes »dejavnost pravice«, kot je to tudi zascita pravic slovenske manjšine v Italiji. Violantejevo stališče glede slovenske manjšine je se posebej pomembno glede na priložnost, ob kateri je naslovil poslanico, in na nedeljivost pravic enih in drugih, ki jo nakazuje predsednik poslanske zbornice. Žal gre zabeležiti, da se v sino-

cnjih raievih poročilih o Violantejevi poslanici ni zdelo vredno, da bi citirali tudi to misel.

Med včerajšnjo slovesnostjo pri Sv. Justu pa je tržaški škof Ravignani med drugim podčrtal, da zgodovina ne bi smela več tako bremeniti današnjega človeka.

Organizatorji so nekoliko spremenili današnji program, pred obiskom fojb bo namreč delegacija položila venec na obeležje žrtev Risanne (približno ob 8.30). Po množičnem srečanju pa se jutri v muzeju Revoltella začne tridnevni zgodovinski simpozij o nasilnem preseljevanju ljudi po svetovnih vojnah.

OBČINA / PO ODOBRTVI REGULACIJSKEGA NAČRTA

Deljena mnenja o sklepu dežele

Illy za priziv na DUS - Previdnost DSL in SKP, nasprotovanje SSK, zadovoljstvo Zelenih

Predsinočnja odobritev tržskega regulacijskega načrta s strani deželne vlade s številnimi spremembami glede na formulacijo, ki jo je izglasoval tržaški občinski svet, je včeraj izzvala plaz reakcij. Župan Illy je napovedal priziv na Dezelno upravno sodišče (DUS), na Državni svet in celo na Ustavno sodišče proti spremembam, čeprav je tudi priznal, da je dezelna vlada nekoliko omilila drastične spremembe, ki jih je svojčas predlagal deželni tehnični odbor.

»Namesto da bi se zatekali na Dezelno upravno sodišče, se raje zatekajmo k zdravi pameti,« je ironično vodilo načelnika svetovalske skupine DSL Giorgia De Rose, ki meni, da je okrog regulacijskega načrta preveč živčnosti, in da bo treba umirjeno pristopiti k reševanju vprašanj, ki jih odpirajo dezelne spremembe; to pa je stvar postopnega in realističnega političnega dialoga.

Tudi podpredsednik dezelnega sveta Milos Budin gleda bolj umirjeno na sklep dezelne vlade: »Gre za neke vrste kompromis, kot je bilo v pričakovanjih, saj niso v celoti sprejeli in niti v celoti zavrnili pripomb dezelnega tehničnega odbora. Nedvomno regulacijski nacrt ni tak, kot je izšel iz občinskega sveta, ta pa res ni bil najsodobnejši, saj se je njegovo rojstvo vleklo dolgo let; res

pa je tudi, da niti pripombe dezelnega tehničnega urada ne pripomorejo veliko k izboljšanju načrta. Osrednje vprašanje, ki se postavlja ob tem dogovoru, je kako razdeljevati pristojnosti glede uprave teritorija, da se ne bi za kontrolo dezelnih organov skrivale, kot se je zgodilo tokrat, tudi vsebinske izbire, ki pripadajo krajevni upravi. Primer tega je crtanje nekaterih predvidevanj za kraski teritorij brez prave tehnične osnove. Ostalo je vsaj določilo glede območja bazovskega športnega društva Zarja, tako da bo mogoče izkoristiti sredstva iz zakona 16 o protivednosti za sinhrotron. Za druge pobude na Krasu pa menim, da jih bo treba skusati nadoknaditi.«

Pozitivno je tudi stališče dezelnega svetovalca Zelenih Paola Ghersine, za katerega je sklep dezelne vlade splošno sprejel, in je zaradi tega pozval župana Illyja, naj s svojim protestom ne podpira onih, ki isčejo vedno nekih nasprotnikov Trsta.

Za občinskega svetovalca SKP Igorja Cancianija je bil občinski regulacijski nacrt pomanjkljiv od samega začetka, in je v bistvu slo za vsiljevanje določenih interesov v na-

sprotju in neskladju z veljavnimi zakonskimi določili. Canciani se tudi ob tej priložnosti zavzema za odobritev podrobnih urbanističnih nacrtov za kraske vasi podobno kot za Prosek in Križ, ker bi to omogočilo zascito teh območij, obenem pa ukinitve omejitve, ki preprečujejo tudi minimalne spremembe in širjenja obstoječih gradenj.

Občinski svetovalac in pokrajinski tajnik Slovenske skupnosti Peter Močnik pa je povsem drugačnega mnenja: »Slovenci kot skupnost smo izredno oskudovani: kar se je resilo iz občinskega regulacijskega načrta, velja samo za mesto, na Krasu pa so zamrzili vse: ni res, da je sprostitev gradnje pri Zarji dosezek, saj je nacrt ze bil vložen, in ce bo kmet lahko gradil hleve ali druge objekte, je to ze 20 let zapisano v dezelnem urbanističnem nacrtu. To kar naj bi sprostili je v resnici ze predvideno, medtem ko so zamrzili vsako dejavnost, tudi minimalna popravila v vaskih jedrih, dokler občina ne odobri podrobnega načrta za vse vasi. Istocasnopa je odbor dovolil gradnjo pri Campu Marziju ali nove razlastitve na Kolonkovcu...«

NOVICE

Razpečevalec mamil za zapahi

Policijski agentje komisariata pri Sv. Soboti so aretirali 39-letnega Tržacana Martina Trevisana, stanujočega na Drevoredu Campi Elisi 30, zaradi razpečevanja mamil.

Moski je star znanec policije, ki ga je med drugim ze dalj casa sumila, da prodaja heroin krajevnim narkomanom. Svoj zlikovski posel pa je znal opravljati dovolj spretno, tako da ga je bilo težko zasaciti. Klientom ni izročal heroina neposredno, pač pa jim ga je pušcal na dogovorjenem skrivališcu, v kakem zidu ali na zapuščenem terenu. Agentje so ga prijeli ravno ko je srival gram heroina v Ul. Orlandini. Aretranec je zdaj v priporu na razpolago sodnim oblastem.

Mladoletni stanovanjski miši

Policisti rocolskega komisariata so prijeli nomadska dečka in deklico, ki sta skušala izvesti krajo v stanovanju v Ul. Crispi 65 v Trstu. Mladoleneža je zasacila gospodinja stanovanja, ki je znala nastopiti tudi dovolj energično, da nista po kraji pobegnili. Policija je nepridiprava začasno zaupala v varnost pristojni javni ustanovi.

Mladenič pretirano dvignil komolec

Noč na soboto najbrz ne bo ostala v najlepšem spominu 30-letnega Massima Ravanellija iz Trsta. Mladenič je pretirano dvignil komolec (pozneje so mu izmerili 2, 14 alkohola v krvi), tako da se je za volanom pocutil kar »junaskega«. S svojimi vesčinami pa se je hotel izkazati prav pred kvesturo, tako da so ga policisti ustavili. Ob natančnejšem pregledovanju avtomobila so našli v njem tudi dva noža na vzmet prepovedane vrste.

Financarji odstranili divje vrše iz morja

Financarska izvidniska ladja je minuli teden med rednim izvidniškim krogom zagledala pred devinskim porticem več neobčajnih plavajocih znamenj. Kaj kmalu je odkrila, da so neznani divji ribici na nedovoljena mesta nastavili vrše, da bi se v nje ulovile ribe. Takšnih vrš je bilo kakih 60. Financarji so jih odstranili, saj so ovirale pomorski promet. Finančni stražniki v tiskovem poročilu opozarjajo, da je takšen ribolov kazniv in da predstavlja resno nevarnost za pomorske.

Goljufija na račun UNICEF-a

Dezelni odbor Mednarodnega sklada za pomoč otrokom (UNICEF) sporoča, da se nekateri neznani goljufi poslužujejo njegovega imena. Po telefonu in drugače se obračajo na ljudi s prošnjo, da bi prispevali v ta humanitarni mednarodni sklad ter pri tem včasih omenjajo, da bo UNICEF januarja prihodnjega leta priredil dobrodelni koncert v naši deželi. Gre za poverbo.

SREČANJE NA SKGZ

Drugim manjšincem o Slovencih v FJk

Položaj slovenske manjšine v Italiji, njena organiziranost, odnosi med Slovenci in Italijani v FJk in vzdusje ob slovensko-italijanski meji: to so bila v glavnem vprašanja, ki jih je skupina predstavnikov raznih evropskih manjšin skusala osvetliti na včerajšnjem krajšem srečanju na sedežu SKGZ (foto KROMA). Gre za skupino profesorjev oz. poznavalcev manjšinske problematike iz Irske, Velike Britanije, Italije in Avstrije, udeležencev seminarja, ki ga je v Celovcu organizirala Zveza slovenskih organizacij. Predsednik Marjan Sturm je svoje goste včeraj pospremil

tudi v FJk, kjer so najprej obiskali Kanalsko dolino in Videm, nato pa so se na sedežu Slovenske kulturne gospodarske zveze srečali s podpredsednikom dezelnega sveta FJk Milošem Budinom in predsednikom SKGZ Rudim Pavšičem. Danes se bo 11-clanska delegacija mudila v Sloveniji.

Kot že rečeno, je goste zanimala vrsta podrobnih informacij o Slovencih v Italiji: v splošnih obrisih je sedanji položaj predstavil Milos Budin, medtem ko je Rudi Pavšič govoril predvsem o organiziranosti oz. o institucijah slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Od 13. septembra
tudi v
TRSTU

MY LADY

Solo donna

ZATE IN TUDI
ZA VSE OSTALE
POSTAVE

MY LADY

Solo donna

Ul. Ginnastica 12/B
Tel. 040/771018

GROČANA / 10. RAZSTAVA

Danes bo v vasi zaživel sejem po vzorcu dedov

Popoldne bo spregovoril
Edvin Švab - Odprta meja

Po včerajšnjem odprtju bo danes v Gročani sejem se posebej živ, če mu bo vreme dovolj naklonjeno: ob 10. uri bodo spet na ogled značilni kmečki pridelki Krasa, ki jih je večinoma že težko zaslediti. Gročana je namreč ena redkih vasi, v kateri so nekatere, nekdanje običajne, kmečke dejavnosti se prisotne in tako lahko domaćini predstavijo svoje pridelke. Med zanimivosti gročanske razstave-sejma pa sodi tudi prodaja prašičev, začela se bo ob 9. in trajala predvidoma do 15. ure. Zbranim na vaskem prazniku bo jutri ob 11. uri zaigral pihalni orkester Breg, na vaskem trgu pa se bodo lahko zbrali tudi jutranji sprehajalci, ki bodo

izkoristili možnost, da se bodo mirno sprehajali po poteh, ki jih običajno prekinja meja. Prehod čez stranske mejne prehode v Gročani, Dragi, Botacu in Socerbu bo po dogovoru med sosednjimi občinami Dolina in Kozina-Hrpelje možen se danes od 9. do 19. ure.

Prireditve, ki jo organizira krajevno KD Krasno polje, slavi letos svojih prvih uspešnih deset let. O nastanku svojstvenega praznika bo popoldne spregovoril eden od njegovih pobudnikov Edvin Švab v okviru kulturnega programa, ki se bo pričel ob 16.30. Prireditve pa se bo zaključila zvečer, ko bo za ples igral Kraski kvintet.

ŠTIVAN

Za začetek Not Timave bo nastopil Modern Trio

Jutri zvečer
v vaški cerkvi

Jutri zvečer se začneja 10. koncertni niz Note Timave, ki ga v štivanski cerkvi prireja združenje Punto Musicale. Ob 21. uri bo letošnji cikel otvoril Modern Trio, ki prihaja iz Sankt Peterburga, predstavil pa se bo s skaldami Milhauda, Hindemitha, Schnittkeja in Kamilova. Naslednji koncert bo v ponedeljek, 22. septembra, ko bo nastopil pianist John Olaf Laner. 29. septembra bo na vrsti duo Črtomir Sisković - violina in Simona Mallozzi - harfa in izborom skladb Donizettija, Tartinija, Vivaldija, Rossinija, Firsta, De Beriota in Paganinija. Niz bo zaključil duo Andrea Di Corato - violoncelo in Carla Agostinello - klavir s programom posvečenim Bachu in Brahmsu.

REPENTABOR

Čez teden dni prvo nedeljsko srečanje s staro in sodobno glasbo

Ljubitelji stare glasbe so se najbrž že kar navedli, da se zadnje tri nedelje v septembru srečujemo na Repentaboru. Vendar smo tokrat v zamudi: letosnji cikel "Repentabor" bo namreč imel le tri koncerte. V nacrtaih je bilo, naj bi naslovesno sezono odprl madžarski ansambel "Affetti musicali", vendar finančno tega nismo zmogli. Rednim obiskovalcem repentabskih koncertov se zato opravičuje. Potrkali smo na razna vrata, vendar je bil odgovor vedno: "ni denarja". Denar in čas pa sta dobrini, ki ju vedno lahko dobimo, če le zares hočemo; zato smo prepričani, da je bistveno le vprašanje, če tržaški Slovenci sploh potrebujemo

tudi tako glasbo.

Da je glasba lahko tudi nekaj drugega in ne le "razvedrilo" bo se posebno očitno na prvem koncertu v nedeljo, 21. septembra ob 18. uri. Pravijo, da z glasbo povemo to, česar ne moremo povedati z besedami: to velja tudi za glasbo posvečeno spominu mrtvih. Osrednja točka tako usmerjenega programa bo skladba, ki jo je petčlanska žirija izbrala kot najboljšo na natečaju, ki ga je Gallus Consort pod pokroviteljstvom tržaške Skofije razpisal za skladbo, posvečeno spominu tržaškega škofa Lorenza Bellomija.

Na drugem koncertu (28. septembra) bomo poslušali Mozartove Sonate da chiesa. Sonate so pisane za dve violini in basso continuo in jih le poredkoma srečujemo na koncertnih odrih.

Zadnji koncert letošnjega cikla "Repentabor" pa bo v nedeljo, 5. oktobra prav tako ob 18. uri in nam bo predstavil zanimivo delo slovenskega skladatelja iz 17. stoletja. Missa villana Janeza Krstnika Dolarja je pisana za šest glasov in godala z orglami in predstavlja nadvse zanimiv primer vokalno-instrumentalne sakralne glasbe.

Kot v lanskem sezoni so tudi letos organizatorji repentabskih koncertov: Gallus Consort, Deželni sedež RAI in župnija Repentabor, pokrovitelj pa Tržaska pokrajina in Avtonomna dežela Furlanija-Juljska krajina.

Milos Pahor

ŠOLSKE VESTI

UCITELJI COS SEMPOLAJ sporočajo, da bo solska masa danes, 14. septembra, ob 10.30.

UCITELJI OS DEVIN sporočajo, da bo solska masa danes, 14. septembra, ob 10. uri v devinski cerkvi.

UCITELJICE OSNOVNE SOLE F. BEVKA na Opcinah sporočajo, da bo solska masa danes, 14. septembra, ob 9. uri v vaški cerkvi.

NA SREDNJI SOLI SREČKA KOSOVELA na Opcinah in na Proseku bo jutri, 15. t. m., pouk potekal ob 8. do 10.40. Katehet sporoča, da bo istega dne po pouku ob 11. uri v cerkvi na Opcinah oziroma na Proseku sveta masa.

UCITELJI OSNOVNE SOLE NABREZINA sporočajo, da bo solska masa jutri, 15. septembra, ob 18. uri.

NA SREDNJI SOLI SIMONA GREGORČICA v Dolini bo jutri, 15. t. m., pouk potekal ob 8. do 10.40. Katehet sporoča, da bo istega dne po pouku ob 11. uri v dolinski cerkvi sveta masa.

DRŽ. SREDNJA SOLA SV. CIRILA IN METODA sporoča, da se bo jutri, 15. 9., pouk pričel ob 8. uri in zaključil ob 11.30, tako na sedežu pri Sv. Ivanu kot na oddelku na Katinari.

UCITELJI COS ZGONIK-SALEZ sporočajo, da bo solska masa jutri, 15. septembra, ob 16.30.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO v Dolini sporoča, da se bo pouk osnovnih sol in otroških vrtcev v obdobju od jutri, 15. 9. do 20. 9. 1997: osnovne sole P. Voranc - Dolina, Mačkolje, F. Venturini - Boljunec, Borst, Pesek, M. Samsa - I. Trinko Zamejski - Domjo, Ricmanje od ponedeljka, 15. 9., do petka 19. 9. ob 8. do 13.30, osnovna sola A. Bubnič - Milje v ponedeljek, 15. 9. ob 8.05 do 13.35, od torka, 16. 9. do petka, 19. 9. ob 8.05 do 16.05; otroški vrtci od ponedeljka, 15. 9., do petka 19. 9., Boljunec, od 8. do 13.30, Dolina od 7.30 do 13.30, Ricmanje od 7.35 do 13.30, Mačkolje od 7.30 do 13.30, Borst od 8. do 13.30, v soboto, 20. 9., pa od 8. do 12. ure.

UCITELJSTVO COS FRANA VENTURINIJA Boljunec, Borst, Pesek sporoča, da se bo pouk pričel jutri, 15. septembra ob 8. uri za učence 1., 2. in 3. razreda v Boljuncu, za učence 4. in 5. pa v Borstu. Roditeljski sestane bo tudi jutri, 15. septembra, ob 17. uri za starše 1., 2. in 3. razreda v boljunski soli, za ostale pa v borstanski.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO v Dolini seznanja starše z datumi prvega roditeljskega sestanka v otroških vrtcih: Dolina v torek, 16. 9., ob 16. uri; Borst v torek, 16. 9., ob 13.30; Mačkolje v torek, 16. 9., ob 13.30; Ricmanje v torek, 16. 9., ob 16. uri; Milje v torek, 16. 9., ob 13.30.

NA SEDEŽU DRŽ. SREDNJE SOLE I. CANKAR pri Sv. Jakobu se začne pouk jutri, 15. septembra ob 8. uri in bo trajal do 10.40. Ob 11. uri bo v sentjakiški župni cerkvi masa za učence.

OBCINA DEVIN-NABREZINA sporoča, da bo pouk v občinskih otroških vrtcih z italijanskim učnim jezikom v Sestlanu in s slovenskim učnim jezikom v Sempolaju in Mavhinjah začel jutri, 15. septembra s slededim urnikom: v ponedeljek, 15. t. m. ob 8. do 12. ure (brez kosila); od torka 16. septembra 1997 do 30. junija

1998 z urnikom: od 8. do 16. ure. Na osnovi morebitnih prošelj zainteresiranih staršev in po predhodnem mnenju zainteresiranega otroškega vrtca je predvidena možnost odprtja vrtca od 7.30 in/ali zaprtja ob 16.30.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NABREZINA sporoča, da se prične pouk na vseh solah in otroških vrtcih ravnateljstva jutri, 15. septembra po slededem urniku: OS V. Sčeka v Nabrezini od 8.00 do 12.30, OS S. Grudna v Sempolaju od 8.00 do 12.30, OS K. Streklja in OS J. Jurčica v Devinu od 8.15 do 12.45, OS L. Kokoravec - Gorazd v Saležu od 8.15 do 16.15, OS 1. maj 1945 v Zgoniku od 8.15 do 16.15; otroška vrtca v Nabrezini in v Devinu od 8. do 12.30. Prvi dan pouka občina Devin-Nabrezina ne nudi avtobusne službe.

NA ODDELKU DRŽ. SREDNJE SOLE I. CANKAR v Rojani bo jutri, 15. septembra, pouk od 8. do 10.40, v torek, 16. septembra, pa bo po tretji uri pouka ob 11. masa za učence v rojanski župni cerkvi.

NA SREDNJI SOLI IGA GRUDNA v Nabrezini in Križu bo jutri, 15. t. m., pouk potekal od 9. do 12. ure. Katehet sporoča, da bo istega dne ob 8. uri skupna solska masa v nabrežinski cerkvi.

RAVNATELJSTVA Ličaja »F. Preseren«, Drž. učiteljska »A. M. Slomšek«, DTTZG »Ziga Zois« in DPZIO »Jozef Stefan« sporočajo, da se bo pouk na slovenskih višjih srednjih solah v Trstu začel jutri, 15. septembra, ob 10. uri.

SLOVENSKE VE-ROUCITELJI na višjih srednjih solah v Trstu vabijo dijake k solski maši, ki bo jutri, 15. septembra, ob 9. uri v župni cerkvi pri sv. Ivanu.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO na OPCINAH sporoča, da se bo pričel pouk na vseh osnovnih solah in vrtcih jutri, 15. septembra 1997, po slededecih urnikih: osnovne sole F. Bek - Općine ob 8. uri, P. Trubar - Bazovica ob 8.10, K. D. Kajuh - Gropada ob 8.15, P. Tomazič - Trebče ob 8.15, A. Cernigoj - Prosek ob 8. uri, A. Sirk - Križ ob 8. uri, A. Gradnik - Repentabor ob 8. uri; otroški vrtci na Opcinah in v Bazovici ob 7.45, v Gropadi, Trebčah, Proseku, Križu in na Repentaboru ob 8. uri.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO pri SV. JAKOBU sporoča, da se bo pričel pouk na vseh osnovnih solah in otroških vrtcih jutri, 15. septembra 1997 po slededecih urnikih: osnovne sole Ribicic, Gregorcic, Sirok in Grbec ob 8. uri; otroški vrtci Sv. Jakob in Skedenj ob 7.45, Sv. Ana ob 7.30.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO SV. IVAN sporoča, da se prične pouk jutri, 15. septembra po slededem urniku: OS O. Zupancic, Bazoviški junaki in F. Milcinski od 8.00 do 13.00, OS F.S. Finžgar od 8.15 do 12.45; vrtca v Lonjerju in v Barkovljah od 7.45 do 12.45. Ze prvi dan bodo otrci v vrtcih dobili kosilo. Vse nadaljnja navodila bodo stari dobili na posameznih solah in vrtcih.

URAD SINDIKATA SLOVENSKE SOLE, Ul. Carducci 8, bo posloval vsak torek in četrtek, od 16. do 17.30.

TRZASKA KNJIGARNA obvesča starše in dijake, da so narocene knjige na razpolago. Za informacije lahko klicete na tel. št. 635954 ali 635969.

Metan bo odslej nekoliko cenejši

Tržasko javno podjetje za vodo, plin in elektriko ACEGAS sporoča, da se je kubik metana s 1. septembrom pocenil za 11, 4 lire za vse vrste uporabe, razen domače. Cena kubika metana je po novem naslednji:

- za domačo uporabo (kuhanje in segrevanje vode) 557, 80 lire;
- za individualno ogrevanje 563, 07 lire;
- za neindividualno ogrevanje z več kot 50.000 kubikov letne potrošnje 553, 78 lire;
- za neindividualno ogrevanje z manj kot 50.000 kubikov letne potrošnje 539, 70 lire;
- za ostalo negospodarsko uporabo 530, 50 lire;
- za industrijsko in obrtniško uporabo z več kot 100.000 kubikov letne potrošnje 412, 10 lire;
- za industrijsko in obrtniško uporabo z manj kot 100.000 kubikov letne potrošnje 384, 50 lire.

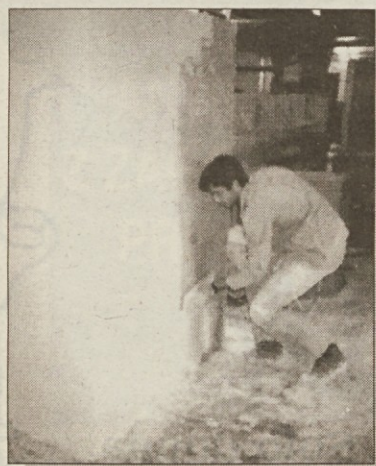
K navedenim cenam je treba dodati še razne davščine, in sicer za kuhinjsko uporabo 36.000 letno, za domačo uporabo 60 tisoč letno, za ostale uporabe pa 41, 4 lire na kubik.

Od 1. okrobra avtobusi dražji

S 1. oktobrom se bodo povišale cene vozovnic za javne avtobusne prevoze v vsej Furlaniji-Juljski krajini. Tako je sklenil deželni odbor na predlog odbornika za prevoze Giorgia Matassija, in sicer v skladu z deželnim zakonom o javnih prevozih, po katerih morajo le-ti s prodajo vozovnic kriti najmanj 35 odstotkov vseh svojih stroškov. Poglejmo podrobneje nove cene.

Za navadno vozovnico bo treba odslej odšteti 1.300 lir. Sno-

pič 10 navadnih vozovnic bo stal 12.000 lir. Za celournno vozovnico (velja od 60 do 75 minut) bo treba plačati 1.600 lir, za dnevno pa 4.400 lir. Mesečna vozovnica za eno progo bo stala 28.000 lir, za celotno omrežje 34.000 lir; letna vozovnica za eno progo bo stala 280.000 lir, za celotno omrežje 340.000 lir. Pristavimo naj, da bo od 1. julija 1998 cena mesečne vozovnice za omrežje 35.000 lir, letne vozovnice za omrežje pa 350.000.

Gradbinca danes ne moremo več enačiti z nekdanjim zidarjem.

To pomeni, da delo v gradbeništvu vsebuje nov pogled na star poklic.

Da se razumemo: beseda »gradbinec« ima danes več pomenov.

Gradbinec pomeni **zidar**.

Pomeni pa tudi **polagalec ploščic**.

Gradbinec pomeni **mizar**.

Gradbinec pomeni **žerjavar**.

Gradbinec pomeni **upravljavec mehanskih strojev**.

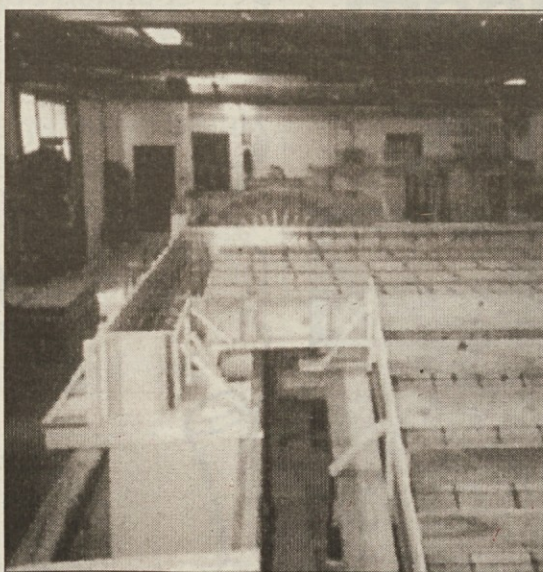
Gradbinec pomeni **kovač**.

To so nekatere - ne pa še vse - specializacije, ki jih nudi šola za gradbince v Trstu.

Šola deluje že leta in zagotavlja vsem, ki jo obiskujejo, popolno strokovno usposobljenost ter pomoč v prvem stiku z delovnim mestom.

SCUOLA DI QUALIFICAZIONE OPERAI EDILI DI TRIESTE
ŠOLA ZA GRADBINCCE

ZAČETEK TEČAJEV
V OKTOBRU.
BREZPLAČEN VPIS
IN OBISKOVANJE
TEČAJEV

TRST, Miramarski drev. 89
tel./faks 040/43626

SKD KRASNO POLJE GROČANA

pod pokroviteljstvom Kraske gorske skupnosti
v sodelovanju z občinama Dolina in Hrpelje-Kozina prireja

**10. RAZSTAVO-SEJEM
ZNAČILNIH KMEČKIH PRIDELKOV KRASA in
ODPRTO MEJO '97**

DANES, 14. 9.: ob 10.00 odprtje Razstave-sejma
ob 11.00 koncert pihalnega orkestra BREG
ob 16.30 kulturni program z
LONG SLUNK BAND
in priložnostni govor Edvina Svaba
ob 19.00 ples z ansamblom KRASKI KVINTET
OD 9. DO 15. PRODAJA PRASICEV

V srenjski hiši ogled razstave gob, slik s kompozicijami
suhih cvetic ter ročno barvanih steklenic. Prost prehod
meje med Gročano in Vrhpoljami.

V primeru slabega vremena
se prireditve prenese na naslednjo soboto in nedeljo.

VČERAJ-DANES

**Danes, NEDELJA,
14. septembra 1997**

RASTKO

Sonce vzide ob 6.46 in
zatone ob 19.15 - Dolžina
dneva 12.29 - Luna vzide
ob 18.13 in zatone ob 3.51

**Jutri, PONEDELJEK,
15. septembra 1997**

DOLORES

VREME VČERAJ OB
12. URI: temperatura
zraka 25 stopinj, zračni
tlak 1015,5 mb pada, ve-
ter jugovzhodnik 14
km/h, vlaga 75-odstotna,
nebo pooblačeno, morje
rahlo razgibano, tempera-
tura morja 24 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Ksenija
Kosmac, Matteo Bianchi-
ni, Andrea Defardi, An-
drea Lucian.

UMRLI SO: 56-letna
Paola Pletsek, 91-letna
Linda Paoletti, 83-letni
Tullio Orsetti, 82-letni
Angelo Grljanc, 66-letna
Maria Imbesi, 76-letni
Giordano Minca, 86-letna
Libera Buffolo.

LEKARNE

**NEDELJA, 14. septem-
bra 1997**

**Lekarne odprte od 8.30
do 13.00**

Ul. S. Giusto 1, Ul. T.
Vecellio 24, Ul. Roma 15,

**Kam
po
bencin**

Danes bodo na
Trzaskem obratovalne na-
slednje crpalke:

AGIP

Drev. D'Annunzio 44
Miramarski drevored 49
Istrska ulica 50
Ul. I. Svevo 21

SHELL

Aquilina (Milje)
Ul. F. Severo 2/2
Largo A. Canal 1/1
Ul. D'Alviano 14
Nabrezje Grumula 12
Furlanska cesta 7
Ul. Revoltella 110/2
Miramarski drevored 273
NABREZINA 129

ESSO

Nabrezje N. Sauro 8
Trg Valmaura 4
Ul. F. Severo 8/10
Miramarski drev. 267/1
SESLJAN - drz.c. 14

IP

Ul. Giulia 58

SAMOSTOJNI**SIAT**

Trg Cagni 6 (Barve IP)

NOCNE CRPALKE

(self service)

TAMOIL - Ul. F. Severo
2/3

ESSO - Trg Valmaura 4

AGIP - Istrska ulica

AGIP - Miramarski drev.
49

NA AVTOCESTAH

(odprte neprekinjeno 24 ur)

AGIP

Devin (sever)

Devin (jug)

GLASBENA MATICA v sodelovanju

z OBCINO TRST - Odbornišvo za kulturo

**priredi v soboto, 4. oktobra ob 20.30
v dvorani Tripčevih na Trgu Libertà 11,
koncert pevskega zbora**

**CAPELLA M. I. GLINKA
iz St. Petersburga**

Dirigent: VLADISLAV CERNUSENKO

NA SPOREDU:

P. I. Cajkovski, P. G. Cesnokov - Pravoslavna liturgija.

Predprodaja vstopnic za lanskeletne abonente in
zamejske pevske zборе od 19. 9. 97 od 10. do 15. ure na
sedežu Glasbene matice v ul. R. Manna 29, tel. 418605.
Za vse ostale obiskovalce od 24. 9. 97 pri blagajni gle-
dalisca Verdi od 9. do 12. ter od 16. do 19. ure.

**GLASBENA ŠOLA
RICMANJSKE GODBE****obvesca**

□ jutri, 15. in torek 16. t. m., od 20. do 21. ure se
v Babni hiši **ZAKLJUČUJE VPISOVANJE** v gla-
sbene tečaje za otroke od 5. leta dalje.

□ v petek, 19. t. m., ob 18.30 v Babni hiši
INFORMATIVNI SESTANEK za novo šolsko
leto namenjen staršem gojencev.

KINO**PORZUS**

rezija Renzo Martinelli

DANES in JUTRI

v kinu **ARISTON** - Trst

ARISTON - 16.00,
18.05, 20.10, 22.15 »Por-
zus«, r. Renzo Martinelli,
i. Gabriele Ferzetti, Gasto-
ne Moschin.

**EXCELSIOR AZZUR-
RA** - 16.30, 18.20, 20.10,
22.00 »Innamorati croni-
ci«, i. Meg Ryan.

EXCELSIOR - 16.30,
18.25, 20.20, 22.15 »Ovo-
sodo«, r. Paolo Virzì.

AMBASCIATORI -
15.30, 17.40, 19.55, 22.15
»Il mondo perduto - Ju-
rassic Park«.

NAZIONALE 1 - 16.00,
18.00, 20.05, 22.15
»Scream«, prepovedan
mladin pod 14. letom.

NAZIONALE 2 - 15.45,
17.50, 20.00, 22.15 »Bat-
man e Robin«, i. George
Clooney, Arnold Schwar-
zenegger, Uma Thurman,
Alicia Silverstone.

NAZIONALE 3 - 15.40,
17.45, 19.55, 22.00 »Il
mondo perduto - Jurassic
Park«.

NAZIONALE 4 - 15.30
»Free Willy 3 il salvatag-
gio«, 17.00, 18.40, 20.05,
22.20 »Twin Town«, pre-
povedan mladin pod 14.
letom.

MIGNON - 16.15,
18.15, 20.20, 22.15 »Con
Air«, i. Nicholas Cage,
John Malkovich.

CAPITOL - 16.45,
18.30, 20.20, 22.10 »L'iso-
la perduta«, i. Marlon
Brando, Val Kilmer.

ALCIONE - 18.00,
20.00, 22.00 »Il viaggio
della sposa«, r. Sergio Ru-
bini, i. Giovanna Mezzo-
giorno, Umberto Orsini.

ČESTITKE

Danes, 14. septembra,
slavita zlato poroko **OL-
GA BORDON** in **RENA-
TO GION**. Ob priliki te

Loterija

13. SEPTEMBRA 1997

BARI	27	4	2	40	85
CAGLIARI	20	1	32	89	8
FIRENCE	26	17	2	56	54
GENOVA	57	14	69	75	67
MILANO	1	13	69	33	85
NEAPELJ	65	21	84	51	66
PALERMO	41	87	83	51	35
RIM	46	16	17	73	60
TURIN	10	36	31	34	86
BENETKE	35	2	14	63	19
ENALOTTO	1 1 1	X 1 2	X X 1	X 1 1	
KVOTE	12	44.953.700.-			
	11	2.247.700.-			
	10	177.100.-			

**Z MARIJO V TRETJE TISOCLETJE
V PRVEM LETU DUHOVNE PRIPRAVE
NA JUBILEJNO LETO ODRESENJA - 2000**

49. MARIJANSKI SHOD

**POSUSAJ NASE KLICE, IZPROSI NAM MODROST
Opcine, danes, 14. septembra 1997**

ob 15.00 PRIPRAVA NA PROCESIJO
v cerkvi sv. Jerneja na Opcinah,

ob 15.30 PROCESIJA,

ob 16.00 EVHARISTIČNO SLAVJE (masa) na odprtem,
za opensko cerkvijo. Mašo in procesijo bo vodil
TRZASKI SKOF Msgr. EVGEN RAVIGNANI.

**V primeru slabega vremena bo sveta masa v cerkvi.
K sodelovanju so vabljeni duhovniki, strežniki,
skavti, cerkveni pevci in še posebej narodne noše.**

mi, plesom in zakusko.
Igral bo ansambel KRASKI
OVČARJI. Začetek ob
18.30. Vabljeni vsi mladi!

GLASBENA MATICA v
sodelovanju z OBCINO
TRST - Odbornišvo za
kulturo priredi v soboto,
4. oktobra ob 20.30 v dvo-
rani Tripčevih na Trgu
Libertà 11, koncert PEV-
SKEGA ZBORA CAPEL-
LA M. I. GLINKA iz St.
Petersburga. Dirigent Vla-
dislav Cernusenko. Na
sporedu P. I. Cajkovski, P.
G. Cesnokov - Pravoslavna
liturgija. Predprodaja vsto-
pnic za lanskeletne abo-
nente in zamejske pevske
zборе od 19. 9. 97 od 10.
do 15. ure na sedežu Glas-
bene matice v ul. R. Man-
na 29, tel. 418605. Za vse
ostale obiskovalce od 24.
9. 97 pri blagajni gleda-
liska Verdi od 9. do 12. ter
od 16. do 19. ure.

IZLETI

**DRUSTVO SLOVEN-
CEV MILJSKE OBCINE**
priredi 21. septembra izlet
na Gorenjsko. Ogledali si
bomo taborišče Begunje,
Avsenikovo domačijo in
Bled. Vpisovanje in infor-
macije pri Vesni, tel.
271862 ob uri kosila ali
zvečer.

**SLOVENSKA SKU-
PNOŠT** - Sekcija Devin-
Nabrezina - prireja 11. in
12. oktobra dvodnevni iz-
let na Stajersko. Program:
sobota, 11. oktobra, ob
12.30 odhod iz nabrežin-
skega trga do Ormoža, na-
mestitev v hotelu B kat.,
pozdrav zupana občine
Ormož, večerja in prenoči-
tev; nedelja, 12. oktobra,
zajtrk, nato odhod proti
Verzeju, ogled mlina na
Muri, ogled loncarske de-
lavnice v Figovcu, v Bo-
golini si bomo ogledali
Plečnikovo cerkev Gospo-
dovega vnebohoda, sledila
bo vožnja po Prlekiji na
predčudoviti Jeruzalem,
ogled zgodnjebaročne
cerkvice Žalostne matere
božje (1852), v gostišču
Brenholz degustacija pri-
znanih vin ter obilno pozno
kosilo, povratek proti do-
mu, kamor bomo prispeli
v poznih večernih urah.
Cena 150.000 lir, ki jih je
treba plačati ob vpisu.
Vpisovanje: Mario Kralj
(9. - 12.) tel. 639126, An-
tek Tercon (v večernih
urah) tel. 299509. V ceni
je vključen prevoz, večerja
v soboto, prenočitev, zaj-
trk, kosilo in degustacija
vin v nedeljo ter razne
vstopnine. Ne pozabite
veljavne osebne izkaznice
ali veljavnega potnega li-
sta!

MALI OGLASI
tel. 040-7796333

**DISKOTEKA HIPPO-
DROME** v Trzicu obvesca,
da se pričenjajo novi tečaji
latinko-ameriških in karai-
bicnih plesov pod vodst-
vom Vesne in Branka. Za
informacije tel.
040/299989.

PRI KOMNU prodam
hiso s 7 hektarov
zemljišča za 230.000 DeM.
Tel. 00386/61/576310 in
0609635343.

KUPIM ZGRADBE ali
kmečke hiše na kate-
remkoli področju, neglede
na ohranjenost in z more-
bitnim zemljiščem.
Plačam v gotovini. V za-
meno za lastništvo nudim

dosmrtno oskrbo. Pismene
ponudbe pošljite na Pri-
morski dnevnik, Ul. Mon-
tecchi 6, 34137 Trst, pod
sifro »ZGRADBE«.

ISCEM KMEČKO HISO
na gricevnatem področju
za rejo fazanov. Pismene
ponudbe: Primorski dnev-
nik, Ul. Montecchi 6,
34137 Trst, pod sifro »FA-
ZANI«.

SPORTNA TRGOVINA
iz Goriske išče izkušeno
osebo (z znanjem slo-
vensčine) za delo v skla-
discu in prodajo, sez-
nanjeno s tehničnimi no-
vostmi sportne opreme.
Pismene ponudbe poslati
na poštni predal št. 20 -
34170 Gorica.

V BOLJUNCU smo iz-
gubili prenosni telefon (od
Zaboljunca do spome-
nika). Tel. 228653. Najdi-
telju nagrada.

**ZADRUŽNA GOSTIL-
NA** v Dolini išče novega
najemnika. Tel. ob 13. do
14. ure na št. 228511.

STANOVANJE v hisici
- sobo, dnevno sobo,
kuhinja in kopalnica od-
dam nerezidentnim. Mož-
nost parkiranja. Telefoni-
rati od 20. do 21.30 na št.
825735.

**V BLIZINI TRZASKE-
GA VELESEJMA PRO-
DAM** licenco in sodobno
opremo prostorne meha-
nične delavnice z zasto-
pstvom znane avtomobil-
ske firme po zelo ugodni
ceni. Tel. 040/393148.

NAMSKA FIRMA PGM
Art World išče sodelavce
za komercialno dejavnost
(tudi part-time) na po-
dročju likovne in fotograf-
ske umetnosti. Za vse na-
daljnje informacije pok-
licite 040/393473.

PRODAM 15 in 10-hek-
toliterske cementne sode
za vino. Tel. 0481/78066.

PRODAJAMO HISO v
Sv. Križu - majhno dvo-
risce, trgovina v najemu,
kletni prostori, stanovanje
v I. nadstropju in prostoro-
no podstrešje. Tel. po 21.
uri na št. 274995.

PRODAM GROZDJE na
trti, 12 kvintalov, belo in
crno. Tel. 040/226564 od
19. do 20. ure.

PRODAM KNJIGE za 3.
razred DTTZ Ziga Zois:
»Splošno knjigovodstvo«,
»Financna in aktuarska
matematika, I. del«. Tel.
040/306964.

LEKCIJE ANGLESCINE
in prevode iz anglescine
ali nemščine v slovensci-
no oziroma italijanscine in
obratno nudi dr. iz tujih
jezikov. Tel. 820502.

NUDIM POMOČ sta-
rejši osebi. Tel. 573587.

V BORSTU prodajamo
grozdje. Tel. 228447

FIORINO 1700 diesel,
letnik '94 prodam. Tel.
040/200232.

**V PIVNICI III. GENE-
RAZIONE** v Boljuncu
točimo pivo z Oktoberfe-
sta ter vam nudimo kosila
in tople obložene kruhke.
Zaprto v torkih popoldne
in ob sredah.

NA DRAGI '97, na
Opcinah, je nekdo izgubil
denarnico brez dokumen-
tov. Informacije na tel. št.
370846 - DSI.

KUPIM KMETIJO z
zemljišcem v okolici Trsta
v zameno z lepim stano-
vanjem v središču mesta.
Tel. 03382373990 od
20.30 do 21.30.

ISCEM dve vstopnici za
koncert skupine U2 v Reg-
gio Emilii. Tel. 212998 ali
212736.

PRODAMO GOZDNO
zemljišče v občini Zgonik.
Tel. 229364.

KUPIM KNJIGE za II.
razred srednje sole S. Ko-
sovel na Opcinah. Telefo-
nirati v večernih urah na
212900.

**PRODAM STISKALNI-
CO** za grozdje. Tel.
040/415779.

PRODAJAM KOMBI
Mercedes Sprinter 308
diesel, 2300 kubikov, 35
kvintalov, 11.000 km, let-
nik september '96, se v ga-
ranciji, možnost fakture.
Tel. 220729 v večernih
urah.

PRODAM POLO 1300
comfort, crne barve, letnik
'95. Tel. na št. 370209 ob
jutranjih urah.

**PAPIRNICA MARTI-
NA** v Dolini obvesca, da
ima na razpolago solske
potrebščine po ugodni ce-
ni.

OSMICO ima Alojz
Kante, Praprost št. 18.

SRECKO STOLFA ima
v Salezu osmico se do 15.
t. m.

OSMICO sta odprla Ivo
in Andrej Kralj, Slivno 9.

OSMICO ima Emil Pu-
ric - Veliki Repen 15.

KMEČKI TURIZEM sta
odprla Slavko in Elvira
Svara, Trnovca 14. Tel.
200898.

OSMICO je odprl BO-
RIS KOSUTA - Kriz 422.

OSMICO sta odprla Gi-
gi in Boris Doljak - Sama-
torca 14.

OSMICO je v Zgoniku
odprl Stanko Milic.

OSMICO je odprl Stu-
belj v Sempolaju.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

**Milke Ščuka
vd. Pipeschi**

se iskreno zahvaljujemo
vsem, ki so z nami soču-
stvovali.

SVOJCI

Gabrovec,

14. septembra 1997

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

**Cecilije
Furlan Maar**

se iskreno zahvaljujemo
vsem, ki so na katerikoli
način pocastili njen spo-
min.

SVOJCI

Borst, Trst,

14. septembra 1997

ZAHVALA

SVOJCI

**Ide Rebula
por. Trampuš**

se zahvaljujejo vsem, ki
so z njimi sočustvovali.

Prosek, 14. 9. 1997

14. 9. 1991 14. 9. 1997

Claudio Leuz

Sesto leto je prešlo,
odkar vzel si slovo, a v
srcu se tolažbe ni in
večkrat solzne so oči.

SVOJCI

Trebbio, 14. 9. 1997

OBVESTILA

SLOVENSKI DIJASKI DOM SRECKO KOSOVEL sporoča, da bo ob priliki odprte meje danes, 14. septembra, odprt **ZELENI CENTER** na Tomazu med Vrhpoljem in Gročano in bo med naporno hojo nudil možnost postanka ob domačem prigrizku in kozarčku.

SZSO vabi, da se danes, 14. t. m., vsi izvidniki in vodnice ter roveri in popotnice v popolnem kroju udeležijo Marijanskega shoda na Opcinah. Zbirališče ob 15. uri pred opensko cerkvijo.

DANES, nedelja 14. 9., se bomo kot običajno zbrali na Katinari pri kapelici kraljice miru, kjer

bo ob 9.30 darovana sveta masa.

MoPZ VALENTIN VODNIK bo začel s pevskimi vajami jutri, 15. septembra, ob 20.30 v Dolini na stari postji. Vabljeni so nasi pevci in vsak, ki bi se rad pridružil!

DPZ VESNA iz Kriza vabi vse ljubiteljice petja in dobre družbe, da se mu pridružijo na prvi vaji v torek, 16. t. m., ob 20.30 v domu Alberta Sirka v Krizu.

MPZ FRAN VENTURINI Domjo sporoča vsem pevcem, da bo prva vaja v torek, 16. t. m., ob 20. uri v domu Anton Ukmar - Miro. Vabljeni novi pevci!

PEVKE ŽENSKEGA PEVSKEGA ZBORA TABOR vabimo vse, ki rade poje, da se nam pri-

družite na prvi vaji v sredo, 17. septembra, ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opcinah.

KD FRAN VENTURINI sporoča, da bo prva vaja mladinskega zbora 17. septembra 1997 ob 19.30 v domu Anton Ukmar - Miro. Vabljeni dekleta od 12. leta (II. razred srednje sole) dalje.

SK BRDINA sporoča vsem članom in tekmovalcem, da bo informativni sestanek za naslednjo smucarsko sezono v sredo, 17. septembra, v domu Brdina na Opcinah s pricetkom ob 20.30.

SPD PRIMOREC-TABOR - Od 1. oktobra dalje se bomo ob sredah spet srečevali v Ljudskem domu v Trebcah, da popeljemo otroke v

GLASBENI SVET SKOZI PETJE IN SE KAJ. Letos bodo otroci delali v dveh skupinah: učenci 1. razreda osnovne sole in 3. letnika vrtca v prvi skupini ter učenci 2., 3. in 4. razreda osnovne sole v drugi skupini. Potrditev vpisa lanskih članov in sprejemanje novih članov bo v sredo, 17. in v sredo 24. septembra, od 16.30 do 18. ure. Za pojasnila lahko telefonirate na st. 212688 (Nidia Sivitz) in 220130 (Milena Padovan).

MoPZ UPOKOJEN-CEV IZ BREGA sporoča vsem pevcem, da bo prva vaja v četrtek, 18. t. m., ob 20. uri v gledališču F. Prešeren. Vabljeni so ljubitelji petja.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA in GLSBE-NA MATICA prireja

tudi letos tečaje teorije in raznih glasbil. Vsi, ki bi radi vstopili v godbo naj se javijo v četrtek, 18. septembra, ob 18.30 na sedežu društva v srednji soli v Nabrežini ali na tel. st. 200897 in 201187.

SKD VIGRED vabi vse, ki bi radi pripomogli k uspehu II. Kraskega Oktoberfesta, ki bo v Praprothu od 9. do 13. oktobra, da se udeležijo sestanka v četrtek, 18. t. m., ob 20.30 v društvenih prostorih v Sempolaju.

MOSP prireja (v sodelovanju s SOU - Ljubljana) Tečaj pisne slovensčine na visoki stopnji. Namenjeno: studentom, vzgojiteljem, učiteljem, profesorjem, publicistom, vsem, ki v službi uporabljajo pisno slovensčino. Srečanja bodo vsak zadnji petek v mesecu od septembra do maja. Voditeljica tečaja bo prof. Lelja Rehar Sancin. Informacije in prijave (število tečajnikov bo omejeno): prof. Neva Zaghet (tel. 569340 ob večernih urah) ali na urad Slovenske prosvete (tel. 370846 uradne ure). Prvo - informativno srečanje bo 19. septembra, ob 20. uri v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3.

KD O. ZUPANCIC obvešča vse, ki so se prijavi za izlet na koncert skupine U2 v Reggio Emilio, da bo zbirališče v soboto, 20. t. m., ob 7.30 na glavnem trgu v Standrežu. Bodite točni!

TELOVADBA ZA GO-SPE! SZ Bor sporoča, da se bo v ponedeljek, 22. t. m., pričela telovadba za mlajše in starejše gospe pod vodstvom profesorice Silve Meulje. Jutranji tečaj od 9. do 10., popoldanski od 16. do 17. ure. Za vpisovanje in informacije tel. v tajništvo na Stadion 1. maj (tel. 51377).

OPZ VIGRED vabi stare in nove pevce od 4. do 14. leta na prvo vajo v ponedeljek, 22. septembra, ob 16. uri. Ob 17. uri bo kratek pogovor s starši glede urnika dveh skupin in programa.

SKLAD »Mitja Cuk« priredi tudi letos tečaj **ROCNEGA TKANJA**, ki ga bo vodila Magda Tavcar. Začetek tečaja (22 ur) bo 1. oktobra 1997. Število vpisov je omejeno. Informacije pri Skladu Mitja Cuk, Narodna ul. 126, Opcine, tel. 212289.

KRUT prireja 10-dnevno zdravljenje v Smarjeskih toplicah od 13. do 23. oktobra. Vpisovanje in informacije na sedežu krožka, tel. 360072 v uradnih urah.

SZ BOR - TELOVADBA ZA MOSKE - sporoča, da poteka vpisovanje za skupino moske rekreacije, tako za mlajše kot za starejše. Za vpisovanje in dodatne informacije tel. v tajništvo na Stadion 1. maj (tel. 51377).

SZ BOR - SEKCIJA AEROBIKE - sprejema vpisovanja za novo sezono. Tečaji, ki bodo potekali ob popoldanskih in večernih urah bodo namenjeni mlajšim in starejšim. Za dodatne informacije tel. v tajništvo (tel. 51377).

SKGZ sporoča, da so njeni tržaski uradi odprti neprekinjeno od 8.30 do 18. ure.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK sprejema vpise za glasbeno solo pihalnega oddelka Glasbene Matice v torkih in petkih v Soscevi hiši na Proseku od 20.30 dalje.

OBCINSKA KNJIZNICA V BOLJUNCU sporoča, da je ponovno odprta javnosti z običajnim urnikom od torkih in petkih od 14. do 18. ure in vabi občane na obisk.

OBCINA REPENTABOR obvešča, da bo steklo popisovanje psov za vpis v deželni anagrafski seznam psov, ki ga predvideva d. z. 39/90. Živnozravniki podjetja za zdravstvene storitve bo popisoval pse v mesecu oktobru t. l. ob torkih in

četrtkih od 11. do 12. ure pred občinskim sedežem, kamor naj v omenjenem obdobju lastniki pripeljejo pse.

SKLAD »Mitja Cuk« obvešča, da so pozabljeni na oblačila, ki so jih pustili otroci v poletnem središču na Proseku in v poletnem središču na Opcinah, v uradu Sklada; obenem sporoča, da je na sedežu Sklada na razpologo logopedinja in da se bo začel popoldanski dopolnilni pouk in individualne lekcije za s.l. 1997/98. Informacije pri Skladu, Narodna ul. 126, Opcine, tel. 212289.

PIHALNI ORKESTER BREG v sodelovanju z Glasbeno matico obvešča, da se je začelo vpisovanje za glasbeno solo za pihala, trobila in tolkala. Informacije vsak torek in četrtek, od 20.30 dalje na sedežu orkestra v Dolini ali na tel. st. 228333 in 228642.

SLOVENSKI VISOKOSOLSKI SKLAD SERGIJ TONCIC v Trstu obnavlja letne nagrade »dr. Frane Toncic«, ki ima namen vzpodbuditi visokosolske pripadnike slovenske narodnostne skupnosti v Italiji k raziskovalnemu in ustvarjalnemu delu. Nagrada, v znesku dva milijona lir, je namenjena diplomski studiji s področja humanističnih oz. eksaktnih ved, ki pomeni obogatitev slovenske kulture, zgodovine ali znanosti in ki je sklenila univerzitetni studij v enem od rokov akademskega leta 1995/96. Zainteresirani naj dostavijo izvod svoje studije do 31. oktobra 1997 Narodni in studijski knjižnici v Trstu, ulica Sv. Franciska 20/I. Prejeta dela bo ocenjevala komisija, ki jo bo imenoval upravni odbor sklada, nakar bo februarja prihodnjega leta sledila nagraditev.

Korsic
Ul. S. Cilino 38 - T R S T - Tel. 54390
IZREDNA RAZPRODAJA POHIŠTVA
zaradi prenove razstavnih prostorov
popusti do 80%

(kuhinje, dnevne sobe, sedežne garniture, spalnice, otroške sobe, omare, in še veliko drugega...)

IZREDNE PRILOŽNOSTI V KRATKEM ČASU
OD 16/9 DO 18/10
RAZPRODAJA LESTEV VSEH VRST

LA MAGLIA
NOVA KOLEKCIJA JESEN-ZIMA
TRŽIČ - Ul. Roma 28 - Tel. (0481) 790074

V četrtek,
18. septembra
otvoritev nove cvetličarne
Vera
last. Vera Stopper
TRST
Ul. S. Spiridione 12/a - Tel. 763707

Verde Sgaravatti
GARDEN CENTER
PONUDBA JESEN '97
okrasne rastline za balkon in vrt po ugodnih cenah
Obalna cesta 6/1
Trst - Tel. 224177
(nasproti centra za fiziko)

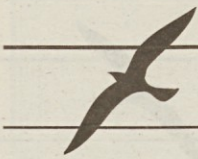
CEVLJI TORBICE
MORIS
NOVOSTI '98
Nabrežina center

TAC s.n.c. gradbeni material
SESLJAN 27/A - TEL. (040) 299259

ALI SO TVOJI SOSEDJE ZELO GLASNI?
SI ZNAŠ ZAGOTOVITI MIREN POČITEK?
Z UPORABO POSEBNIH MATERIALOV LAHKO IZOLIRAŠ STENE IN SE ZAVARUJEŠ PRED HRUPOM IZ SOSEDNIJH STANOVANJ
PLUTA - STEKLENA VOLNA - MAVČNE KARTONSKE OBLOGE - POLISTIROL - POLIURETAN - KLOBUČEVINA - MELAMINSKA SMOLA - SVINEC so nekateri izolacijski materiali, ki jih lahko uporabis.
TELEFONIRAJ TAKOJ! SKUPAJ BOMO REŠILI TVOJE PROBLEME
Poleg tega imamo na zalogi velik izbor
ZAROV - TALNIH OBLOG - VODNJAKOV - MIZ - VAZ - PEČI - KAMINOV - VRTNE OPREME
Marsich Prefabbricati
TRST - Tel. 040-910806
Urniki: 7.30 - 12.00 in 13.00 - 18.00;
OB SOBOTAH ZAPRTO

Selva ARREDAMENTI
September '97
nadaljeje se naše najboljše ponudbe omar
TRŽIČ - Ul. Valentinis 18 - Tel. (0481) 410395

la Serica
Tkanine visoke mode.
Najnovejši modeli poročnih oblek ter oblek za svečane priložnosti.
la Serica
TRST, ul. Mazzini 26 Tel. 631358

DOL / V NEDELJO 21. T.M.

Dvajsetletnica spomenika

Slovesnost z govorom župana Lavrenčiča in Artura Calabrie

V Dolu bo v nedeljo, 21. t.m., pomembna slovesnost. Na pobudo s.kcije VZPI/ANPI Doljamlje in krajanov bodo namreč obeležili 20-letnico postavitve spomenika v narodnoosvobodilni vojni padlim vasčanom. Te dni je odbor sekcije združenja borcev, na srečanju s predstavniki društev in krajanji, pripravil potek slovesnosti, ki se bo pričela ob 9. uri z maso za padle. Masa bo na Paljkiscu. Slovesnost pred spomenikom, kjer bo udeležence pozdravil predsednik sekcije VZPI/ANPI Mirko Peric, bodo ob 10. uri z govorom župana dr. Maria Lavrenčiča in podpredsednika vsedržavnega odbora VZPI/ANPI Artura Calabrie. Priložnostni kulturni spored bodo, poleg godbe na pihala "Kras", oblikovali člani pevškega zbora Društva slovenskih upokojencev, recitatorji KD Oton Zupancic in moški pevski zbor "Jezero".

Spomenik na Paljkiscu so slovesno odkrili 25. septembra 1977 po večletnih prizadevanjih pripravljalnega odbora, ki ga je vodil Mirko Peric. Nacrt za spomenik je pripravil arhitekt Joze Cej. Na obeležju so stihili Filiberta Benedetca. Zgradili so ga v glavnem krajanji sami, bodisi s prostovoljnim delom (preko 6 tisoč ur), bodisi z denarnimi prispevki, pri čemer so sodelovali tudi številni krajanji, ki so se iz Dola preselili v Lasko ali drugam.

Mirko Peric, ki je tudi danes med pobudniki nedeljske slovesnosti, se spominja, da je bilo takrat treba premostiti številne birokratske in tudi diplomatske težave. Tako je bilo zemljišče, kjer stoji obeležje takrat se na območju, ki so ga bremenile vojaške služnosti, do zapleta pa bi bilo skoraj prišlo ob gostovanju pihalnega orkestra milice iz Ljubljane. Na slovesnost ob odkritju spomenika pa je sodelovala castna četa italijanske vojske.

Obeležje so neznanci doslej dvakrat oskrunili. Prvič se pred uradnim odkritjem, ki se je odvijalo pod morečim vtišom oskrumbe spomenika Bazoviškimi junakom. Od takrat je minilo dvajset let, veliko stvari se je spremenilo, marsikaj pa bo treba se spremeniti. Prav te dni ugotavljamo, da skrunilci spomenikov nemoteno in nekažnovano se zmeraj delujejo.

VRH / DRUŠTVO UPOKOJENCEV

Uspel 2. turnir za memorial Milana Paulina

Zmagali balinarji iz Sovodenj

V soboto, 6. septembra je Društvo upokojencev priredilo balinarski turnir za 2. memorial Milana Paulina. Odvijal se je na balinarskih stezah na Vrhu in v Sovodnjah, sodelovali pa so člani osmih ekip, od katerih jih je pet bilo iz Slovenije. Društvo slovenskih upokojencev so zastopale kar tri ekipe: Vrh, Sovodnje in Standrež. Tekmovanja so se sprico tolikšne udeležbe odvijala ves dan: na Vrhu so se pomerile ekipe iz Renc, Nove Gorice, Standreža in seveda domaćinov, v Sovodnjah pa ekipe iz Solkana, Sempetra, Sezane in Sovodenj.

Predsednik društva Miladin Cerne se je v krajšem uvodnem nagovoru spomnil Milana Paulina, kot glavnega pobudnika ustanovitve Društva slovenskih upokojencev in podčrtal pomen sportne in rekreacijske prireditve, za katero je iz leta v leto več zanimanja tako med

upokojenci na Goriskem, na obeh straneh meje. Memorial je priložnost za utrjevanje in bogatenje prijateljstva in stikov.

Z zrebom so določili potek in kraj srečanj predstavnikov osmih ekip.

Finalni del turnirja se je odvijal, po skupnem kosilu, popoldne na balnišču sportnega in kulturnega centra na Vrhu. Za 1. in 2. mesto so se pomerili Sovodenjci in Sempetrci (rezultat 9:8), za tretje in četrto mesto pa ekipa Standreža in Renc (rezultat 10:9). Slovesnosti ob nagrajevanju se je udeležila tudi Milanova hčerka Natasa, medtem ko je predsednik Društva slovenskih upokojencev Miladin Cerne letosnje srečanje zaključil z zahvalo udeležencem in z ugotovitvijo, da je bilo "vrhovsko srečanje" tudi "vrhunsko".

Na sliki: nagrajenci po zaključenem turnirju.

ZLATI JUBILEJ / SREČNA, DA STA LAHKO DOMA

Cilka Čemic in Ludvik Cotič praznujeta petdeset let skupnega življenja

Pri Crncih na Vrhu so imeli včeraj lep praznik. Petdesetletnico skupnega življenja sta praznovala Cilka Čemic in Ludvik Cotič. Oba sta domačina, Vrhovca. On iz družine Tincinij, ona iz družine Martinovih. Njuna pot zagotovo ni bila z rožmami posuta. Ze v otroških letih sta preizkusila kaj pomeni revščina, bolezen, kakšne so posledice vojnega razaranja. Oba sta se rodila ko so bili zaselki na Vrhu še v rusevinah.

Ko sta se vzela (15. novembra 1947) je bila Cilka stara 24 let, eno leto starejši pa je bil zenin. "Tudi takrat je bila ena sama revščina. K poroki smo šli pes, doma so pripravili boljše kosilo, nekaj vina in s tem je bilo vsega konec", se spominja Cilka. Za poročno sliko (ki jo objavljamo) je bilo treba v Gradisce, h Codarinu. Seveda pes.

Ludvik se je nekaj časa zaposlil v ladjedelnici. Leta 1949 je odšel v Argentino,

kjer si je obetal boljše življenje. Kmalu je prišla z njim Cilka z dveletnim sinom. "Za vožnjo smo se zadolžili za šest tisoč pezo-rov". V Buenos Airesu, kjer so živeli sorodniki in znanci je bilo za pridne roke dovolj dela. "Garanja", pravi Cilka, ki se je s težavo locila od domačega kraja in nikoli ni opustila upanja na vrnitev. Z možem sta v nekaj letih zgradila hišo. Leta 1962 sta jo prodala in se z otrokoma -

drugi sin se je rodil v Argentini - vrnila. Morala sta začeti na novo. Nekaj časa sta živela na Vrhu, vendar pa sta morala spet v izseljeništvu. Tokrat v Lasko, kjer sta spet zgradila nov dom. Dvajset let sta vztrajala v Foljanu, končno pa prišla na stari dom, ki sta ga odkupila in postopoma uredila in kjer preživljata jesen življenja. "Zadovoljna sva, več tudi ne vprašujeva. Srečna sem, da sem lahko doma".

Več denarja za športna društva

Pokrajinski odbor je na svoji zadnji seji odobril predlog porazdelitve finančnih prispevkov za dejavnosti na športnem in rekreacijskem področju in za nakup sportne opreme ter prispevke za gradnjo, oziroma posodabljanje športnih objektov. V primerjavi z lanskim letom, se je obseg sredstev v ta namen skoraj podvojil. Odbor je tako razporedil 424 milijonov lir. 200 milijonov lir bodo nakazali društvom za redno dejavnost, 188 milijonov za nakup opreme in naprav, nekaj nad 35 milijonov pa za izvedbo del na objektih. Ob porazdelitvi so upoštevali prošnje društev, ki imajo sedež in dejavnost v pokrajini, skušali pa so se ogniti tudi pretiranemu drobljenju prispevkov.

ŠOLSKE VESTI

DIDAKTICNO RAVNATELJSTVO GORICA - ul. Brolo obvešča, da se bo pouk na osnovnih solah in v otroških vrtcih pričel jutri, 15. septembra. Pouk bo na osnovnih solah od 8.10 do 12.40, dejavnost v otroških vrtcih pa (v prvem tednu) od 8. do 13. ure.

RAVNATELJSTVO PEDAGOSKEGA LICEJA - UCITELJSKA obvešča, da bo jutri, 15. t.m. začetek pouka. Ob 8.30 bo solska masa v centru v Puccinijevi ulici, za dijake vseh srednjih sol, pouk bo od 9.00 do 13.15.

NA KLASICNEM LICEJU "PRIMOŽ TRUBAR" bo pouk od 9. do 12. ure.

NA DRŽAVNEM POKLICNEM ZAVODU ZA TRGOVSKO DEJAVNOSTI» IVAN CANKAR« s priključenimi oddelki bo pouk od 9. do 13.15.

RAVNATELJSTVO DRŽAVNE SREDNJE SOLE» IVAN TRINKO« obvešča, da se solsko leto '97 - '98 začne v ponedeljek, 15. t.m., in sicer v Gorici s sv. maso pri sv. Ivanu. Dijaki se zberejo pred cerkvijo ob 8.30, nato gredo v spremstvu profesorjev v solo do 12. ure. V Doberdolu pa se dijaki zberejo v soli ob 8.10, v spremstvu profesorjev gredo k masi ob 9.30. Nato se vrnejo v solo do 13.30.

DIDAKTICNO RAVNATELJSTVO DOBERDOB obvešča, da se bo pouk na osnovnih solah in v otroških vrtcih pričel jutri, 15. septembra po sledecih urnikih: OS»P. Voranc«Doberdob od 8.10 do 11.30; OS»P. Butkovic«Sovodnje, OS Vrh in OS Romjan od 8.10 do 12.40. Dejavnosti v vseh vrtcih bodo od 8. do 13. ure.

UCITELJI OS»P. VORANCA« sporočamo staršem: ob 8.10 se vsi zberemo pred solo, sledi sprejem prvošolcev in kratek informativni sestanek za vse razrede; ob 9.30 solska masa, po masi bomo skupno nazdravili začetku novega solskega leta. UCITELJI OS»P. BUTKOVICA - DOMNA« iz Sovodenj sporočajo, da se bodo srečali z učenci in starši jutri, 15. t.m., ob 8.10 v solskih prostorih, kjer bo kratek informativni sestanek. Solska masa bo ob 10.30.

OBVESTILA

KD O. ZUPANCIC obvešča udeležence izleta na koncert skupine U2 v Reggio Emilio, da bo zbirališče v soboto, 20. t.m., ob 7.30 na glavnem trgu v Standrežu. Bodite točni!

RADIO SLOVENIJA bo danes ob 17. uri (takoj po poročilih) na I. programu predvajal nedeljsko reportažo: »Sardinija, otok pregnancev«. Avtorica reportaže je Dorica Makuc.

UPRAVA DIJASKEGA DOMA V GORICI Svetogorska 84 obvešča, da do oddaje mest sprejemajo prijave gojencev za solsko leto 1997/98.

MOSKI PEVSKI ZBOR»SKALA«GABRJE bo začel z rednimi vajami v sredo, 17. septembra ob 20.30 na sedežu v Gabrjah. Vabljeni dosedanj člani zbora in tisti, ki bi se radi vključili v zanimivo dejavnost.

PEVSKI ZBOR DRUŠTVA SLOVENSKEGA UPOKOJENCEV je že začel z vajami. Vadijo ob sredah ob 19.30 v domu A. Budala v Standrežu.

MOSKI PEVSKI ZBOR JEZERO obvešča, da bodo pevске vaje v torek, 16. t.m., ob 20.30. Priporočajo udeležbo!

VČERAJ-DANES

Podatki iz matičnega urada goriske občine v tednu od 6. do 12. septembra 1996

RODILI SO SE: Giulia Grinovero, Francesco Vitor, Lorenzo Cecotti, Davide Rosati.

UMRLI SO: 87-letna upokojenka Valeria Kriznic, 47-letni upokojenec Edoardo Zavadlav, 82-letni upokojenec Giovanni Ussai, 83-letna gospodinja Maria Kavcic vd. Di Dio, 79-letni upokojenec Alberto Alberti, 86-letni upokojenec Bruno Petronio, 91-letna upokojenka Giovanna Dalla Gozia, 59-letni upokojenec Carlo Faggioli, 77-letna redovnica Aurora Crapezi, 67-letni upokojenec Alessandro Rovere, 74-letna upokojenka Carmelina Meola vd. Verdoliva, 85-letna redovnica Matilde Skerlj, 67-letna gospodinja Norma Planiscig por. Badin, 91-letni upokojenec Antonio Marizza, 95-letna upokojenka Maria Piciulin vd. Piciulin.

POROCILI SO SE: delavec Michele Chivella in solnica Barbara Moretti, zdravnik Marco Salerno in uradnica Elisabetta Lago, zapriseženi stražnik Sergio Campanile in zdravnica Maura Ocera, uradnik Roberto Veluscek in trgovka Martina Nardin, delavec Sandro Laganà in uradnica Nadja Battisti, trgovski potnik David Rogelja in prodajalka Alessandra Colla, agent JV Fabrizio Fiorese in agent JV Miriam Ipavez, podčastnik italijanske vojske Aniello Lista in gospodinja Bianca Zorzenon, karabinjer Ezio Cociancig in uradnica Donatella Kovic, kovinar Adriano Poaluzzi in Mariagrazia Gregori.

PRISPEVKI

Peter Tomsic (Sovodnje) daruje 50 tisoč lir za KD Sovodnje in 50 tisoč lir za balinarski odsek Sovodnje.

V spomin na Ernesta Mahnica, ki bi letos praznoval 70 let, daruje Judita Korsic 50 tisoč lir za cerkev v Dolu.

Ob 70. rojstnem dnevu daruje Ivica Marassi 50 tisoč lir za KD Briski gric.

Ob 9. obletnici smrti Janka Cotica, daruje družina 100 tisoč lir za KD Sovodnje.

KINO

GORICA VITTORIA 1 16.20-18.20-20.20-22.10 »Scream«.

VITTORIA 3 16.00-17.50-20.00-22.10 »Porzuz«.

CORSO 15.15-17.30-19.50-22.15 »Il mondo perduto - Jurassic park«.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

ALL'ORSO BIANCO (Tavasan), K. Italia 10, tel. 531576.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

S. ANTONIO (Vittori), Ul. Romana 147, tel. 40497.

POGREBI

Jutri: 9.30, Luigi Gabrielli na glavnem pokopališču; 11.00 Emilia Mikulus iz bolnišnice Janca od Boga v Pevmo, 13.40, Katjusja Zotti, iz splosne bolnišnice v Sovodnje.

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA

v sodelovanju

Biblioteca statale isontina
Istituto di storia sociale e religiosa
Istituto per gli incontri culturali mitteleuropei
in pod pokroviteljstvom Goriške pokrajine
vabi na predstavitev

GORIZIA NELLA LETTERATURA SLOVENA

v petek, 19. septembra 1997, ob 17. uri
v dvorani Državne knjižnice v ulici Mameli 12 v Gorici

Delo, ki ga je uredila Lojzka Bratuž, bosta predstavila prof. Marija Kacin in prof. Sergio Tavano.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD
ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
TRST

Šolsko leto 1997/98

Tečaj, ki ga je odobril Deželni Odbor in ga financirajo

Evropska Komisija
Evropski Socialni Sklad

Ministrstvo za delo in socialno skrbstvo

Avtonomna Dežela Furlanija-Juljska Krajina
Deželno Ravnateljstvo za poklicno usposabljanje

SOCIALNI ANIMATOR

- razpoložljivih 15 mest
- trajanje 600 ur
- tečaj daje poklicno kvalifikacijo II. stopnje
- namenjen brezposelnim absolventom višjih srednjih sol izpod 25. leta starosti

- obiskovanje tečaja je brezplačno
- za vse tečajnike je predvidena stipendija
- v sklopu tečaja bo organizirana večtedenska delovna praksa

Vpisovanje in ostale informacije na sedežu zavoda
v Gorici, ul. della Croce 3, tel. 81826
vsak dan razen sobote od 10.00 do 13.00 ure

NOVA GORICA/SLOVESNOST OB 50-LETNICI PRIKLJUČITVE

Danes ob 11. uri pred mestno skupščino

*Jutri in v torek slovesnosti v Gorici
V torek obisk Predsednika Scalfara*

V Novi Gorici bodo danes nadvse slovesno in ob udeležbi najvišjih predstavnikov države - slavnostni govornik bo predsednik republike Milan Kučan - obeležili 50-letnico priključitve Primorske maticni domovini. Obletnica se prepleta s praznovanjem občinskega praznika mestne občine Nova Gorica, ki se praznuje, kakor znano, ob obletnici Goriske fronte, septembra leta 1943, in množične vstaje primorskega ljudstva. Oba dogodka so v Novi Gorici in številnih krajih na Primorskem obeležili z vrsto pomembnih kulturnih, sportnih in drugih dogodkov, ki se bodo vrstili se do konca meseca, sklenili pa s taborom mladih pod geslom "Mladi treh dežel za mir in medsebojno spoznavanje".

Osrednja slovesnost bo danes ob 11. uri na prostoru pred skupščino mestne občine Nova Gorica, priveditve pa bodo potekale praktično ves dan. Kulturni spored osrednje slovesnosti bodo oblikovali simfonični orkester Slovenske filharmonije pod vodstvom Marka Muniha, s solistoma Mirjam Kalin in

Vladimirjem Cadezem, igralec Rado Bolčina, združeni pevski zbori, Jacobus Gallus iz Trsta, Hrast iz Doberdoba, Obala iz Kopra in Komorni zbor iz Postojne; fanfaristi orkestra slovenske policije, napovedovala bo Ingrid Orel. Praznovanje bo zvečer sklenil ognjemet.

Jutri in v torek pa bodo obletnico ko je stopila v veljavo Pariska mirovna pogodba obeležili tudi v Gorici. Jutri ob 17.30 bodo v dvorani UGG predstavili knjigo "50 anni dopo", ob 19.30 pa bo koncert vojaške godbe v ljudskem vrtu.

Uradna slovesnost ob 50-letnici ponovne pripadnosti Gorice Italiji bo v torek ob 10.30 v spominskem parku, v prisotnosti Predsednika Republike. Predviden je prelet vojskih letal. Ob 12.30 bo župan položil venca pred spomenikom padlim za svobodo in pred spomenik 114. regimentu "Mantova".

Ob 16. uri bodo obletnico obeležili na izredni seji občinskega sveta. Na Travniku bo zvečer pisan spored glasbenih in folklornih prireditev, ki se bo zaključil z ognjemetom.

NOVICE

Letovanje za dvajset mladincev iz Bihaća

Dvajset mladih iz Bihaća, starih od 12 do 14 let, je te dni gost kolonije v Luznici v Kanalski dolini. V prijetnem okolju bodo preziveli deset dni. Za letovanje je poskrbela pokrajinska uprava v sodelovanju z obcino Trbiž ter v Videmsko pokrajino. Te dni sta goste obiskala predsednik Brandolin in odbornica Di Dato.

Skupnost Arcobaleno na stečaj odpira vrata

Skupnost Arcobaleno (Mavrica) danes odpira vrata vsakomur, ki bi se rad seznanil z življenjem in delom ter z dosežki v tem središču, ki je zraslo tako rekoč iz nič. Središče v okviru katerega delujejo tudi mizarska, keramična, sivilska delavnica bo odprto od 14. ure do večera. Sedež skupnosti je v ulici sv. Mihaela 38, v nekdanji vojašnici, ki so jo preuredili v prijeten dom.

Poseben poštni žig ob današnjem prazniku v Krminu

Poštna uprava obvešča, da bodo danes od 8.30 do 13.30 v Krminu, v ulici Cancelleria Vecchia, odprli začasni poštni urad s posebnim pečatom ob tisočletnici sv. Adalberta. V torek, 16. t.m. bo začasni poštni urad delovala tudi v Gorici od 8.30 do 12.30 in sicer na Korzu Italia 54, ob priložnosti 50-letnice vrnitve italijanske uprave v Gorico.

V soboto, 20. t.m. pobuda "Počistimo svet"

Kulturni krožek "Terra", ki deluje v sklopu združenja Legambiente vabi v soboto, 20. t.m. k sodelovanju pri pobudi "Počistimo svet". Akcijo čiščenja bodo izvedli na območju občine Slovrenc in v sodelovanju s tamkajšnjo upravo. Pobirali bodo odpadke in odvrženo saro na približno tri kilometre velikem območju. Zbirališče ob 9.15 pri planinski koči. Akcija je bo sklenila ob 12. uri. V slučaju slabega vremena bodo pobudo uresnili v soboto, 27. septembra.

Knjigame in papirnice bodo jutri odprte

Združenje ASCOM obvešča, da bodo papirnice in knjigame jutri, 15. t.m. lahko odprte, ne glede, če imajo ob ponedeljkih obvezno tedensko zaporo. Prav tako bodo v soboto, 20. septembra odprte papirnice in knjigame, ki imajo ob sobotah sicer redno tedensko zaporo.

V Sovodnjah bo jutri skupščina sindikata SPI/CGIL

Območno in občinsko tajništvo sindikata upokojujencev SPI/CGIL prireja jutri, 15. t.m. ob 18.30 skupščino članov in prijateljev. Zborovanje bo v Kulturnem domu v Sovodnjah, obravnavali pa bodo aktualna vprašanja s področja skrbstva, zdravstva in pokojnin. Udeležence bodo seznanili tudi s podrobnostmi manifestacije, ki bo 20. septembra v Benetkah.

Sovodnje: jutri pogreb Katjuše Zotti

Jutri bo v Sovodnjah pogreb 19-letne Katjuše Zotti, ki je umrla v prometni nesreči v torek zvečer, pri Devetakihi. Pogrebni sprevod bo ob 13.40 iz splosne bolnišnice v Sovodnje, kjer bo ob 14. uri žalni obred v tamkajšnji cerkvi.

Preiskavo o tragičnem dogodku vodi prometna policija v Trziču. Vprašljiva je se zmeraj dinamika nesreče.

Lipizer: koncert najboljših

Z razglasitvijo zmagovalcev in slavnostnim koncertom v dvorani kulturnega centra "Lojze Bratuž", drevi ob 20. uri, se bo sklenil 16. mednarodni violinski natečaj "Rodolfo Lipizer". Izvajalci slavnostnega koncerta bodo finalisti: Xiang Chen, Sergej Levitin, Akiko Tanaka, Yi Fang Huang, Akiko Ono in Jana Deskova. Med navedenimi je tudi zmagovalce, katerega ime pa v trenutku ko to poročamo, še ni znano, šaj sta bili pozno sinoči se dve zadnji preizkušnji. Violinisti bodo igrali ob spremljavi filharmoničnega orkestra "Paul Konstantinescu" iz Ploestija, pod taktirko Ovidiu Bala-na. Koncert bo snemala italijanska radiotelevizija.

FEDERCONSUMATORI

Zakaj tolikšne podražitve metana v zadnjem letu

Prozornost glede cene

Združenje za zaščito potrošnikov Federconsumatori ze dalj časa spremlja, in to po vsej državi, gibanje cen zemeljskega plina. V naši deželi je v obdobju 1. september 1996 - 1. september 1997 vzelo pod drobnogled cene zemeljskega plina v Trstu, Gorici in Vidmu ter analiziralo niz podatkov v zvezi z uporabo tega energetskega vira. Prva ugotovitev je, da se je plin v letu dni podražil precej več od inflacije in tudi precej več kakor znaša poprečna podražitev v državi. Po navedbah združenja Federconsumatori se je najbolj podražil plin v Gorici (+7, 11 odstotka), v Vidmu (+6, 78) in Trstu (+4, 65). Poprečna podražitev v državnem merilu, ob tem so bili

upoštevani podatki za 22 mest, je znašala 4, 79 odst. Največ morajo za plin plačevati v Trstu. Tako stane kubični meter plina za porabnike kat. T2 (do 250 kub. metrov) 714, 17 lir, v Gorici 653, 50 lir, v Vidmu 635, 10 lir. K omenjenim cenam je treba dodati še davek IVA. V Gorici in Vidmu je cena plina med najnižjimi v državnem merilu.

Združenje Federconsumatori opozarja na nujnost, da se prav zaradi tako velikih razlik vendarle uveljavi načelo prozornosti glede oblikovanja cene plina, da država pojasni koliko stane kubični meter uvoženega plina in da se cena tega energetskega vira obravnava ločeno od cene petrolejskih izdelkov.

SOLIDARNOST

Tudi v Gorici odsek ADMO

Združuje darovalce kostnega mozga in skrbi za osveščanje

Po Pordenonu in Vidmu je bil tudi v Gorici ustanovljen pokrajinski odsek Združenja darovalcev kostnega mozga (ADMO - Associazione donatori midollo osseo). Združenje, ki je v deželi prisotno na občinski ravni tudi v krajih Azzano Decimo, Caneva, Cavazzo Carnico, Gradež, Prata di Pordenone, Pravisdomini in S. Quirino, ima kot glavni cilj opozarjanje in osveščanje ter seznanjanje javnosti glede težav pri darovanju kostnega mozga, zeli pa tudi pridobivati prijave novih morebitnih darovalcev in podpirati raziskave z nabiranjem potrebnih sredstev.

Nekatere krvne bolez-

ni, med katere spadajo predvsem hude oblike levkemije in aplastične anemije, je možno namreč zdraviti prav s presaditvijo kostnega mozga. Mnogi taki bolniki so otroci, za katere predstavlja presaditev kostnega mozga edino možnost za rešitev življenja.

V takem primeru so prve osebe, ki lahko kaj naredijo, bolnikovi družinski člani, predvsem bratje in sestre; žal pa ni vedno možna kompatibilnost z enimi ali drugimi. Zato je pomembno poiskati posameznike izven bolnikove družine. Ti lahko postanejo, z majhno osebnostno žrtvijo, možni darovalci in pomenijo tudi upanje za preživetje bolnika.

Prav za doseg te ciljev je bil ustanovljen goriski pokrajinski odsek združenja, ki ima trenutno sedež v Zagraju. Zacasni upravni odbor sestavljajo (do pokrajinskih volitev) predsednica Benedetta Forte, podpredsednik Filiberto Bellucci, tajnica Cristina Voncina, blagajničarka Manuela Mazzarino. Kdor zeli prejeti dodatne informacije o združenju in o možnosti, da bi sam postal darovalec kostnega mozga, naj zavrti telefonsko številko (0481) 537718. Rade volje in prijazno mu bodo odgovorili na vsako vprašanje.

Ni treba posebej poudarjati, da gre za pobudo posebnega pomena in obseglveske solidarnosti.

RAZPRAVA / NA POBUDO ZELENIH

Ustavne reforme in kako blizu (daleč) je še do njihove uresničitve

Poprečni občan ima pač svojo predstavo o organiziranosti in uspešnosti (delovanju) družbene ureditve. To da bi bilo treba marsikaj spremeniti, izboljšati, prilagoditi za današnji čas, se kaže že lep čas. Govori se o federalizmu, o reformi krajevnih avtonomij, o bolj uspešnem družbenem sistemu, ki naj ne bi okrnili demokratičnih svobod in možnosti soddločanja ali participacije posameznika. V praksi potekajo stvari precej drugače in ni se mogoče znebiti občutka, da je vprašanje ustavnih reform v glavnem domena ozke skupine, takoimenovane dvodomne komisije. Kaj se plete v Rimu, kakšni so dosedajni rezultati, kakšne cilje si zastavljamo in kaj in kdaj lahko pričakujemo njih uresničitve smo lahko slišali na včerajšnji javni razpravi v konferenčni dvorani pokrajinskega muzeja na gradu in to takorekoč iz prve roke. Na pobudo Federacije zelenih v deželni svet in goriskih zelenih so o federalizmu in ustavnih reformah govorili senator Maurizio Pieroni, član dvodomne komisije, ki pripravlja predlog reform (zadnje besede bo imel parlament) ter predstavnika zelenih Paolo Gherisina in Elia Mioni. Posege je usklajeval Renato Fiorelli. S krajšim posegom je v razpravi sodeloval tudi senator Bratina.

Medtem ko sta Gherisina in Mioni problematiko predstavila z vidika potreb po reformi krajevnih uprav (dezele, občine) in postavila konkretna vprašanja glede večjih pristojnosti in problematiko uokvirila v širši geopolitični kontekst Furlanije Julijske krajine, je Pieroni prikazal dosedanje delo komisije in ga kljub določenim pomislekom ocenil za uspešno, opozoril na nevarnosti, ki se nakazujejo, da bi se postopek reform ustavil in poudaril, da so predvidene reforme le prvi korak na poti modernizacije italijanske družbe. Ta korak je treba narediti v zelo kratkem roku dveh, treh let. Pieroni je nakazal najbolj verjetne rešitve kar zadeva takoimenovani federalizem, ki bo do nujno povzročile veliko diferenciacijo med posameznimi deželami. Naloga tistih, ki pripravljajo reformo je, da se uvedejo posebni varovalni mehanizmi, ki naj občanom zagotovijo minimalni nivo storitev. Eno bistvenih vprašanj, brez katerega si je težko zamisliti kakršnokoli obliko federalizma je opredelitev glede fiskalne politike, ali z drugo besedo, s kolikšnim odstotkom ustvarjenega dohodka in pobranih davščin bo krajevno prebivalstvo razpolagalo. (Foto Bumabaca - z včerajšnje razprave).

Priprave na sobotno manifestacijo

Sindikalne zveze CGIL/CISL/UIL prirejajo v soboto, 20. t.m. dve veliki zborovanji za delo, reformo države na osnovi federalistične ureditve in obse solidarnosti, za smotrnejšo uporabo sredstev namenjenih za socialno skrbstvo. Manifestaciji sta neposreden odgovor na secesionistične težnje Severne Lige. Sindikalne zveze CGIL/CISL/UIL za Gorisko vabijo člane in nasploh vse delavce in uslužbence, da se udeležijo manifestacije v Benetkah. Na razpolago bodo avtobusi in tudi posebni vlaki. Podrobnejše informacije bodo na razpolago jutri, oziroma v torek. Zaradi organizacijskih zadev naj zainteresirani pokličejo na telefon 410832 in 790219.

Industriji za dograditev avtoceste

Pred kratkim so mediji objavili vest, da bo treba še počakati na posodobitev, oziroma preureditev avtocestnega odseka med državno mejo in Vilešem. V zvezi s tem vprašanjem se je oglasila Zveza industrije goriske pokrajine. V daljšem poročilu za tisk predsednik Sgarlata ugotavlja, da je posodobitev odseka med prednostnimi posegi, ki jih navaja lani decembra podpisana listina za Gorisko. Sodobna in varna cesta je eden od predpogojev, da se Gorici omogoči uresničevanje vloge dejanskega posrednika med zahodno in vzhodno Evropo. Sgarlata vabi predstavnike vseh političnih in družbenih sil, da strnejo prizadevanja in da se dolgoročni načrt prometnih povezav uresniči.

PRIMORSKA 1947 - 1997

Priloga Primorskega dnevnika ob 50. obletnici priključitve Primorske Sloveniji

Jože Pirjevec

Pariška konferenca in Slovenci v Italiji

Na zidovih starih kraskih his je se mo- goče opaziti zbledel napis: »Tukaj je Jugo- slavija« ali »Hočemo Jugoslavijo«. Gre za zadnje ostanke izred- nega trenutka v nasi povojni zgodovini, ki je trajal približno od konca leta 1945 do konca 1946, v času to- rej, ko je na mednarodni ravni tekla razprava o bodoči italijansko-jugo- slovanski meji. Zaznamovala ga je masovna mobilizacija v podporo priključitvi Primorske, vključno s Trstom in Gorico, k novi Jugosla- viji, iz prepričanja, da bo v njej mo- goče doseči tisto narodnostno in socialno prerojenje, o katerem je sanjala večina Slovencev pa tudi mnogi Italijani. V tednih med fe- bruarjem in aprilom 1946, ko je po naših krajih potovala mednarodna komisija izvedencev, ki so ji zu- nanji ministri ZDA, Velike Brita- nije, Francije in Sovjetske zveze poverili nalogo, da na licu mesta ugotovi, kakšna je etnična podoba spornega ozemlja, je ta mobilizacija dosegla svoj višek ne samo s pi- sanjem gesel po zidovih temveč tu- di s postavljanjem mogčnih slavo- lokov iz brinja, brsljana in borovih ali smrekovih vej, ki so jih krasile jugoslovanske in slovenske troboj- nice in jih je kronal prav tako iz ze- lenja spleteni Triglav s sliko marša- la Tita na sredi. Splošno ljudsko navdušenje in plebiscitarno hrepe- nenje po Jugoslaviji, ki so ga tako izvirno predstavljale te zelene moj- strovine, je bilo sicer plod odličnih organizacijskih sposobnosti OF, vendar ne brez pristne custvene zavzetosti, v katero med Slovenci niso bili vpeti samo premožnejši sloji, ki so se bali komunizma, in ti- sti emigranti, ki so pred njim nasli zatocišče pod okriljem Zavezniške vojske uprave.

Medtem ko je na terenu vprašanje nove razmejitve pogoje- vala predvsem misel, da imajo Slo- venci sedaj priliko uresničiti stolet- ni program združitve vsega svojega etničnega prostora (in se kaj več), je v Parizu, kjer so tekli mirovni po- govori, bil poudarek povsem drugje. Ker je med Zahodom in Vzhodom že zavladala huda nape- tost in celo sovražnost, ni nihče med pogajalci pripisoval prevelike- ga pomena etničnim razsežnostim razmejitvenega procesa, temveč je v prvi vrsti mislil na svoje politične in ideološke koristi. Angleži in Američani so bili v tem času trdno prepričani, da je Tito samo Stali- nov vazal in da mu je treba zaradi tega v vsem nasprotovati, istc so o njem mislili tudi Sovjeti in zato bili mnenja, da mu je treba, koliko je mogoče, pomagati. Srednjo pot so izbrali Francozi, ki sicer niso ljubili komunistov, z druge strani pa tudi niso bili povsem pripravljeni sledi- ti napotkom svojih anglosakson-

skih zaveznikov ter so z igranjem vloge posrednika skušali potrditi svoj posebni status v sodobnem svetu. Izhajajoc iz teh različnih predpostavk so Sovjeti predlagali mejo, ki se je po večini skladala z jugoslovanskimi zahtevami in je zajela v svoj krog vsa pomembnejša mesta spornega ozemlja: Trbiz, Ce- dad, Gorico, Tržic in Trst. Angleži in Američani pa so izhajali iz sta- lisča, da Italije ne gre ponizati s preveč drastično ozemeljsko ampu- tacijsko in so zato zagovarjali razmeji- tev, po kateri naj bi bila dolina Soče sicer priključena Jugoslaviji, vsa istrska zahodna obala pa ne. Po dokaj dramatični diskusiji je na koncu prevladalo francosko kom- promisno stališče, ki je predvideva- lo ustanovitev Svobodnega trzasje- ga ozemlja v obalnem loku od De- vina do Novigrada, kot nekakšne tamponske državnice, s katero naj bi prepričali, da bi glavno mesto Julij- ske krajine, Trst, postalo jugoslo- vansko, obenem pa tudi vsaj delno kaznovali Italijo zaradi njenega za- vezništva s Hitlerjem.

Ta rešitev, ki jo je sprejel že na začetku julija 1946 Svet zunanjih ministrov starih velikih in jo je na- slednjega avgusta potrdila tudi Pa- riška mirovna konferenca, na kateri je sodelovalo vseh 21 držav zmago- valk, je Slovence, živče na spornem ozemlju, praktično razdelila v tri kategorije: večina, okrog 120.000 ljudi je bila priključena Republiki Sloveniji: Slovenci iz Kanalske do- line, Režije, Benetije in Gorice so se kot manjšina spet vrnili pod su- verenost Italije, tisti z obalnega Krasa, Trsta in severnoistrskega po- dročja pa naj bi postali državljani STO. Kakor po prvi svetovni vojni, diplomati, ki so v Parizu krojili no- vo ureditev Evrope, tudi po drugi, niso imeli posebnega posluha za manjšinska vprašanja. Hitler je v svoji agresivni politiki do Českoslo- vaske, Poljske in Jugoslavije izra- bljal prav status nemške manjšine v teh državah zato, da je opravičil na- pad nanje, to pa seveda po njego- vem porazu ni prispevalo k utrje- vanju zavesti, da je zascita nacio- nalnih manjšin pokazatelj demok- racije. Nasprotno, prevladovalo je mnenje, da je treba cim bolj poeno- staviti etnično sliko Evrope, zato se ni nihče posebej vznemirjal, ko so Poljaki in Cehi izgnali iz Slezijske in Sudetov na milijone Nemcev. V tem kontekstu nihče tudi ni poskr- bel za zascito slovenske manjšine, ki naj bi ostala v Italiji, in italijan-

ske v Jugoslaviji, italijanska vlada je v težnji, da ohrani mejo na Bren- nerju, sicer podpisala z Avstrijo bi- lateralno pogodbo v prid nemsko govoreče manjšine na Južnem Ti- rolskem, ni se ji pa zdelo primerno, da bi podoben dogovor sklenila tu- di z Beogradom. Z druge strani pa je treba tudi priznati, da se jugoslo- vanska delegacija za usodo sloven- ske manjšine v Italiji ni posebej zavzela, kajti v nasprotnem prime- ru bi se ji vsekakor posrečilo vrniti v tekst mirovne pogodbe vsak stav- ek, ki bi jo določneje scitil. Tako pa so se morali Slovenci, ki so se vrnili pod italijansko suverenost, zadovoljiti samo s 15. členov dru- gega dela pogodbe, ki določa na- slednje: »Italija bo prevzela vse po- trebne mere, da zagotovi osebam, ki so pod italijansko oblastjo brez razlike rase, spola, jezika ali vere, uživanje clovekovih pravic in osnovnih svoboscin, vključno s svobodo besede, tiska in objavljanja, svobodo veroizpovedi, svobodno političnega prepričanja in sestajanja«.

»Italija ne bo preganjala ali vzne- mirjala italijanskih državljanov, predvsem pripadnikov oboroženih sil. Izključno zato, ker so v času od 10. junija 1940 do uveljavitve tega dogovora izražali simpatije za stvar Zavezniških in pridruženih sil, ali so se aktivno angazirali v njihovo korist.«

Da poudarek ni bilo toliko na ohr- ranjanju in varovanju manjšine, ko- likor na izmenjavi »drugorodnega« prebivalstva (bolj ali manj v stilu predvojnega sporazuma med Hi- tlerjem in Mussolinijem o izselitvi Južnih Tirolcev), je očitno tudi iz naslednjega odstavka mirovne po- godbe, posvečenega državljskim in političnim pravicam. Tu je kar dvakrat - za italijanske državljane na ozemlju, ki bo prepusceno Jugo- slaviji in za tiste slovenskega in hr- vaskega jezika, ki se bodo vrnili pod Italijo - predvidena procedura za opcijo in z njo povezanim odho- dom iz domaćih krajev. Pač v iskanju tiste etnične homogenosti, ki so jo očitno oblikovalci mirovne pogodbe smatrali kot predpogoj za ureditev meddržavnih odnosov v Evropi.

Povsem drugačna naj bi bila v načrtih diplomatov, ki so sodelova- li pri pisanju mirovne pogodbe, usoda Slovencev znotraj STO. Pro- blem ustavne ureditve te tampon- ske državnice je postal v drugi polo- vici leta 1946 pravo jabolko spora

med zahodnimi zavezniki in Sovje- ti iz razloga, ki ga nihče ni jasno povedal, je pa bil močno prisoten v zavesti vseh. Angleži in Američani so bili prepričani, da bo Titova Ju- goslavija skušala zlepa ali zgrda za- sestiti in priključiti STO, komaj ga bodo zapustile njihove enote, in so bili zaradi tega odločeni vgraditi v njegov Statut vrsto varovalnih uk- repov, ki naj bi to preprečili. Med- tem ko so Jugoslovani in Sovjeti zahtevali, naj bi glavno besedo v STO imela svobodno izbrana skupščina, zahodnjaki ljudskim množicam niso zaupali, češ, da ni- so se zrele za demokracijo. Izhajajoc iz svoje kolonijalne izkušnje, so Angleži predlagali, naj bi stal na celu nove države gover- ner, ki naj bi ga izvolil Varnostni svet Združenih narodov in mu dal izredno široka pooblastila. Imel naj bi pravico predlagati zakone ali preprečevati njihovo udejanjanje, vodil naj bi zunanjo politiko, bedel nad notranjim redom in policijo ter bil pristojen za imenovanje sod- nikov. Ce bi bila v nevarnosti neod- visnost, celovitost in javni red v STO, naj bi guverner imel pravico »sprejeti vse potrebne ukrepe«, vključno z razglavitvijo obsednega stanja.

V kontekstu tako podrobno izde- lanega Statuta je najti tudi 7. člen, ki odreja, da bo uradni jezik STO italijanski in slovenski, medtem ko naj bi ustava določala vlogo hr- vaskega in tretjega uradnega jezika. Iz tega izhaja, da bi Slovenci postali konstitutivni del STO in da bi s svojimi političnimi organizacijami lahko odločno vplivali na njegovo življenje. Prav tega pa so se na zahodu bali, posebno ker so menili, da je vpliv KPS v Trstu premočan in da je treba računati z njeno agre- sivno, celo prevratnisko agitacijo. Po njegovih ocenah, naj bi bilo naj- bolj delikaten trenutek v življenju STO vmesno obdobje, razpeto med 15. septembrom 1947, ko naj bi mi- rovna pogodba stopila v veljavo, in dnem, ko naj bi Varnostni svet ime- noval guvernerja. V prepričanju, da bodo skušali Jugoslovani izrabiti ta čas medvladja za svoje mračne nak- lepe, je bilo na zahtevo zaveznikov vključena v mirovno pogodbo še posebna priloga, posvečena »zaca- snemu režimu« STO, dokler torej Varnostnemu svetu ne bo uspelo imenovati guvernerja in dokle ta ne bo sklical volilcev za ustavodajno skupščino. Ker so bili jeseni 1946 vsi bolj ali manj prepričani, da bo

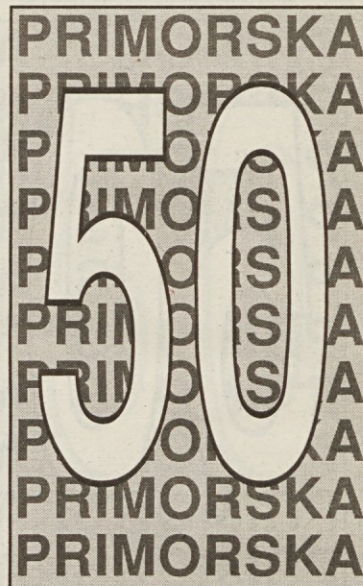
STO zares zazivel, v odločbah o »racasnem režimu« ni posebnih clanov, ki bi govorili o medetičnih odnosih. Prvi clen odloca samo da bo Svobodno ozemlje ostalo pod upravo zavezniških vojnih poveljstev v co- ni A in v coli B, dok- ler guvernerj ne prev- zame oblasti. Leta 1947 pa so se od- nosi med Zahodom in Vzhodom tako zaostrili, da so se v Londonu in Washingtonu začeli resno spraševati, ali se jim splača umak- niti svoje cete iz Trsta (kar bi se moralo zgoditi, ce bi Varnostni svet imenoval guvernerja). V njihovi in- terpretaciji je v tem casu Jugosla- vija skušala eksportirati ervolucijo ne samo v Grcijo, kjer je podpirala partizane generala Markosa v njihovem boju proti legitimni vladi v Atenah, temveč tudi v Italijo. To pa je pomenilo, da so zahodne sile v Titovem režimu videle nadvse nevaren element, nekakšno avand- gardo svetovnega komunizma, ki si namerava, izrabljajoc socialno sti- sko prvih povojnih let, prisvojili celo kontinentalno Ervropo. Ceprav so se Angleži in Američani dobro zavedali, da Trsta v primeru jugo- slovanskega napada njihove enote ne bodo mogle braniti, ker je njegov strateški položaj preveč izpo- stavljen, so pa vendarle menili, da bi v primeru umika, kljub imeno- vanju guvernerja, postal plen Tito- vizi osvajačnih ambicij. Zato so sk- lenili, da bodo bojkotirali imeno- vanje guvernerja in zavlekli svojo vojsko prisotnost v coni A tako dolgo, koliko mogle. Ze naslednje- ga 20. marca so v prepričanju, da je zmago Krscanskega deomkracije na volitvah v Italiji vredna tudi re- vizije mirovne pogodbo, Sovjetom celo predlagali, naj bi STO v celoti vrnili rimski vladi, ces, debato zno- traj Varnostnega sveta je dokazala, da guvernerja ne bo mogoče imeno- vati in da torej STO ni uresničljivo.

Zaradi odločnega nasprotovanja Sovjetske zveze kakršnikoli reviziji mirovne pogodbe. patudi zaradi Ti- tovega približevanja Zapadu po njegovem izgonu iz sovjetskega ta- bora 28. junija 1948, je ta predlog kmalu postal neaktualen. V coni A se je vse do leta 1954 ihranila Za- vetniška vojska uprava, katere vo- ditelji so bili prepričana, da bo Trst prej ali slej priključen Italiji. Zaradi tega se niso potrudili, da bi se ob- nasali do Slovencev v duhu 7. cle- na Stalnega statuta, temveč so ugo- tovali, da jim je treba zagotoviti le osnovne cloveske pravice in nič več. Po mnenju generala Aireya in njegovih sodelavcev bi vse, kar bi presegalo takšno zascito, nalagalo bodoči italijanski vladi obveznosti, ki bi jih verjetno sama nikoli ne sprejela. Kar so pokazala naslednja desetletja, je bilo to mnenje povsem upravičeno.

*Avtorju Sasi Dravincu in ured-
nistvu Primorskih novic se isk-
reno zahvaljujemo za do-
voljenje za ponatis intervjuja s
predsednikom Republike Slove-
nije Milanom Kucanom.*

Primorske k Sloveniji protifašistični boj

V Sloveniji so bile ugotovljene določene kršitve človekovih pravic. Tako stoji v poročilu varuha človekovih pravic, tako opozarja tudi Amnesty International. Kakšno je obče stanje na tem področju in katere so najbolj eklatantne kršitve?

Slovenija je, ko se je borila za mednarodno priznanje in potem za članstvo v svetu Evrope, imela zelo visoko mednarodno oceno o ravni varovanja človekovih pravic: individualnih, kolektivnih in tudi manjšinskih. Tudi danes je mogoče v Sloveniji govoriti o se vedno visoki ravni zaščite človekovih pravic. Mislim, da sistematičnih kršitev človekovih pravic ni. Prihaja pa do kršitev posameznih pravic, osebnih in kolektivnih. Skozi pritožbe in pisma, ki prihajajo v moj urad, se moje zaznave v glavnem ujemajo z ugotovitvami varuha človekovih pravic. Ob tem posebno pozornost zasluži dejstvo, da o poročilu varuha človekovih pravic v državnem zboru se ni bilo razprave, niti ne kaze, da bi bilo kmalu postavljeno na dnevni red. Nekatere kršitve so vendarle taksne, da zaslužijo temeljitejši premislek o tem, ali so sistemske resitve dobre. Recimo: poglavitna ugotovitev poročila je, da je pri nas najbolj ogroženo sodno varstvo individualnih pravic človeka zaradi zamudnih postopkov in preobremenjenosti sodišč. To velja za vsa sodišča, tudi za delovna in socialna, pred katerimi človek uveljavlja svoje pravice, povezane z delom, delovnim razmerjem, socialnim statusom, kar je v državi, ki je tako kot Slovenija v globokih gospodarskih in socialnih reformah, povezanih z lastninjenjem in uvajanjem tržnega gospodarstva, zelo pomembno.

Druga skupina kršitev je povezana z državljanstvom ljudi, ki jih je zatekel razpad Jugoslavije, in so postale aktualne po nastanku novih držav. Državljanstvo je podlaga za uveljavljanje številnih pravic, povezanih s stanovanjem, premoženjem in podobno. Tretja skupina po mojih zaznavah ni množična, ljudi pa prizadeva. Gre za pravice najemnikov, predvsem najemnikov v denacionaliziranih stanovanjih. Omenim naj tudi kršitve, ki prizadenejo ženske, predvsem noseče ženske. Bodisi, da niso sprejete v delovno razmerje, ceprav izpolnjujejo vse pogoje, ali pa preprosto dobijo odpoved in so potem prepuscene sodni poti. Pomembno je tudi, kako je z varovanjem posebnih pravic in zaščite manjšin. Da je odnos do teh pravic lahko tudi drugačen, se je pokazalo ob konstituiranju državnega zbora oz. ob oblikovanju vladne koalicije in poskusu, da bi bil mandat obeh manjšinskih poslancev okrnjen, zožen na neke vrste mandat z omejeno veljavo, ker bi lahko presojala samo o manjšinskih vprašanjih, ne pa o splošno pomembnih političnih vprašanjih, ki zadevajo življenje v državi in s tem seveda tudi manjšino.

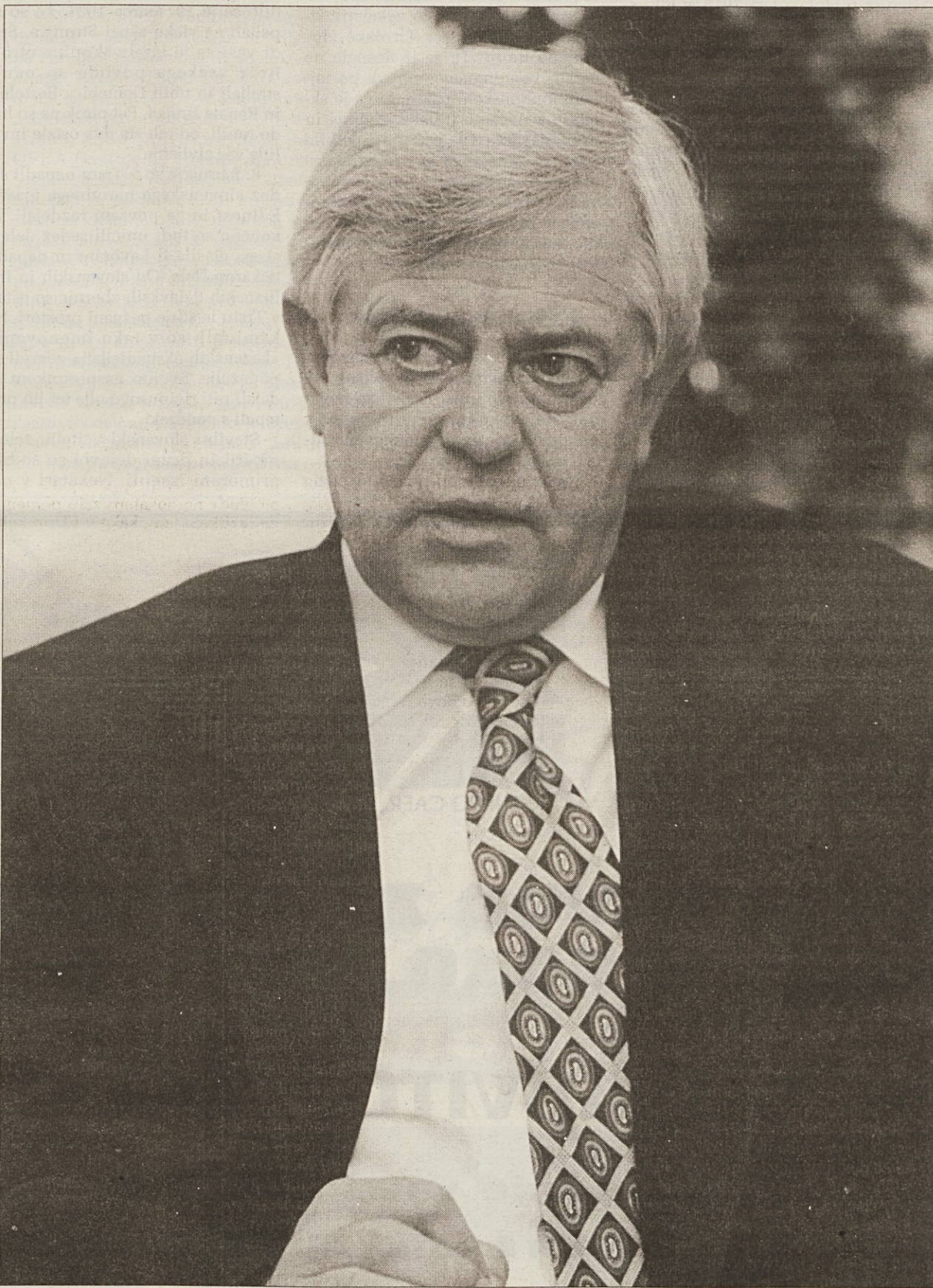
Po slovenski ustavi so pooblastila predsednika republike dokaj ozka. Njegova vloga sloni mnogo bolj na moralni komponenti funkcije, pri čemer je javno nastopanje in opredeljevanje zelo pomembno.

V Sloveniji velja parlamentarna demokracija. V sistem upravljanja taksne države je umesčen tudi predsednik s svojimi nalogami. Ni pomembno, ali so pristojnosti velike ali ne, pomembno je, ali so v skladu z naravo parlamentarne demokracije. Po moji sodbi v glavnem so. V tako opredeljeni vlogi predsednika države ostaja javna beseda najmočnejše orodje njegovega vplivanja. To je pravica predsednika države, je pa

tudi njegova odgovornost. Torej tega sredstva vplivanja na življenje v državi predsednik po moji sodbi ne sme zlorabljati ali pretiravati v njegovi uporabi. Ves čas svojega mandata sem se trudil paziti na to, se posebno v razmerah, ko se vsi - država, javnost, stranke, upravljalci države, tudi predsednik, sele navajamo na življenje s parlamentarno demokracijo, pri čemer je po moji

pa je vaše vprašanje, če prav razumem, usmerjeno na tisto javno nastopanje, ki pomeni uradno komunikacijo z drugimi ustanovami sistema, z državnim zborom, državnim svetom, vlado. Moje vodilo je, da mora sistem delovati tako, da je sposoben v demokratičnih in zakonitih postopkih sam razreševati tudi konfliktna vprašanja, vprašanja glede katerih so strankarski interesi

clen ustave, kar je bilo pogoj za to. Kajti tudi sicer mislim, da je potrebno domače pravne norme uskladiti in prilagoditi evropskim. Zato se s pismom nisem obrnil na ustavno sodišče, ampak na poslance DZ, pri čemer je bilo kar dovolj obtožb, da sem parlament nagovarjal na neustavno dejanje. Moje pismo pa nato ne v parlamentarni razpravi ne v javnosti ni bilo prisotno. Zaradi

sodbi tako ali tako dovolj nepotrebnih konfliktov, ki s svojimi posledicami nikakor ne delujejo spodbudno. Pretirano pojavljanje predsednika z javno besedo bi lahko pomenilo še dodatno zaostrovanje ali jim dajalo drugačno politično tezo. Ali ce rečem drugače: skrbno je potrebno izbrati priložnost za nastop, za opredelitev.

Takšnih mojih nastopov in opredelitev je vendarle veliko več, kot se zdi na prvi pogled, saj je vsak moj javni nastop v bistvu opredelitev. Bodisi do domačega problema, s katerim je povezan moj nastop v kakšnem kraju, podjetju ali ustanovi, ali do mednarodnega, ko gre za nastop v tujini. Tudi nastop v sredstvih javnega obveščanja, kot je današnji intervju, je opredeljevanje. Vendar

različni, in da je sistem potrebno usposabljanje za to, da se na tak način izzivijo konflikti ob posameznem vprašanju. Torej je te vrste intervencija prej izjema kot pravilo. Ob tem pa so zelo različni pogledi na to, kdaj naj predsednik intervenira s svojo javno besedo in kdaj ne. Ob ratifikaciji pridružitvenega sporazuma z EU, denimo, in s tem povezano spremembo ustave, je obstajala javna zahteva, naj predsednik intervenira pred ustavnim sodiščem in obtoži vlado, da predlaga protiustavni akt. Moje stališče je bilo, da mora parlament sam znati oceniti, ali gre za neustavno dejanje. Menil pa sem, da gre za zelo pomembna vprašanja za slovensko prihodnost, da je potrebno sporazum ratificirati in spremeniti sporni

svoje odgovornosti do javnosti sem nato poskrbel s plačanim oglasom v časopisu, da se je javnost lahko seznanila z vsebino pisma in se do njega opredelila. Pri tem se mi zdi pomembno se nekaj: prepogosto nastopanje te vrste, z javno besedo ali celo pristajanje na to, da se nastopi, ko zahtevajo drugi, in ne po lastni presoji, bi kaj kmalu lahko postalo navada, razvada in skušnjava, ki bi hotela imeti avtoritarno predsedniško pozicijo, ki ne bi več ustrezala naravi parlamentarne demokracije, ki bi, kot to Slovenci radi rečemo, hotela močno roko. Mislim, da se mora slovenska politična javnost varovati pred te vrste skušnjavami.

Vas pogled na slovensko državnost je pravzaprav izjemen, saj ste

ves čas naše države bodisi predsednik predsedstva bodisi predsednik države. Se to, kar je Slovenija danes, ujema z izhodiščnimi pogledi iz leta 1991, ali so bile vaše vizije nemara drugačne?

Prickovanja ali upanja, ki so bila vložena v nastanek slovenske države, so bila zelo velika. Bilo bi nerealno pričakovati, da bo vse to v šestih letih življenja uresničeno. Tudi sicer v življenju praviloma obstaja razkorak med zelenim in doseženim. Prav ta želja, to upanje, je močan motiv za delovanje in aktivnost človeka oz. v tem primeru države. Vendar je moja ocena, da je Slovenija dosegla zelo veliko, da je bila takratna odločitev dobra. Ne zaradi tega, ker Slovenija ni imela druge možnosti, ampak zato, ker je bila ta izbira dobra. Bolj pomembno je seveda, kako državo vidijo državljani. Slovenija je država, ki gre skozi globoke spremembe, pravne, lastninske, gospodarske, socialne, in te različno prizadevajo ljudi, tudi družbene sloje. Tako so tudi njihova pričakovanja, povešana z nastankom države, različno uresničena. Pri tem pa je po moje bistveno: ali ima država oblikovan pogled na svojo prihodnost in znotraj njega tudi strategijo razvoja svojega gospodarstva, vpeljevanja njegove konkurenčnosti in njegove internacionalizacije, ki je podlaga za to, da bi lahko imela tudi jasno strategijo socialne politike, ki zdaj temelji na zahtevi, da vsakdo sam poskrbi za svojo socialno varnost. Država je posamezniku dolžna dati priložnost za to in poskrbeti za solidarno pomoč takrat, kadar te priložnosti nima oziroma je ni sposoben izkoristiti. To se mi zdi ključno. Moje temeljno pričakovanje je bilo, da bo naša država prijazna vsem svojim državljanom. Če se posameznik, posamezne skupine oz. sloji v njej ne počutijo kot v svoji državi, ce zanje ni prijazna, potem je to tudi zame osnova za oceno, da v nekaterih zelo pomembnih ciljih ta država se ni uspela.

Ali se vam zdijo ocene, nekateri jih imajo za spekulativne, nekateri pa za zelo realne, da so za zdaj znani kandidati pravzaprav sami 'outsiderji' in da bi bil realni protikandidat vaši najavljeni kandidaturi na predsedniških volitvah le kandidat združene slovenske pomladi ter da je to lahko le Janez Janša?

Ta teza je vsekakor spekulativna, ker spregleduje, da vsi kandidati, ki bodo izpolnili formalne pogoje za kandidacijo, niso protikandidati enemu kandidatu, ampak so tudi protikandidati oz. tekmeci med seboj. Teza, da se išče protikandidata Milanu Kučanu, se mi zdi - tako kot tudi teza o tretji kandidaturi - politično spekulativna in manipulativna. Potrebno je vsakega kandidata jemati resno, naj si kdo misli o njem kar hoče, kajti vsak je možni predsednik države. Sam dobro vem, kaj pomeni nespostovanje institucije predsednika države, kakšne posledice lahko ima to za državo, pa tudi za človeka, ki opravlja to funkcijo. Nespostovanje se začne ze s spekulacijami, kdo so resni in kdo neresni protikandidati Kučanu oz. da je potrebno najti protikandidata. Kdo bodo kandidati, se bo pokazalo, ko bodo razpisane volitve. Takrat bo moja skrb, kako se opredeljevati do tekmecev in do njihovih stališč o sedanjem ali prihodnjem življenju v Sloveniji, oziroma kako oblikovati in sporočati svoja stališča, da bodo slovenski politični javnosti razumljiva. Upam, da bodo tudi sprejemljiva.

Sašo Dravinec

Upor proti fašizmu in

nacizmu na Primorskem

novembru 1923. Z njo so od prvega razreda dalje v osnovnih (pozneje tudi v srednjih) solah predpisali le italijanscino za učni jezik. Dr. Lavo Cermelj je o tem napisal v svoji knjigi (Slovinci in Hrvatje pod Italijo med vojnama), da je z novo reformo, od 400 slovenskih in hrvaških sol, z 840 razredi in 52.000 učenci malokatera sola dočakala solsko leto 1928/1929, ko so bile vse poitalijancene. ⁽³⁾

Sistematično so poitalijancevali imena in priimke Slovincem in Hrvatom. Trzaski župan je 20. februarja 1922 izdal odlok, s katerim je prepovedal vse nagrobne napisa v slovenscini na območje trzaskе občine. S krajevnim dekretom št. 800, ki so ga objavili 23. marca 1923, so odpravili vsa slovenska in hrvska ledinska in krajevna imena ter jih zamenjali z italijanskimi. Namerali so izbrisati vsako sled o našem narodu.

V letu 1921 je bila ustanovljena Komunistična stranka Italije. V naših krajih je imelo socialistično gibanje dokajšno tradicijo. Tako je mnogo njenih levo usmerjenih pripadnikov, zlasti pod vplivom oktobrske ruske revolucije, pristopilo v njene vrste. Razvila je občutno aktivnost med delavci, kmeti, obrtniki in tudi med sicer redkimi izobraženci.

Režim je na različne načine oviral, nadzoroval in preganjal pripadnike narodnih vrst, kot tudi iz vrst delavskega gibanja.

Toda iz navidezne demokratične ureditve, saj so do leta 1924 se izvedli dvojezične večstrankarske volitve, je fašizem kmalu prešel v svojo totalitarno vladavino.

Leta 1926 so izdali izredne fashi-
stične zakone. Z njimi so prepove-
dali obstoj in delovanje Komunistič-
ni stranki Italije in drugim demokra-
tičnim strankam, na našem ozemlju
pa narodnim društvom in organiza-
cijam. Ustanovili so Posebno so-
dišče za zaščito države za sojenje
režimskim nasprotnikom, dalje fashi-
stično tajno politično policijo
OVRA (kratice za Organizzazione
Vigilanza Reati Antifascisti - Orga-
nizacija za budnost proti antifashi-
stičnim dejanjem). Postopoma so
ukinili slovenski tisk. Odvzeli so
poslansko imuniteto komunistična
poslancema Jožetu Srebrniku in Egi-
diju Gennariju in leta 1928 se na-
rodnima poslancema dr. Josipu Vil-
fanu in dr. Engelbertu Besednjaku
na Primorskem. Razen tega so še do-
locili policijsko konfinacijo za proti-
fasiste zaradi manjših političnih
kaznivih dejanj. Zavladalo je brez-
pravje. Začelo se je obdobje neus-
miljenega represivnega pritiska.

kazni in preganjanja zoper vse, kar je bilo slovensko narodno zavedno in socialno napredno. (4)

O sistematičnem in usodnem raznarodovanju našega življa navajamo ugotovitve dr. Milice Kacin-Wohinc: »Fasistična raznarodovalna politika je torej seštevek ali krizanec med fasistično doktrino in težnjami lokalnega nacionalizma. V perspektivi notranjepolitičnih in imperialističnih ciljev je bilo treba ob meji ustvariti kompaktno italijansko ozemlje kot dinamitno os, usmerjeno na Balkan. Zato je fasistična vlada to politiko uzakonila. Vgradila jo je kot splošno fasistično politiko pod pojmom "politica di confine" (obmejna politika). Vendar je konkretne programe za uresničitev takega cilja oblikovala postopoma, prek dejanj, odvisno od učinkovitosti ukrepov ter v povezavi z zunanjo politiko, konkretnije z odnosi do juhoslovanske vlade.« ⁽⁵⁾

Odpor proti fašističnemu nasilju

Znan je marežganski upor, ob volitvah v rimsko zbornico 15. maja 1921, proti fasističnim nasilnikom. Enajst koprskih fasistov je tega dne prišlo v Marezige izzivat

in sramotit domacine. Uprli so se jim. Tri so ubili, drugih osem pa pretepli in ranili ter pogнали v beg. Med uporniki v Marezigah in drugod so bile stiri žrtve: Joze Sabadin in Ivan Babič iz Marezig, Josip Bonin iz Cezarjev in Andrej Zerjul iz Gabrovice.

Sledile so hude represalije. Na karabinjerski postaji so zaslislali, nato izpustili 47 oseb, 26 pa so jih zaprli za več mesecev. Marežganske upornike ⁽⁸⁾ so obsodili na sodišču v Trstu na večletne zaporne kazni.

Narodno zavedni mladinci so se pod vodstvom starejših, izkušenih izobražencev ali narodnjakov udeleževali naprej v ljudskoprosvetnih društvih in organizacijah, tudi slovenski duhovniki so se upirali potujčevanju.

Za izidom izrednih fasističnih zakonov ni bilo druge poti kot nadaljevanje boja v izredno težavnih razmerah, polnih osebnega tveganja in naporov. Nasli so se protifasisti, ki so pritegnili v svoje vrste navdušene privrženke.

Leta 1927 so ustanovili v Trstu narodno tajno protifasistično organizacijo BORBA, na Primorskem pa TIGR (kratice za Trst, Istro, Gorico in Reko). V svojih vrstah je imela akcijske in podporne člane. Proti

potujenim solam, otroškimi vrtnicami, fasističnim sedežem, ovaduhom in fasističnim veljakom so izvedli okrog 100 akcij. Žal je OVRA kmalu odkrila precej njenih članov. Zaprlj so jih v trzaski Coroneo in v koprski zapore. Mnoge so hudo mučili. Obdolžencev je bilo 87, od teh 25 na begu. Resili so se pravočasno z pobegom v Jugoslavijo ali pa so bili že prej na Slovenskem kot politični emigranti.

Na prvem tržaskem procesu od 1. do 5. septembra 1930 so od 18 obtožencev obsodili na smrt Ferda Bidovca, Franja Marušica, Zvonimirja Miloša in Alojza Valencica ter jih ustrelili 6. septembra na bazovski gmajni. Le dva so oprostil, druge pa obsodili na večletne zaporne kazni. Ta proces je imel velik odmev v domovini in v tujini. Bazovski junaki so postali simbol protifasističnega boja.^[6] Drugim 30 obtožencem so sodili se 5. decembra 1931 v Rimu.

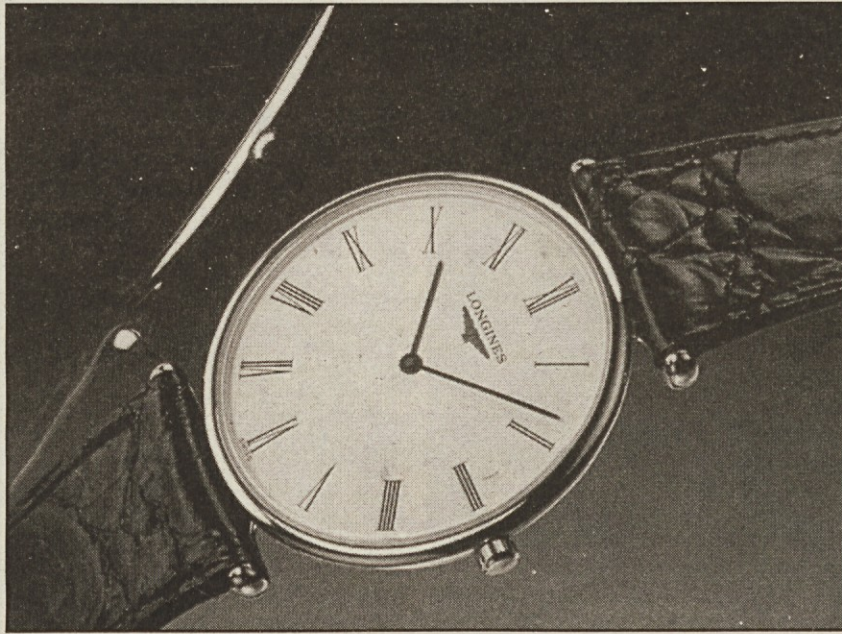
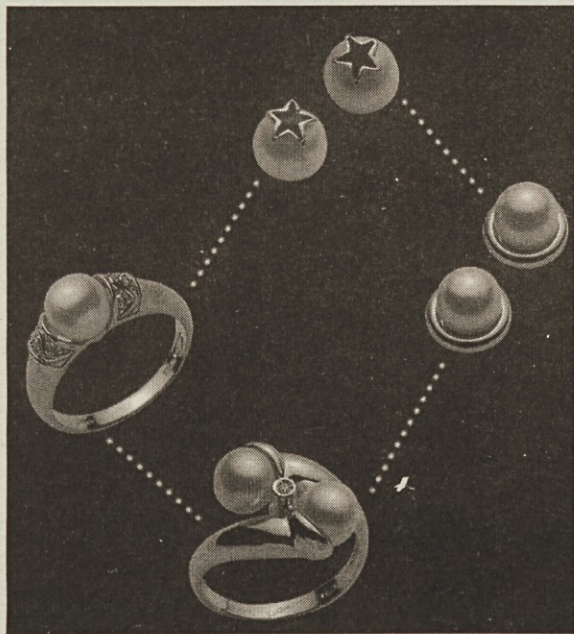
Primorski komunisti so leta 1932 tiskali v Gabrovici, v Renčah in drugod svoja ilegalna glasila. Tega leta so organizirali v Kopru in v Dekanih kmečke protifasistične demonstracije. Nad 50 oseb so aretirali, mučili, nato izpustili zaradi amnestije, tri pa so obsodili na večletne zaporne kazni.

Zlatarna Šuligoj

1897 - 1997: Že sto let
Vaša zlatarna v Gorici

Posebne ugodnosti ob stoletnici

Gorica, ul. Carducci 49, Tel. 0481/535657

Upor proti fašizmu in

Za zatanjeje NOB so oblasti ze junija 1942 ustanovile v Trst Ispettorato speciale di pubblica sicurezza per la Venezia Giulia (Posebni inspektorat javne varnosti za Julijsko krajino), na čelu katerega je bil dr. Giuseppe Gueli. Metode - pretepanje in mučenje nesrečnih aretirancev, ki so padli v roke njegovim agentom, so

GORICA, ULICA TERZA ARMATA 119 - Tel. (0481) 520830 - Faks 520620

nacizmu na Primorskem

mu prinesle »sloves« pravih rabljev. Svoj sedez je imel v vili v ulici Bellosguardo. Ta vila je 'malu dobila nadimke »Villa triste« (zalostna vila) zaradi trpljenja njegovih zrtev. O tem so postali razvpiti mučitelji dr. Gaetano Collotti in njegovi za to izbrani birici.

Tudi zapori Coroneo v Trstu za moške, Jezuiti za zenske, koprski, goriski in drugi podezelski zapori so se sporastom NOB cedalje bolj polnili.

Prvi požigi vasi na Primorskem in žrtve fašističnega nasilja

Partizani v Brkinih so se organizirali v 1. primorsko četo. Ta je izvršila več uspešnih akcij na okupatorjeve objekte in pripadnike. Po napadu na karabinerje pod Ostrožnem brdom, 4. aprila 1942, so fašisti in karabinerji zaprli 287 ljudi in požgali 5. in 7. aprila na Ostrožnem brdu in Sukurju 10 stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij in ubili vascana Antona Trebca in Leopolda Kreblja. Bila sta prva ubita talca na Primorskem.

Zaradi uspešnih akcij Brkinske čete od aprila do junija 1942 je oku-

pator v maščevalnem besu organiziral in poslal v Brkine močne fašistične in vojaške enote po vnaprej izdelanem načrtu.

»V dneih 4. in 5. junija 1942 so do dal požgali Zgornjo in Spodnjo Bitnijo, Kilovce, Merece, Postenje, Postenje in Ratečevo brdo. Isti dan so ustrelili v Zgornji Bitniji, Marečah in pod Kilovsko vasjo 29 talcev, naslednji dan pa obesili na kostonje in v strah drugim pustili tri dni viseti na trgu v Ilirski Bistrici Jozeta Celičgoja iz Topolca in Jakoba Pecmana iz Smirij, na Mali Bukovici pa domaćina - brata Franca in Jozeta Grka ter Jerka Sladoljeva iz Vodice pri Sibeniku, ki je bil natakav v Boschettijevem bifeju v Ilirski Bistrici. V požganih vasesh so izropali vse imetje in odgnali v zapore in izgnanstvo 462 ljudi. ⁽⁹⁾

Bitka na Nanosu

Primorski partizani so spomladi 1942 izvedli več odmevnih akcij. Sovražnik pa ni miroval. Proti njim je izbral številno vojsko, fasiste in policijske organe. 18. aprila 1942 je sprožil obkolitveni manever okrog Nanosa, na katerem je bil partizanski polbataljon z dvema četama, ki ga je vodil Martin Grejf - Rudi. Iz tega se je vnela huda bitka, do tedaj

najobsežnejša na Primorskem. Eno četo je vodil Grejf, drugo pa Mile Sapčapan - Igor. Partizani so imeli izredne poskomičarje. Ti so uspešno zapisali sovražnika s točo svinčenk, dokler jim ni zmanjkalo streliva. Med bojem so se razdelili v tri skupine, prvi dve sta vodila zgoraj imenovana, tretjo pa Janko Premrl - Voiko.

V celodnevem boju so padli partizani Leopold Papis iz Dolnje Kosa-
ne pri Pivki, Anton Vicić iz Neverk
pri Pivki, Ivan Krasević iz Topolov-
ca pri Ilirski Bistrici, Milko Puntar iz
Proseka pri Trstu, Ivan Stemberger
iz Male Bukovice pri Ilirski Bistrici
in Jože Dolenc iz Cemelic pri Ilirski
Bistrici.

Tudi sovražnik je imel več izgub in ranjencev. Uspelo pa mu je zajeti 11 partizanov. Izročil jih je v sodni postopek pred Posebnim fašističnim sodiščem v Rimu. Proti 22 obtožencem je bil proces 25. junija 1942. Posebno sodišče je obsodilo na smrt devet zajetih partizanov, šest pa v odsotnosti, drugih sedem pa na trideset let zaporne kazni.

Na smrt obsojeni Ivan Čekada iz Male Bukovice pri Ilirski Bistrici, Anton Bele iz Slavinje pri Postojni, Viljem Dolgan iz Topolovca pri Ilirski Bistrici, Leopold Frank iz Kilovč - Prem pri Pivki, Jože Strescak iz Nove Sušice pri Pivki, Karlo Kaluza iz

Nove Sušice pri Pivki, Franc Srebot iz Hrastja pri Pivki, Pavle Rust iz Gradišca pri Vipavi in Franc Vicić iz Neverk pri Pivki so bili ustreljeni 26. junija 1942 v Forte Bravetta v okolici Rima. Medtem je Ivan Zorž zaradi rane, pridobljene v bitki na Nanosu, umrl pred izrekom sodbe proti njemu.

Na smrt obsojeni v odsotnosti so bili še Karlo in Franc Maslo, Anton Ferjančič, Ales Sorta, Janko Premrl-Vojko in Peter Žorž. ⁽¹⁰⁾

Bitka na Nanosu je postala prelomnica v razvoju NOB na Primorskem. Prebivalce je nedvomno podžigala k se odločnejšemu upor.

Razbescneli fašistični okupator je v dneih 21. in 22. julija 1942 požgal zaselka Podgrič in Lozice na Vipavskem. Zgorelo je 19 stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij. V Sentvidu pa je požgal rojstno hišo Janka Premrla-Vojka in druge. Na njegovo in na glavo Karla Masla je razpisal nagrado v znesku 50.000 lir, kar je oznanil javnosti z lepaki.⁽¹¹⁾

Nove žrtve in zločini fašističnega okupatorja

Kmalu za temi tragičnimi dogodki se je zgodil na Vipavskem

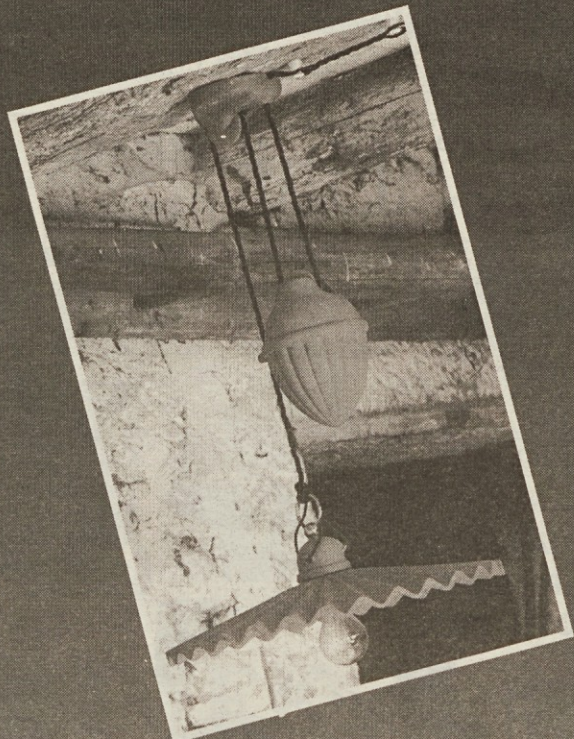
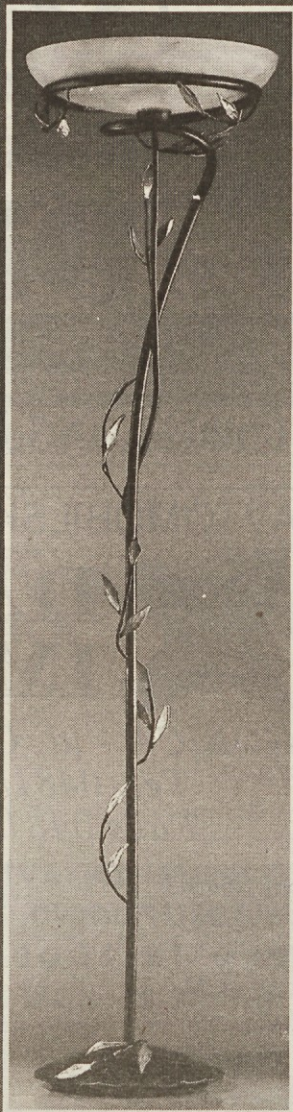
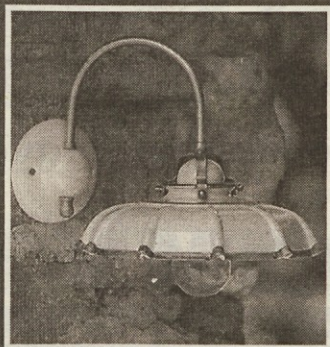
hud zločin: v avgustu 1942 so v vasi Ustje italijanski vojaki alpinci, ki so bili nastanjeni v Ajdovščini, popivali v vaski gostilni in iz objestnosti ukradli prsut in vino. Karabinejski poveljnik (maresalo) jih je prijavil in nato so jih kaznovali. Med prijavljenimi je bil tudi poročnik alpinov, ki se je nato masčeval. Izvabil je maresala v gozdič pod vasjo s pretvezo, da so v bližini partizani. Alpinci so ga ubili. Umor so pripisali partizanom. Nad vas se je 8. avgusta zgrnilo nepopisno nasilje. Tudi v bližnjem zaselku Uhanje so vojaki požgali 7 his.

Fasisti in alpinci so obkolili Ustje. Zajeli so 8 domačinov. S puskinimi kopiti so pobili Milana in Antona Stibila, Maksa Kanteta, Toneta Vetrovca, Metoda Strancarja, Ivana Ursica, Avgusta in Evstahija Podgornika. V plamenih je zgorelo 80 hiš in gospodarskih poslopij, vsa vas. Vse moske so zbrali skupaj in jih nameravali postreliti. K sreči sta jih ajdovski župnik in župan uspela pregovoriti, da so opustili takšno namero. Vendar so Usane odgnali v goriški zapor, kjer so prestali 40 dni. Pregnani vascani so do konca vojne preživeli po zaslinih bivaliscih. (12)

CIBEJ BORIS EREDI

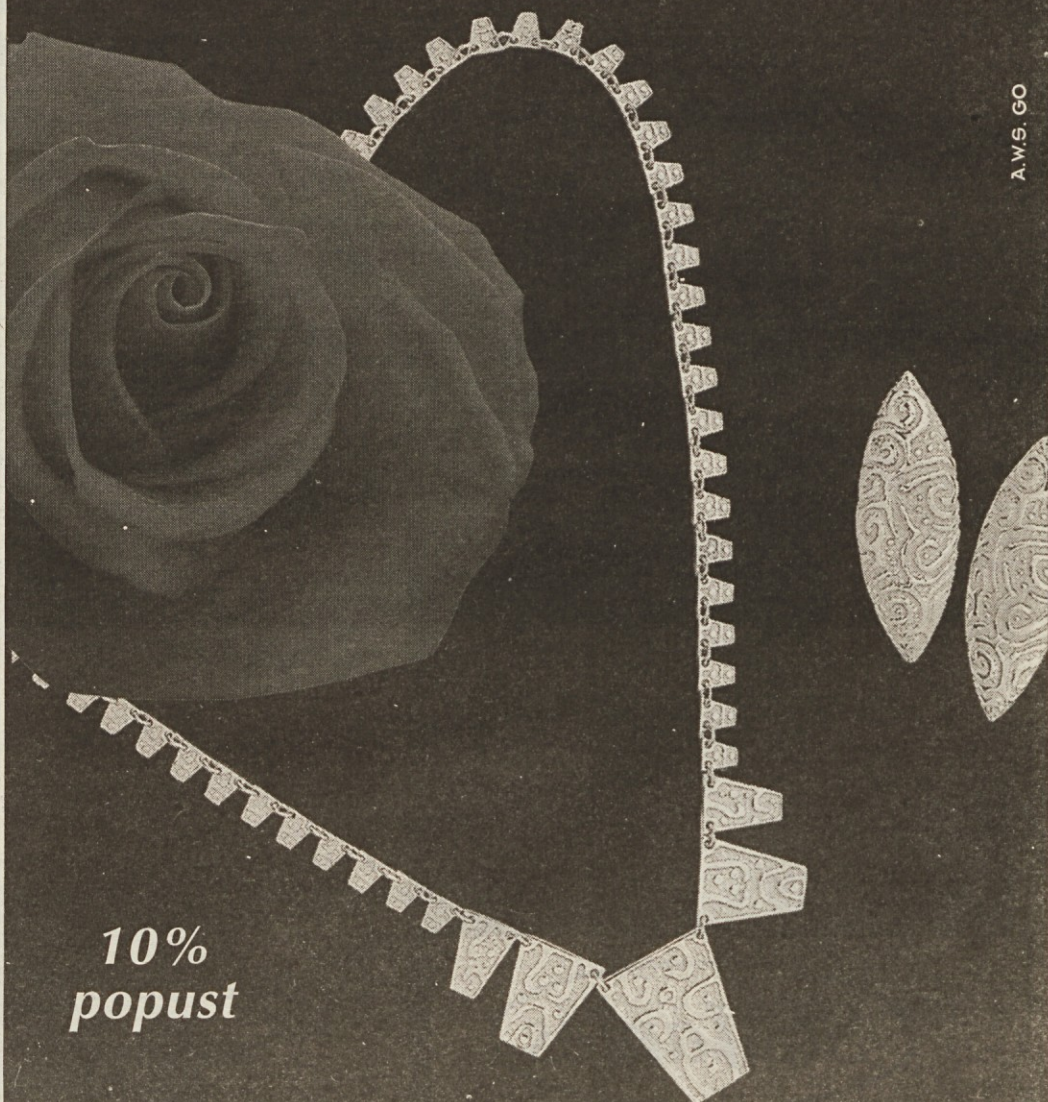
BOGATA IZBIRA TALNIH, STENSKIH IN STROPNIH SVETIL

**ELEKTRIČNI
MATERIAL
KOPALNIŠKA
OPREMA
GOSPODINJSKI
APARATI**

Gorica, ul. Carducci 51, tel. 0481/82589
ulica Carducci 39, tel. 0481/533011

Zlatarna - draguljarna Banco Oro

**10%
popust**

Gorica, ulica Morelli 20
odkup zlatega nakita "staro za novo"

Nova in rabljena oprema vedno na zalogi.

nacizmu na Primorskem

**PRIMORSKA
PRIMORSKA
P
PRIMORSKA
PRIMORSKA
PRIMORSKA
PRIMORSKA
PRIMORSKA
PRIMORSKA
PRIMORSKA**

nov in talcev. V spominu Istranov je ostala tista kruta nemška ofenziva za strahotno in požigalsko.

Partizani niso klonili novemu okupatorju. Težko preizkušeno ljudstvo je se bolj strnilo svoje vrste. Nastala je široko razpredena kurirska mreža in narodnoosvobodilni tisk je segel v sleheno domacijo. Skratka, narodno in socialno prebujeno ljudstvo je dajalo vse svoje moči za svobodo izpod nacističnega jarma, za novo življenje v svoji domovini in državi. Prednjacili so mladinci in mladinke tere zene, ki so vsako zaupano jim nalogo uspešno opravili. ⁽¹⁴⁾

Volitve odposlancev za zbor v Kočevju, na katerem bi osnovali najvišje organe ljudske oblasti, so potekale od 20. do 25. septembra 1943 na terenu in v vojski. Izvolili so na Slovenskem, s Primorsko vred, 668 poslancev.

O tedanjem zgodovinskem zboru samo nekaj ugotovitev: »Zbor je začel v Kočevju 1. oktobra 1943 in je trajal do 3. oktobra. Izvolil je Slovenski narodni osvobodilni odbor, hkrati plenum OF, nato pa Izvršni odbor OF in Predsedstvo SNVO ter 42-clansko delegacijo v AVNOJ.

Prvič v zgodovini slovenskega
naroda so demokratično izvoljeni

narodni predstavniki odločali o usodi svojega naroda. Program OF je dobil široko in enotno podporo. Hkrati pa je zbor odposlancev v Kočevju postavil temelje slovenske državnosti in suverenosti v novi, na federativni osnovi zgrajeni, demokratični Jugoslaviji. ⁽¹⁵⁾

Z navdušenjem so odposlanci potrdili sklep izvršnega odbora OF o priključitvi Primorske k matični domovini, sklep, ki ga je nati potrdilo tudi zasedanje AVNOJ v Jajcu, 29. novembra 1943.

»Takoј po koncu nemске ofenzive so reorganizirali partizansko vojsko. Ustanovljene so bile triglavska, Goriska in Trzaska divizija. Vojkova brigada je dobila ime po Janku Premrlu - Vojku, ki je padel v februarju 1943. Na predlog Glavnega štaba NOV in POS je Vrhovni štab NOV Jugoslavije 14. decembra 1943 izdal ukaz, naj Alpska operativna čona postane 9. korpus NOV in POS. Ustanovili so ga 21. 12. 1943. 26. Triglavska divizija je postala 31. divizija in 27. Goriska pa 32. divizija. Obstajali so še Gorenjski, Dolomitski, Idrijsko-tolminski, Brisko-beneski, Južnoprimorski in Istrski odred, ki pa je spadal pod 7. korpus NOV in POS.«⁽¹⁶⁾

Januarja je 32. divizija postala

30. divizija, z brigadami 17. Gregorčičeva, 18. Bazoviška in 19. Kosovelova. V aprilu 1944 je nastala 14. brigada Trieste - Garibaldi (Trzaska brigada). V maju pa iz skupin GAP samostojni bataljon italijanskih partizanov v Slovenski Istri - bataljon Alma Vivoda. Tako se je kovalo borbeno in bratsko sodelovanje med slovenskimi in italijanskimi patizani. K tem je se dodati enote VOS, komande vojnih področij in komande mest. Leta 1944 je nastala se 2. brigada VDV.

Ceprav nisem v tem spisu poimensko imenoval oseb, bom storil izjemo za komandante 9. korpusa (v različnem časovnem obdobju), ki so postali zelo znani in priljubljeni med borci in prebivalstvom. Taki so bili Stane Potocar-Lazar, Lado Ambrožič-Novljan, Jože Borstner in načelnik staba Albert Jakopic-Kajtmir. V 31. diviziji sta bili Vojkova in Gradnikova brigada, in Presernova brigada na Gorenjskem. Bolnici Franja in Pavla ter druge manjše za zdravljenje ranjenih partizanov so bile edinstven dosežek za NOB na Primorskem.

Iz Ljubljane so prisli domobranci na Primorsko. Postavili so svoje postojanke v Trstu, Postojni, Aj-

dovscini, Tolminu, Prestranku in Crnem vrhu. Uspeli so vanje vključiti tudi nekaj domacinov. Oddolno pa jih je zavrčalo primorsko ljudstvo, ker so skupaj z okupatorjem nad njim stopnjevali svoje nasilje.

Okupatorjevo nasilje in partizanske akcije

Naj v ilustracijo omenimo Collot-tijeve birice v ulici Bellosguardo v Trstu. Ti so tesno sodelovali z SS-ovskimi gestapovci, ki so imeli svoj sedež v palači na trgu Oberdan. Nerecnika, ki je padel v njihove roke, je kakala zalostna usoda: podleci mučenju, biti obsojen na dolgoletno zaporno kazen ali pa deportiran v nemška taborišča smrti. Okupatorjevi ovaduhci so opravili svoje zločinsko delo. V Rizarni, edinem nemškem taborišču smrti v Italiji, je bilo zaprtih in umorjenih veliko slovenskih, hrvaških in tudi italijanskih partizanov in aktivistov OF, ne samo Židov, kot se večkrat piše in govori. Rizarna je ugonobila od 3000 do 5000 zrtev.

Prve dni februarja 1944 so borci Južnoprimorskega odreda pod vodstvom Antona Sibelja-Stjenke napa-

di nemsko-fasistično kolono pri Dovcah med Komnom in Rihermberkom. Padlo je nad 80 sovražnikov. Za represalijo so Nemci požgali vasi Komen, Tomačevčica, Mali dol in Rihermberk. Prebivalstvo pa 15. februarja odgnali v internacijo v Nemčijo.

Razmere so zahtevale od komunistov in skojevcev, da so pogumno in dosledno izvrševali vsako zaupano jim nalogo.

Številni Primorci so se borili v raznih brigadah na Slovenskem. Med njimi so bili prostovoljci že od leta 1943, kakor tudi mobiliziranci. Mnogo jih je padlo ali so bili ranjeni v bojih proti Nemcem in njihovi domobranskim sodelavcem.

Partizanski diverzanti so 2. aprila 1944 postavili peklenski stroj v kinu na Opcinah. V njem je bila predstava za nemško vojsko. Eksplozija je ubila 7 nemških vojakov. Pred to akcijo so obveščevalci se posebno opozarjali domačine, naj ne hodijo v kraje, kjer se zbirajo Nemci. Akciji je zal naslednji dan sledila nacistična represalija. Iz tržaskih zaporov so pripeljali 72 talcev na opensko strelišče in jih ustrelili. Le enemu, hudo ranjenemu, se je uspelo rešiti s pomočjo domačih aktivistov OF.⁽¹⁷⁾

Studio d'arte fotografica
Giuseppe Assirelli
 GORICA, ul. Ascoli 2 - Tel. 531929

**Za razvijanje filmov
 pri nas dobite 3 nove filme
 Kodak 36 p. za 10.000 lir**

NOVOST!!! FOTO INDEX: odtisi vseh slik s številko negativa na eni sami sliki

**Gostilna pri
Mirotu**

- domača kuhinja
- pristna vina
goriškega okoliša

SOVODNJE
Provomajska ul. 92
Tel. (0481) 882017

TRGOVINA PODGORNIK
BOGAT IZBOR DELOVNIH OBLAČIL
 jopici, moske in zenske halje, spodnje perilo,
 kavbojke, sportna oblačila, hlace,
 srajce, razsirjeni kroji, delovne obleke
GORICA, ULICA SEMINARIO 10

**Meri
Kosic**

**Torbice, dežniki, potovalke,
usnjena galanteria**

GORICA - RAŠTEL 23 - Tel. 0481/33790

ALPI SPORT

**OBLAČILA, OBUTEV,
ŠPORTNA OPREMA.**

**Outdoor, alpinizem,
gimnastika,
smučanje, snowboard**

*Mammut, La Sportiva, Aesse,
Eider, Fred Perry, Puma
in številne druge znamke*

Gorica, ul. Morelli 11, tel. 0481/30003

VELISCECH L.

**MATERIALI
IN NADOMESTNI DELI
ZA OGREVANJE
IN VODOVODNE
NAPELJAVE**

*radiatorji, črpalke, grelci,
peči, ventili, plastične cevi,
bakrene spojnice,
pipe, armature.*

**GORICA, ul. MONTESANTO 121
TEL. (0481) 533285**

La Perla
Hišne potrebsčine
Darilni artikli
Keramike Deruta

Poverjeni prodajalec

 lapasca

 **MANI
MANI**

 ellegibi®
UTENSILI DA CUCINA

GORICA, ul. Seminario 3, tel. 0481/82089

GIANCARLO 36° SIMONELLI

**JESTVINE
IGRAČE**

**HIŠNI
PRIPOMOČKI
DROGERIJA**

ul. Kugy

ul. Alviano

mejni prehod
Rdeca hisa

GORICA - ul. Alviano 40

Telefon 0481/535288

**Uvoz in izvoz stekla,
strojev in proizvodov
za steklarstvo**

IMSA Impex s.r.l.

34070 Sovodnje ob Soči - Gorica - Italija
Ulica Case Sparse 78
Tel. (0481) 521383 - Fax (0481) 521388

The image shows the SIMEK logo, which consists of the word "SIMEK" in a bold, sans-serif font inside a stylized house-like shape. To the right of the logo, the text "ASFALTNE IN BETONSKE MESANICE GRADBENI MATERIAL" is written in a bold, sans-serif font. Below the logo, the text "GRADBENO PODJETJE" and "IMPORT EXPORT" is written in a bold, sans-serif font. To the right of the logo, the text "SIMEK" is written in a bold, sans-serif font, followed by "CALCESTRUZZI" and "SIMEK s.r.l." in a smaller, sans-serif font.

Prodaja in
specializirana
delavnica koles
in motornih koles

Dotatki in
nadomestni deli
najboljsih znamk

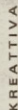

**CADAJACO RUOTE
GORICA**

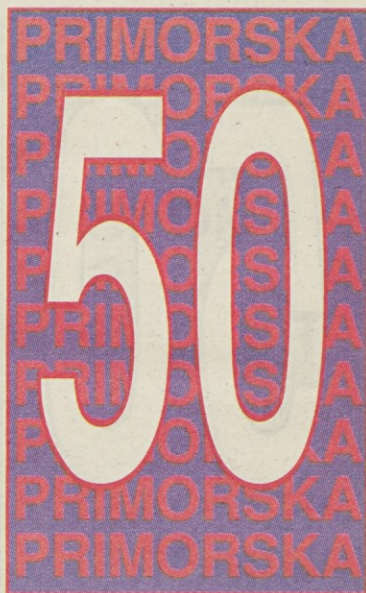
TRG. SAN ROCCO 7 TEL. 0481-536651

Upor proti fašizmu in

Za svobodo je na Primorskem v

**Banka
Koper**

nacizmu na Primorskem

stiriletni NOB žrtvovalo življenje 5.730 borcev in 3.338 žrtev nacističnega nasilja, ječ in taborišč, brez območja Trsta, Gorice in njune okolice.

Kaksen značaj in razsežnost je imela druga svetovna vojna za Italijo, spoznamo iz besed, ki jih je izrekel predsednik italijanske republike Oscar Luigi Scalfaro: »S poniznostjo se moramo zavedati, da smo zadnjo vojno hoteli začeti mi. Ne moremo se obnašati kot da smo bili napadeni. Minejo lahko stoletja, a resnica ostane, da je bila vojna, ki smo jo začeli skupaj z Nemci, napadalna.« (24)

Sklep

Bili smo napadene žrtve. Dejanja in podvigi našega predvojnega protifasističnega boja in NOB so bila upravičena, moralna in splošno človeška dolžnost, ne pa genocidno masčevanje nad Italijani. V duhu mirnega sožitja in prijateljstva si bomo kot doslej prizadevali za poglobitev dobrososedskih odnosov. Vendar proti ostankom nacifasističnih krogov ne bomo izostali spodbijati njihove obtožbe in klevete z objektivnim prikazom polpreteklega do-

gajanja, ki je omogočilo za ceno velikih žrtev pridružitve Primorske k matični domovini. V njenem medvojnem boju proti fašizmu in v NOB je bilo zasejano plodno seme, iz katerega je med drugim vzknila tudi osamosvojitev naše domovine, kot samostojne in suverene države.

Vsi klavirni poskusi, da bi rehabilitirali kolaboracijo z okupatorjem, so in bodo propadli. Zavezniska koalicija je priznala NOB kot izredno pomemben prispevek k zmagi proti skupnemu sovražniku.

Ni mogoče ponarediti zgodovine, kljub raznovrstnim naporom najnovejših ponarejevalcev. Zgodovinska resnica bo sama po sebi kljubovala strankarskim interesom in casu. Za svobodno Primorsko in Slovenijo segajo njune korenine v upor proti okupatorju, z ustanovitvijo OF slovenskega naroda 27. aprila 1941, v sklep Kočevskega zbora v oktobru 1943 in njegovo potrditev na zasedanju AVNOJ novembra 1943 o priključitvi Slovenskega Primorja in Istre v novo, Titovo Jugoslavijo, nadalje v ustanovitev prve slovenske vlade, na čelu z Borisom Kidričem, maja 1945 v Ajdovščini.

Zato ima 15. september 1947 se dodatno težo in pomen, da se je Primorska tega dne priključila k svoji matični domovini, končno veljavno z mednarodno pogodbo.

Tako nam Primorska razkriva zgodovinsko resnico, da je le z bojem proti okupatorju dosegla svojo narodno in socialno osvoboditev.

VIRI IN LITERATURA

- 1 - Vec avtorjev, Fascismo, Guerra, Resistenza, Lotte politiche e sociali nel Friuli Venezia Giulia; Claudio Silvestri, Storia del fascio di Trieste dalle origini alla conquista del potere, Trieste 1969, str. 13
- 2 - G. Piemontese, Il fascismo di Trieste negli anni 1919-1923, Udine 1956, str. 75
- 3 - L. Cermelj, Slovenci in Hrvatje pod Italijo med obema vojnama, Ljubljana 1965, str. 24-25
- 4 - A. Del Pont, A. Leonetti, P. Maiello, L. Zocchi, AULA IV, Tutti i processi del tribunale speciale fascista, Roma 1961, str. 20-25

- 5 - Dr. Milica Kacin Wohinz, Odnos italijanske države do državljanov slovenske in italijanske narodnosti, Borec, 10. oktober 1984, str. 587
- 6 - V. Vremec, Pinko Tomazič in drugi tržaski proces 1941, Koper 1988, v poglavju Prvi tržaski proces 1930, str. 61-80
- 7 - Primorski slovenski biografski leksikon, 3 snopci, Gorica 1976, str. 123-124
- 8 - N.d. V. Vremec, Pinko Tomazič, str. 297-304
- 9 - M. Zadnik, Istrski odred, Knjižnica NOV in POS 27/I, Nova Gorica 1975, str. 37
- 10 - N.d. AULA IV, str. 481-482; Ciril Pelicon, izjava
- 11 - Ciril Pelicon, izjava
- 12 - Primorske novice, 23.3.1996, Po sledeh zločinov italijanskih okupatorjev v vasi Ustje pri Ajdovščini; Preboleli so, pozabili pa ne; Svobodna misel, 23. april 1996; Zdravko Vidrih, Zločini italijanskih fašistov, Sodni dan na vasi, str. 15
- 13 - Brosura Zublji na Vrheh, Polde Renner, Sezana 1978, str. 13-14
- 14 - Vec avtorjev, Zbornik Slovenske Istra v boju za svobodo, Koper 1976, str. 358-361

- 15 - Z. Klanjscek, Pregled narodnoosvobodilne vojne 1941-1945 na Slovenskem, Ljubljana 1989, str. 188
- 16 - Narodnoosvobodilna vojna na Slovenskem, odgovorni urednik Zdravko Klanjscek, vec avtorjev, Ljubljana 1976, str. 606
- 17 - Borsura Uprli so se fašizmu, Ziva Gruden, Razvoj NOB na Opcinah, pri Banih in Ferlugih, str. 18
- 18 - Zbornik Istra in Slovensko Primorje, Beograd 1952, str. 460
- 19 - Brosura Srečanje političnih zapornikov in internirancev Primorske, Koper 1970, str. 85-86
- 20 - Delo, 23.5.1994, Milos Skalic, nadgradnja osimskih in rimskega sporazuma
- 21 - Iz knjige AULA IV, Stanislav Renko, Ponatis brosure Primorskega dnevnika, Trst 1970, str. 6
- 22 - Dr. Tone Ferenc, Ljudska oblast na Slovenskem 1941-1945, Mi volimo, Ljubljana 1990, str. 474
- 23 - Podatki iz dnevnika akcij, ki ga je sproti pisal komandir 3. minerske cete Marjan Klatzer
- 24 - Delo, 27.2.1996, Paolo Parovel, En predsednik, dve Italiji

 ISTRABENZ

SLOMIN
OMV ISTRABENZ
OMV ISTRABENZ UMAG
OMV ITALIA
ISTRAGAS
INSTALACIJA
ISTRABENZ AVTO
MARINA KOPER

energija prihodnosti

Želja po napredku in sodelovanju.

Skupna volja, da bi živeli in ustvarjali v prostoru,
ki mu pripada več kot zgodovina. Tudi prihodnost.

Pet prvih, tudi naših desetletij.

Kako je prišlo do pariške

Britanski ministrski predsednik Winston Churchill je ob tej priliki povedal glavni argument za tako ravnanje: tisti, ki prvi zasede neko ozemlje, ima že s tem devet desetih pravic do njega. Tega se je zavedala tudi jugoslovanska vojska, zato so se prizadevanja obeh armad, da bi to uresnicili, zelo hitro odvijala. Prvega maja 1945 so enote IV. armade prisle v Ronkah blizu Tržica v stik z oddelki 2. novozelandske divizije. Ta je 2. maja 1945 popoldan vkorakala v Trst, ki ga je, razen nekaj nemških utrjenih točk, že zasedla Jugoslovanska armada. Dne 1. maja so enote Operativnega staba za zahodno Primorsko čistile skrajni etnični prostor ob zahodni slovenski meji, enote IX. korpusa pa tudi Gorico. Skofjeloski odred in Prešernova brigada sta pred seboj potiskala umikajoče se nemške enote proti Soci, z njimi pa so se umikali tudi

GORICA, ul. Aquileia 46
tel. 0481/521010, faks 522890

četniki, slovenski domobrance in so-bojevniki različnih narodnosti v upanju, da čimprej dosežejo angloameriško vojsko, ki se je po severni Italiji pomikala v nasprotni smeri. Druga maja so deli novozelandske divizije, XIII. divizija v sestavi IV. armade angloameriške vojske, pod poveljstvom polkovnika Gruberja prisle v Gorico, iz Cedada pa tudi v zgornje Posočje. Američani so prestopili Soco sele 21. maja 1945.

Tako je nastal zelo delikaten položaj dvojne zasedbe Julijske krajine, ki je trajal od 2. maja do 12. junija 1945. V tem času se je mednarodni položaj bistveno spreminjal. Vojne je bilo konec, na dan pa so prihajali že prvi znaki blokovske delitve sveta, kjer je Julijska krajina predstavljala živo zarezo med svetovnimi velesilami in njihovimi političnimi sistemi. In v tej porajajoči se delitvi interesnih območij je pomen Italije za zahodne zaveznike narastel, kar je seveda vplivalo na razvoj dogodkov v Julijski krajini. Presodili so, da sta lahko Trst in Julijska krajina primerno sredstvo za pridobivanje naklonjenosti Italijanov in zavračanja »komunistične nevarnosti«, ki je v Italijo prihajala prav od vzhoda. Toda zmaga revolucije in ogromne žrtve primorskega ljudstva so potrdile pravilnost strategije in taktike vodstva narodnoo-

svobodilnega boja, ki je osvojil zahodni slovenski prostor pred prihodom zavezniskih sil. Tudi taka situacija je oteževala reševanje problema Julijske krajine, ker se je z zmago socializma povečala možnost širjenja sovjetskega vpliva na to področje, kar nikakor ni bilo pogodu zahodnim zaveznikom. Feldmaršal Alexander in maršal Tito sta si v tem času izmenjala več brzojavk in pisem, ki so vsebovali tudi ostre obtožbe. Na Zahodu so ostro napadali novo Jugoslavijo, čes da hoče z zasedbo Trsta postaviti svet pred izvršeno dejstvo. Čeprav je jugoslovanska oblast utemljevala, da ima isto pravico do upravljanja ozemlja, ki ga je zasedla, kot ostale zavezniske armade, in da noče prejudicirati končne odločitve o pripadnosti ozemlja, utemeljitve niso zalegle. Ni zaleglo niti to, da se je v primerjavi z zvezniskimi okupacijskimi sistemi v ostali Evropi, Jugoslavija kot edini del zavezniskih enot, edina od zavezniskih armad potegovala za območja, ki jih je sama osvobodila in je nad njimi imela vsaj moralno pravico.

Jugoslavija je morala skleniti beograjski sporazum 9. junija 1945 z vlada Ma Velike Britanije in Združenih držav Amerike. Na podlagi tega sporazuma in sporazuma, ki je bil sklenjen na devinskem gradu 20. ju-

nija 1945, s katerim so bili v podrobnosti izdelani zaključki beograjskega sporazuma, je bilo ozemlje, ki so ga osvobodile slovenske in jugoslovanske enote, razdeljeno s t.im. Morganovo črto v dve coni, cono A pod ZVU in cono B pod vojsko upravo JA. Mirovna konferenca je morala določiti, komu naj to zemlje pripada. Beograjski sporazum je vseboval sedem točk in, poleg razdelitve območja na cono A in B, je bil najpomembnejši sklep, da morajo jugoslovanske enote zapustiti cono A, Jugoslavija pa je obdržala v coni A odred 2000 moz, ki je prišel pod zaveznisko poveljstvo, pri ZVU v coni A, je imela mišjo opazovalce. Sklenjeno je bilo tudi, da bo zavezniki vrhovni komandant, s pomočjo ZVU upravljal ozemlje cone A, pri čemer bo uporabljena vsa jugoslovanska uprava, ki je ze bila vzpostavljena in, po mnenju vrhovnega zavezniskega komandanta, deluje na zadovoljiv način. Vendar je bila ZVU pooblaščen, da uporabi vse civilne oblasti, o katerih meni, da so najboljše v posameznih krajih in tudi, da zamenja upravno osebje po svoji uvidenosti. V tej zvezi je potrebno omeniti se ustno noto, ki so jo Jugoslovani priključili sporazumu na devinskem gradu med načelnikom staba JA generalom Jovanovićem in

zavezniskim generalom Morganom. Omenjena nota ugotavlja, da je prebivalstvo Juljske krajine kompaktno organiziralo odporniško gibanje na zavezniski strani proti Italijanom se pred kapitulacijo Italije ter zagotovilo in obdržalo lastno upravo. Zato stari sistem italijanske civilne uprave ne sme biti obnovljen. Namesto njega bodo sprejeti novi organi že obstoječe civilne uprave, v kolikor, po mnenju vrhovnega zavezniskega komandata SACMED (Supreme Allied Commander Mediterranean Theatre of Operation) delajo zadovoljivo. V primeru, da zavezniki vrhovni komandant, ne bi bil zadovoljen z delom civilne uprave, bo Pokrajinski narodnoosvobodilni odbor (PNOO) za Slovensko primorje, kot prvi podrejeni organ civilne uprave ZVU, dolžan izvesti takojšnje zamenjave.

Vsebine te note zavezniški vrhovni komandant ni sprejel, kakor tudi ni sprejel zahteve, da se Beneska Slove-nija in Kanalska dolina vključita v cono A ZVU. 12. junija 1945 je bila v coni A vpeljana ZVU. Morganova črta, kot začasna vojska meja, ni upos-tevala niti geografskih, niti kakršnih drugih meja in seveda tudi upravnih ne. Tekla je od Mangrta do Svete Gore, kjer je bila locnica reka Soca, proti Komnu, čez cesto pri Sezani na Seno-žece, Veliko Gradisce, v dolino

Glinscice in cez miljske hribe do morja pri Debelem rtiču. Cono A ZVU je uvedel z »razglasom št. 1« zavvezniški rrvhovni komandant za Sredozemlje feldmarsal Harold Alexander. Sedez je bil v Trstu, v Gorici pa se je ZVU nastanila 14. junija 1945. Rrvhovni komandant je napovedal, da bodo v coni A ostali v veljavi zakoni izpred 8. septembra 1943, torej tudi fasisicni. PNOO za Slovensko Primorje in Trst, ki se je imel za rrvhovni organ oblasti tudi v coni A, je poleti 1945 prilagodil upravno politieno urediv pokrajine novim razmeram. Gorisko in trzasko okrozie, ki sta ju se nadalje upravljala okroina Narodnoosvobodilna odbora (NOO) v Gorici in Trstu, je omejil na tisti del ozemlja, ki je pripadel coni A. Zato je imelo poldrugo leto gorisko okrozie le sedem okrajev: Bovec, Kobarid, Kanal, Brda (prej nekaj casa Krmin), Miren, Gorica in Komen. To je veljalo le v oblastnem smislu, v resnici pa je bilo okrajev devet. Obstajala sta tudi okraja Krmin in Gradisce ob Soci, kjer nista nastala NOO, politicne organizacije pa so se vkljucile v gorisko okrozie cone A, kamor so tudi po teritoriju spadale. Izpadlo pa je vse ozemlje zahodno od zahodne meje cone A ZVU, ki se je ujemala z nekdanjo avstrijsko-italijansko mejo do leta 1918. Izpadli so okraji Cedad, Centa in Trbiz.

Za vaše nakupe stopite v svet trgovine

S tem oglasom dobite
na blagajni
10% popusta
na vseh vaših nakupin
(kupon velja do 30.09.1997)

Pri nas dobite kakovost, ugodnost in zelo pestro
ponudbo sadja in zelenjave.

Trgovina La Grande Mela vam od vedno nudi
samo najboljše proizvode po najnižjih cenah.

Sedaj vas pričakuje tudi v Gorici, v ulici Foscolo 26
(stranska ulice Montesanto).

Kdor nas pozna, ve da boljšega ni.

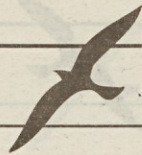

Cunja.EREDI
Eurocar
EurocarSped
Espego
TibCunja

Trst
Fernetiči
Pesek
Rabojez
Gorica
Milano
Sežana
Zagreb

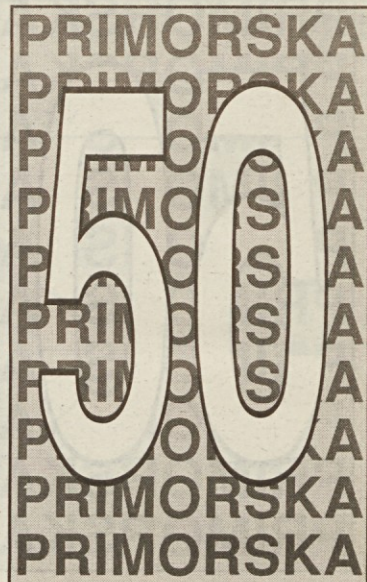
- mednarodni prevozi
- špeditorske usluge
- zbirni promet
- pomorski oddelek

Autoporto Ferneti
Kamionski terminal Fernetiči
34016 Repentabor Ts
Tel. 040 - 212616 Fax 211994
Espego - Gorica
Tel. 0481 - 534660 Fax 534454

KRONOLOŠKI PREGLED

Od dogovora Italije z državami Antante do meje po Osimskem sporazumu

Pregled glavnih dogodkov povezanih z usodo Primorske od prve svetovne vojne do današnjih dni.

26. aprila 1915 - V Londonu je sklenila Italija z državami Antante (Velika Britanija, Francija, Rusija) tajni pakt, s katerim se je obvezala, da bo stopila v I. svetovno vojno na njihovi strani. Za plačilo je med drugim terjala slovensko Primorsko (Trst, Goriško in slovensko Istro) - ozemlje, za katero se običajno uporablja tudi italijanska geografska oznaka Venezia Giulia, poslovenjena v Julijsko krajino ali Julijsko Benecijo.

3. novembra 1918 - Italijanska vojska je začela zasedati slovensko ozemlje na Primorskem, ki ga je Italiji prisodil Londonski pakt.

12. novembra 1920 - V italijanskem letovišču Rapallo sta delegaciji Italije in Kraljevine SHS sklenili mirovno pogodbo, ki je določila mejo med obema državama, po katerem je Italiji pripadla slovenska Primorska.

9. septembra 1943 - Dan po kapitulaciji Italije so partizanska vojska obnovila stab primorske operativne cone.

Komandant je postal Franc Primožič, politkomisar pa Dušan Pirjevec - Ahac.

10. septembra 1943 Nemška okupacijska oblast je slovensko Primorje vključila v novoustanovljeno vojsko operacijsko cono Adriatisches Küstenland (Jadransko primorje). Cona je imela šest pokrajin - ljubljansko, reško, puljsko, trzasko, gorisko in videmsko.

11. septembra 1943 - Na Vogrskem so partizani ustanovili narodnoosvobodilni svet za Primorsko Slovenijo. Predsednik je postal dr. Joža Vilfan, podpredsednik France Bevk, tajnik pa dr. Ales Bebler. Obstajal je do 13.1.1944, ko je svoje funkcije prenesel na PO (pokrajinski odbor) OF za Primorsko.

20. septembra 1943 - Partizanski Narodnoosvobodilni svet za Primorsko Slovenijo je razpisal volitve za 200 odposlancev iz slovenskega Primorja za vseslovenski zbor odposlancev OF.

16. septembra 1943 - Partizanski Vrhovni ple-num OF je sprejel odlok o priključitvi slovenskega Primorja Sloveniji. Potrdilo so ga na 2. zasedanju AVNOJA v Jajcu 29. novembra 1943. Oba odloka nista se imela mednarodnopravnega, ampak deklarativni notranjepolitični pomen.

3. maja 1945 - Narodni odbor, ki je združeval slovensko protirevolucionarno stran, je na Taboru v Ljubljani sprejel manifest, s katerim je ustanovil za vse ozemlje, na katerem bivajo Slovenci, narodno državo Slovenijo kot sestavni del demokratično in federativno urejene kraljevine Jugoslavije.

9. junija 1945 - Sklenjen je bil drugi beograjski sporazum med vladami ZDA, Velike Britanije in Jugoslavije, s katerim so Julijsko krajino razdelili z Morganovo crto na cono A pod zaveznisko in cono B pod jugoslovansko vojsko upravo.

12. junija 1945 - Jugoslovanska vojska se je umaknila iz cone A. Poveljnik zahodnih vojskih sil feldmaršal Aleksander je v cono A uvedel zakonodajo izpred 8.9.1943.

24. junija 1945 - V cono B Julijske krajine je bila na ukaz vrhovnega komandanta JA Josipa Broza Tita postavljena vojska uprava jugoslovanske armade (VUJA) pod poveljstvom generala Peke Dapčevića.

29. julija 1946 - V Parizu se je začela mirovna konferenca, ki je med drugim ratificirala francoski predlog o meji med Jugoslavijo in Italijo.

10. februarja 1947 - V Parizu so podpisali mirovne sporazume z Italijo, Madžarsko, Romunijo, Bolgarijo in Finsko.

15. septembra 1947 - Veljati je začela v Parizu sklenjena mirovna pogodba z Italijo. Cona B Julijske krajine je tako pripadla Jugoslaviji, cona A Italiji. Mesto Trst z okolico pa je postalo Svobodno trzasko ozemlje(STO), razdeljeno na cono A STO z angloameriško vojsko upravo in cono B STO z jugoslovansko upravo.

16. septembra 1947 - Enote Jugoslovanske armade so prekoracile demarkacijsko crto in zasedle ozemlje Slovenskega Primorja, ki je po mirovni pogodbi z Italijo pripadlo FLRJ. Istega dne se je z ukazom prezidija ljudske skupščine FLRJ na to ozemlje razširila veljavnost jugoslovanske ustave in druge zakonodaje.

21. septembra 1947 - Na Lijaku na Primorskem je bilo masovno zborovanje, ki naj bi se ga udeležilo okoli 200.000 ljudi in s katerim so proslavili priključitev slovenske Primorske k Sloveniji v okviru tedanje Jugoslavije.

30. novembra 1947 - Na priključenem ozemlju

slovenske Primorske so bile volitve v zvezni svet Ljudske skupščine FLRJ in v ljudsko skupščino LRS.

20. marca 1948 - Vlade ZDA, Velike Britanije in Francije so objavile Tripartitno izjavo, v kateri so se izrekle za priključitev celotnega STO k Italiji.

9. maja 1952 - Zahodne velesile so z London-skim sporazumom sklenile prepustiti cono A STO Italiji.

8. oktobra 1953 - Po sklepu vlad ZDA in Velike Britanije, da sta se odločili ukiniti vojsko upravo nad cono A STO in prepustiti njeno upravo Italiji, se je s kopičenjem italijanskih in jugoslovanskih vojskih enot na mejah začela trzaska kriza.

5. oktobra 1954 - Po dogotrajnih pogajanjih so v Londonu parafirali Memorandum o soglasju med vladami Italije, Velike Britanije, ZDA in Jugoslavije o STO, znan kot londonski memorandum. Z njim sta prejšnja cona B STO in manjši del cone A prisla pod upravo Jugoslavije, ostali del cone A STO s Trstom pa pod Italijo.

20. avgusta 1955 - V Vidmu je bil dosežen sporazum, ki je urejal obmejni promet med Italijo in Jugoslavijo.

10. novembra 1975 - V mestecu Osimo blizu Ancone sta po zaostitvah v prejšnjem letu jugoslovanski sekretar za zunanje zadeve Milos Minić in italijanski zunanji minister Mariano Rumor podpisala osimske sporazume, ki naj bi dokončno potrdili obstoječo mejo med državama ter utrdili gospodarsko sodelovanje med državama. (STA)

EVROPSKA VIŠJA ŠOLA ZA PREVAJALCE IN TOLMAČE »JAMES JOYCE« - TRST

Izda triletno univerzitetno diplomu po zakonu št. 697/1986 z
ODLOKOM MINISTRA ZA UNIVERZE IN RAZISKAVE 05.08.1997

Diplome naše šole S.S.I.T. so priznane na evropskem nivoju (D.L. št. 116 z dne 27.1.1992)

Znižanje akademskih let za diplomirance v tujih jezikih.

Olajšave za dvojezične dijake, tujce in delavce.

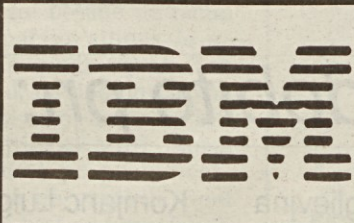
URADNO PRIZNAN JEZIKOVNI LICEJ
Sedež usposobljenostnih izpitov in mature

URADNO PRIZNAN TEHNIČNI TRGOVSKI ZAVOD
Sedež usposobljenostnih izpitov in mature

NADOKNADENJE ŠOLSKIH LET

PC EXPRESS EDUCATION

- Microsoft Windows '95
- Microsoft Word 6.0
- Microsoft Excel 5.0
- Microsoft Access 2.0

Sedež s konvencijo

E. FERMI
ŠOLSKI CENTER V TRSTU

Ul. Lazzaretto Vecchio 24
Tel. (040) 307440/301626/307416
Fax (040) 307416

FERMI

Komjanc Luigi
Ul. Rossini - Gorica

upravičeno ljudski vstaji

ki je vojno izgubil. Tisti, ki oporekajo in trdijo, da je pridobitev oziroma priključitev Primorske premajhen delež za sodelovanje v vojni, si, ne vem po kakšni logiki, domisljajo, da bi kot kolaboranti pridobili več. Da bi kot kolaboranti, kot integralni del okupatorske vojske, dobili vso Primorsko, ker naj bi med vojno čustvovali antikomunistično.

Takšno razmišljanje je možno le v domaćih ideološko strankarskih bojih. Zakaj se tisti, ki takšno stališče sirijo in zagovarjajo, ne pojavijo z njim na mednarodnih forumih in povedo: 'Mi smo bili sicer z Nemci, ker smo bili antikomunisti, zato pričakujemo nagrado.' 1945. jih ni bilo nikjer, na nobeni mirovni konferenci, ker jih nihče tudi ni vprašal za mnenje in jih tudi danes ne sprašuje. Zdi se mi, da ponovno zapadamo v klasično in tudi tragično napako slovenstva, da v svojih notranjih bojih skušamo razvrednotiti vse, kar je bilo dobrega v preteklosti, pri čemer pa nismo bili vsi 'zraven'.

Tako kot smo 1945. skušali brisati vse dobro, kar se je bilo dogajalo med obema vojnama in se prej v meščanski družbi, tako se po letu 1990 v delu slovenske javnosti in v politiki nekaterih strank skuša prikazovati kot absolutno negativiteto vse, kar se je zgodilo po letu 1945. Nobena absolutizacija dobrega in zlega, nobena crno bela slika ni nikoli objektivna.

Na tem prostoru so bile v vojnem času očitno socialne, politične in civilizacijske razmere takšne, da je bil mogoč samo takšen boj, kakršen je bil partizanski. In leta 1945 so bile, kot rezultat vojne, razmere zopet takšne, da se je uveljavil in ostal toliko časa na oblasti sistem, kakršen je pač bil.

Kako se kot nekdanji partizan počutite danes, ko poslušamo zgodbe o 'dobrih' in 'pokončnih' domobrancih ter 'hudobnih' partizanih. Med partizani so bili tudi 'svobodni', ki so pred kratkim ustanovili svoje združenje?

Kaj so čakali 52 let

Ustanovitev tako imenovanih svobodnih partizanov se mi zdi zopet tipična ideološko-strankarska konstrukcija, poskus razbijanja enotnosti ZZB kot močne,

klasične veteranske organizacije. Če samo po sebi je vse skupaj smešno, saj nastaja 52 let po vojni. Takšna organizacija bi bila upravičena, če bi imela korenine med vojno, če bi tedaj obstajali dve partizanski, dve različni protiokupatorski skupini. Ena, ki naj bi bila podrejena KP in sprejemala NOB hkrati z revolucijo, druga pa naj bi se prek sodelovanja z okupatorjem borila proti revoluciji prve in po tej poti tudi za svojo nacionalno osvoboditev - če je kaj takega sploh mogoče. Ti 'svobodni' partizani, ta konstrukcija novejšega datuma, nastala iz potrebe nekaterih strank, je seveda absurd in samo dokaz, kako se se zmerom nismo pripravljali sprijazniti z zgodovinskimi dejstvi. Namesto tega jih skušamo neprestano ideološko popravljati in spreminjati, glede na potrebe trenutnega položaja ene ali druge strani.

Zame je bilo partizansko doživetje in udeležba v gibanju najsvetlejša obdobje na moji življenjski poti, in ta ni tako kratka, saj imam že 72 let. »Prav je bilo to doživetje, glede na razmere in čas, težko in tudi nevarno, saj je cela vrsta mojih sotočarišev ob meni padla in bi tudi sam lahko kadarkoli padel, je to obdobje prav zaradi čistosti in nesebičnosti ljudi, s katerimi sem sodeloval v vojni, neponovljivo. Takrat smo bili resnično pripravljeni brez pomislekov žrtvovati življenje drug za drugega. Ko danes človek posluša, kako je vsak izmed udeležencev NOB računal, kaj vse bo iztržil po vojni, preprosto nima besed. Kot v vsaki takšni stvari, je iztržek taksnega boja vedno stvar tistih, ki so boj vodili, ne pa množic, ki so se ga udeležile.»

Veliko besed je bilo izrečenih o narodni spravi. Je potrebna tudi med Primorci?

Problemi in, rekel bi, kar histerija okrog sprave, bi terjala sociološko in zgodovinsko osvetlitev. Če na prvi pogled je jasno, da jo zahtevajo tisti, ki so proti spravi. Ali, z drugo besedo, tisti, ki bi jo uveljavili kot samoočistilno partizanstva in priznavanje domobranstva. »e sem se bolj jasan, da je bil NOB zaradi tega, ker se je prepletal z revolucionarnimi cilji, bolj negativen kot sodelovanje z okupatorjem, ki da je bilo usmerjeno proti komunizmu. Vsi fasistični režimi so bili zaznamovani z antikomunizmom,

kar je bilo glavno geslo fasizma. To se pravi, biti domobranec in se izgovarjati, da si bil v srcu antikomunist, je isto, kot če bi fasisti danes opravičevali vse hudo z izgovorom, da so pač bili antikomunisti. Vsi so bili antikomunisti, o čemer danes ni nobenega dvoma. Hkrati pa so bili nasprotniki partizanstva pri nas na strani okupatorja, za katerega vemo, kakšno usodo je namenil slovenskemu narodu. Bil smo edini narod v Evropi, ki ga okupator ni smatral kot okupirano, ampak kot razdeljeno ozemlje. Za okupatorja je bila Slovenija, razdeljena med Italijo, Nemčijo in Madžarko, že leta 1941 dokončno rešen problem.

Nisem šel na spravno prireditev

Sprava je možna samo v eni obliki, da niti ena niti druga stran, ne glede na tezo krivde ali napačne preteklosti, ne zahteva ponovno etično vrednotenje druge. V spravo se lahko stopa z geslom: Kar je bilo, je bilo, pozabimo in bodimo spet prijatelji. To je sprava. Takšen poskus sprave je bil pri nas julija 1990 v Rogu, kjer sta nastopila Kučan kot predsednik tedanjega Predsedstva in slovenski metropolit auster. Pri pripravi na to dejanje sem sodeloval zelo intenzivno, prav v odnosu auster-Kučan. Bil pa sem eden tistih, ki ni šel na spravno prireditev, ker sem bil prepričan, da ne bo učinkovita. Če takrat sem opazil, da je domobranska stran razumela to spravo dejanje kot obsodbo partizanstva in kot možnost za rehabilitacijo domobranstva.

Največja krivica, ki jo sedaj doživljamo na Primorskem, je poskus indoktrinacije mladih rodov, ki niso doživeli tega časa, da je bila ta delitev Ljubljanske pokrajine in se zlasti Ljubljana same, tudi slovenska in primorska narodna delitev. To, kar se je dogajalo na Primorskem, je tako čist vzorec NOB, s tako sponatano in iskreno udeležbo velikanske večine prebivalstva prav zaradi izkušnje s fasizmom, da bi mu težko našli primerjavo. Zaradi zla, ki se je dogajalo na enem delu Slovenije, skušati napraviti iz tega občeveljavno zgodovinsko resnico, je politična spekulacija, ob kateri se mora človek vprašati, čemu je to namenjeno. Komu to koristi. Vsekakor je to ena od hudih, hudih znakovskih lastnosti Slovencev, da se posamezne skupine

ljudi, zlasti pa stranke, ne skušajo afirmirati s pozitivnimi programi, vezanimi na naš čas in na prihodnost, ampak z demonizacijo preteklosti svojega današnjega nasprotnika."

Pometimo pred svojim pragom

Septembrska 50-oblennica uveljavitve določb Pariške mirovne konference zopet buri zle duhove pri italijanskih sosedih. Je možno, da bo kdaj tega konec in da bomo končno le zakopali bojne sekire?

Sam se gibljem predvsem v italijanskih literarnih krogih, čeprav moram reči, da sem se zlasti kot član slovenskega Predsedstva srečeval tudi s političnim vrhom sosednje države, od predsednika republike navzdol. Mislim, da bi morali pri teh vprašanjih najprej pomesti pred svojim pragom. Ko nam gre na živce, da desne in skrajno desne italijanske stranke pogrevajo zgodbe o fojbah in podobnih stvarih, bi se morali vprašati, ali ne najdejo za to opore predvsem v naših notranjih polemikah. Mi sami govorimo, kako smo se pobijali med seboj in kako smo pobijali nedolžne in jih metali v brezna, italijanski desničarji vse te naše zdrahe samo prenesejo na svoj teren, preoblečejo v svoj politični interes. Ekstremistov v Italiji ne bomo utisali, dokler bomo doma počeli to, kar pač pocenjamo. Mi jim dajemo netivo za takšno početje.

Kot vemo, so te stvari v zadnjih dvajsetih letih ze skoraj potihnile. Sedaj so se ponovno razplamtele, ker so se pojavile tudi pri nas. Ko sem očital Italijanom takšno početje, so mi odgovorili, da sami pogrevamo ta vprašanja. V meddržavnih polemikah, ko je v igri državni interes ali samo zgodovinski prestiz, bo vsakdo uporabil tisto, kar se mu zdi najbolj udarno in učinkovito. Zato se moramo najprej mi doma poenotiti v oceni, kaj in kako je pravzaprav bilo v naši preteklosti, in tudi v odnosu do sosedov vzpostaviti realnejšo razmerja. V zadnjem času pri nas sploh ne slisimo ene žal besede na račun okupacije, ampak le na račun svojih napak. Teh napak in zločinov nikoli ne bi bilo, če ne bi bili okupirani. Mi torej tolcemo po posledicah, ne pa po vzrokih. Spet samo brat po bratu."

Tomo Sajn,
Primorske novice

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Tvoja domača banka

Sedež: Opčine

ul. Ricreatorio 2

Tel: (040) 21491

Podružnice:

TRST - Trg Libertà, 5

NABREŽINA - Trg Sv. Roka, 106

SESLJAN - 44

BAZOVICA - Ul. Gruden, 23

Na Opčinah smo odprti tudi ob nedeljah od 10. do 12. ure.

PREDSEZONSKA PRODAJA MOTORNIH ŽAG PO ZELO UGODNIH CENAH - KUPCEM PRIJETNO PRESENEČENJE

RMA, s.r.l.

di FURLANI

UL. VALDIRIVO 30 - TRST
TEL. 639244/632200

*Turistični
in potovalni urad*

AURORA VIAGGI

Trst, Ul. Milano 20 - Tel. 631300

fax 365587

Avtorju Tomu Sajnu in uredništvu Primorskih novic se iskreno zahvaljujemo za dovoljenje za ponatis intervjuja s Cirilom Zlobcem.

V hiši je veselje tudi če tat vrne ukradeno

Prvi maj 1945 v rodnem Sempolaju! Pod zmagoslavnim pomladnim soncem partizani iz Trnovskega gozda, nižje na cesti proti Trstu kolona novozelandskih tankov iz Padske nizine, sredi vasi na kostanju slovenska zastava. Nedopovedljiv občutek, da končno stojim na zemlji - slovenski za večno. Kakor nekakšno laično velikonočno jutro je bilo, v laičnih alelujah. A ko bi mi bil kdo takrat rekel, da me bo čez nekaj let ponovno čakala usoda manjšinca v italijanski državi, ne bi bilo več ne partizanov ne Novozelancev, ne zastav ne tankov, tudi sonca ne bi bilo več, ampak ena sama brezupna tema in zgodilo se je, kar se je zgodilo.

Ko bi danes slovenska meja na Krasu tekla samo dober kilometer nižje proti morju, bi bila moja rodna vas v neodvisni državi Sloveniji. Tako je zaradi tistega kilometra ostala prej v Svobodnem trzaskem ozemlju, od leta 1954 pa v Italiji - in naredila mene zamejca za večno. Zato me ob petdesletnici priključitve Primorske ne more obhajati kakšno posebno svečano občutje, zmagoslavje, posebej, ko vidim slovensko narodno substanco na vsem manjšinskem loku od Monostroja prek Koroške do Trsta vidno kopneti. Naj se torej prepustim bolj pameti kot srcu. Sicer pa se tudi ne spominjam nikakršnega Miklavža, s ka-

terim naj bi bila zgodovina obdarila slovenski narod. Taksen Miklavž je bila kvečjemu osamosvojitve. Slovenija je leta 1947 dobila - in se to v okrnjeni obliki (zahodna meja od Predalp do Grmade reže slovensko etnično ozemlje) -, kar bi bila morala dobiti že leta 1918, ce te njene meje ne bi bil zarisal imperializem takrat formalno še nefasistične Italije. A v hiši je veselje tudi, ce tat vrne ukradeno.

Ko je v aprilu 1941 razpadla prva Jugoslavija, je učiteljica Alice Boschi s terase stare sole v Sempolaju vsa vnebovzetna vpila: »E! crepata la Jugoslavia!« - Jugoslavija je krknila! Zagreznata fašistka je v svojem sovrastvu nagonsko cutila, da je ne bi bilo besede, ki bi takrat bolj zadela v srce primorskega Slovenca. Če je bila namreč Jugoslavija kje na Slovenskem srčni mit, v skoraj sakralni predstavi, je bila to na Primorskem. Jugoslavija, od Karadjordjevičeve do Titove, je bila nesporna domovina in amen. To je v kakšnem zamejskem stalinističnem rezervatu tudi ostala prav do danes, kakor bi lahko potrdil kakšen ljubljanski politik, ki je bil prišel zagovarjati osamosvojitve, pa je doživel moralni linc: »Izdajalci! Kdo je padel za Trst? Kdo ga je osvobodil?«

Zamejstvo je zmožno zanimivih čudes: na Tržaškem je na primer kakšen Slove-

nec, ki iz protesta do osamosvojitve se ni prestopil meje slovenske države. Ne gre samo za primere civilne zaočalosti - kako naj drugače imenujem dejstvo, da sta ob meji propadle komunistične države danes dve slovenski konkurenčni komunistični stranki. Ko je po vojni krščanskosocialistični emigrant Franc Jeza dvigal v Trstu zastavo slovenske državnosti, je ostal junasko in patetično osamljen tudi med kulturniki. Njegova teorija o skandinavskem izvoru Slovencev ni mogla dati ugleda ideji slovenske države. List Ehrlichovih stražarjev Slovenska država je izhajal v daljnem Torontu in je ostajal znotraj emigrantskega kroga, kakor je ostajal znotraj istega kroga tudi skoromnejši argentinski list Smer v slovensko državo.

Skratka, mi Jugoslovci je vztrajal tudi v glavah najbolj prebujenih Slovencev. Seveda ne kot najidealnejša rešitev za Slovenijo, ampak kot edina možna realna umestitev Slovenja v prostoru in času. Vzporedno s tem razpoloženjem so si nekateri emigranti in Jugosloviji spremnili slovenske končnice svojih priimkov na -ec v srbske na -ić in krščevali svoje sinove za Milose in Dusane, medtem ko so nekateri drugi prestopali iz katolictva v pravoslavlje (glej pismo škofa Gnidovca v Vatikan o zatiranju na Primorskem).

Zato lahko rečemo, da bi

bila Primorska leta 1947 naravnost poletela v Jugoslavijo, ko ne bi bilo v njej komunizma sovjetskega tipa. Kljub temu je vstopila vanjo v polnosti narodne zavesti, ob minimalnem eksodusu, se mi zdi, če izvzamemo narodno labilno Istro. Drugo vprašanje je, ali bi bila po nekaj letih policijskega sistema (zaprta meja, revščina, dajatve, zatiranje vere) ob morebitnem plebiscitu - za Jugoslavijo ali za Italijo - res večinsko glasovala za Jugoslavijo. Bojim se, da ne bi, tudi če ne bi bilo italijanskih penzijskih siren. Vstopala je v Jugoslavijo, ki je mogla obstajati le kot diktatura.

Danes vemo, da ne samo kot diktatura ene stranke, ampak tudi kot diktatura enega človeka. Pravkar sem kar pretresen prebral Gabrovskov Dnevnik (Studia Slovenica, Ljubljana-Washington, D.C. 1947), ki mi je ob prikazu diplomatskega klanja v londonski emigrantski vladi dokazal, da je bila Jugoslavija v svojem večnarodnem konceptu mrtva že leta 1941. Že takrat jo je umorila srbska samopašnost: »Mi smo edini narodnotvorni narod v Jugoslaviji. Torej...« Primorska je castno, v množicni zvestobi prebila fašistično dvajsetletje, čeprav oropana vse svoje inteligence, ce izvzamemo duhovščino. Pod pero se vsiljujejo velika imena slovenskega narodnega odpora: obsolenci na procesih po-

sebnega sodišča, bazovski
mucenci, tigrovci, intelek-
tualci različnih poklicev
kakor študenta Janko Premrl
in Pino Tomazič, politiki
Besednjak, Scek in Vilfan,
zdravnik Sardoč, prof. Cer-
melj, odvetnik Kralj, glasbe-
nik Bratuz, duhovnika Ju-
vancic in Tercelj, nadskof
Sedej, pisatelji Bvjk.

Je zaradi svoje zvestobe - če niti ne govorim o podpori partizanstvu, ki se je počutilo najbolj doma prav na Primorskem - doživela v maticni državi kakšen manjši pritisk policijskega sistema? Topa logika sistema takšno diferenciacije ni dovoljevala. A če bi se slovenska Partija morala česa na Primorskem prav posebej sramovati, bi se morala tretmaja, rezerviranega za stan, ki praktično ni poznal narodnega odpadnika in je bil edina dejanska opozicija fašizmu - se pravi za primorsko duhovščino. Totalitarni valjar je namreč sel čez partizansko Primorsko in njeno duhovščino z isto brezobzirnostjo, s katero je sel čez domobranski Dolenjsko in Notranjsko. Naj omenim ravnanje s številnimi domoljubi, kakršen je bil Vergil Sček, procese proti primorskim duhovnikom, brutalno zaprtje zavoda solskih sester v Tomaju po petdesetletnem vzgajanju mladine na južnem Krasu. Valjar je seveda sel počez. Rezultat? Ilegalni prebegi čez mejo, ki se niso koncali samo na kanadskih farmah in v ameriških tovarnah, ampak tudi s tragicnimi izidi, v francoski tujski legiji v obleganem Dien Bien Fuju. Tako se je mogla Primorska svoji nekoč mitični domovini samo odtujiti, če ji ni zasovrazila zaradi njene rastoče srbizacije.

Kako se torej ne bi v trenutku osamosvojitve Primorska postavila ob bok ostali Sloveniji? Zato bi slovenska odcepitev od Balkana morala pomeniti tudi novo psihološko pritegnitev Primorske, razmeščane z italijanskimi penzijami in turizmom. Primorski v svobodni in neodvisni Sloveniji ni treba več posiljati svojih sinov k vojakom v Makedonijo in na Kosovo, ni ji treba poslušati na meji gospodovalne srbscine, ni ji več treba ničesar zavidati rojakom cez mejo. Ti se zal od socialisticnih rojakov niso mogli učiti narodnega ponosa. Kaksen porazen vtis na zamejca je bilo na primer videti v letih se neiztreznjenega socializma slovenske propustnicarje, ki poklapani ponujajo po hišah svoje meso, po trgovinah pa se posiljujejo s polomiljeno italijanscino. Nič cudnega, ce je posebno v očeh mladih zamejcev »odrezani« brat z druge meje bil kratkomoal manjvredni »jugo«.

A naj je letu 1947 sledilo se takšno razočaranje, dejstvo ostaja, da je priključitev Primorja k matici Sloveniji velik dogodek v neveliki slovenski zgodovini. Slovenija je s tem integrirala svoj Zahod - Zahod Posočja, Krasa in Istre, Zahod kmečkih puntov in Krpanovih tihotapstev, Zahod Svetokriškega in Stanica, Gregorčiča in Preglja, Kosovela in Gradnika, Juega in Pilona. Mah-

niča in Sedeja. Na vem, koliko je pridobitev - ne naše istrske obale odtehtala izgubo obale od Barkovelj do Stivana, ki je bila naša od naselitve, kjer »hrastov brod nosil je slovenski rod«. Če jo je gosposdarsko, je ni lepoto, krajinsko.

S Primorjem je Slovenija dopolnila svoj zemeljsko tubit, si crnomorskemu razvoju pridružila še mediteransko, svoji Panoniji in svojemu Predalpu dodala še morje, sirše geografsko in civilizacijsko zadihala. Dopolnila je svoj že bogati krajinski mozaik: tako z gorskim čarom Trente, z zeleno plodnostjo Vipavske doline, s sadnim bogastvom Brd, z bori in vingoradi Krasa, z morjem, oljčki in solinami Istre.

Gospodarska pridobitev ni mogla biti kdove kaksna, kolikor sme soditi o tem klasični filolog: morda je največ zalegal Trnovski gozd, ob njem pa idrijski živosrebrni rudnik, ki je zdaj v zapiranj, manj kraski marmor - kdo se zida s kamnom? -, precej vsekakor kosček Jadrana s svojimi ribami in turizmom. Nekaj je tudi pomnila pridobitev kulturnozgodovinskega in naravnostističnega gradiva: spomenikov beneske kulture ob obali, Postojnske in Skočjanske jame, grobnic Burbonov v Gorici, knjižnice v Tomaju, vrste dragocenih sakralnih objektov.

A vse vidike presega nacionalnopolitični pomen priključitve. Tu smo namreč pri integraciji duha in kulture. V slovenski zgodovini Primorska ni igrala ravno vloge priklole. S svojo odprtostjo v romanski svet si je morda celo pridobila kakšen manjši primat. Morda je bila kdaj njena vloga celo pilotska. Cankar je, kot je znano, v tej zvezi govoril o »pljučih« Slovenije. In zdi se, da je Slovenija nekajkrat globoko vdihnila skozi ta zahodna pljuča, od Vergerijevega protestantizma do socializma Rdečega prapora, od sporocila Kosovelove poezije in Kogojeve glasbe tja do Kockekovega duhovnega upora, izražena leta 1975 v trzaski publikaciji.

Lahko bi bila v večji meri vdihnila primorsko nacionalno obcutljivost (tudi danes so avtorji pismen z nacionalno prizadetostjo v casopisu v glavnem Primorci), ki bi morda korigirala maticini manjvrednostni kompleks pred »velikim svetom«, kompleks, ki je se zmerom prisoten v slovenski psihi. S svojo mediteransko duhovno klimo bi Primorska v duhovni sferi lahko blazila ideolosko ekstremnost, h kateri je nagnjena celinska Slovenija, kakor asimilacijsko lakoto po tujem, ki je znacilna za njeno kulturo.

Vsekakor imas danes, če ho-dis po slovenski Primor-ski, vtis, da se je v narod-nokulturnem in tudi gospo-darskem pogledu plodno vključila v tisto neveliko, a za Slovence edino možno usodnost, ki se imenuje Slo-venija.

Premaknitve meje jeseni 1947 zamejstvo ni doživljalo na enak način. Druge je jo doživljal pas od Trbizda do Stivana, se pravi tisti del celine A, kamor se je vracala Italija, in drugeče Trzaska, ki naj bi se po koncu zavezniške vojske uprave znasla v Svobodnem tržaskem ozemlju.

Goriški Slovenci niso mogli pričakovati vrnitve prejšnje države s se svezim kulturnim genodimom drugače kakor s tesnobo in strahom. Kakšna sovinstična usedlina je še ostajala v njej, je v poznejših desetletjih skoraj do včeraj pokazal psiholoski terorizem v Beneski Sloveniji tja do zloglasnega Gladia. Trzaskim Slovincem tega strahu ni bilo treba cutiti. Ostajali so pod angloamerisko zavezniško vojasko upravo, ki je vsaj formalno skusala biti do njih nevtralna. V Trstu sta edinokrat v zgodovini izhajala kar dva slovenska dnevnika, poleg reziškega Primorskega dnevnika se demokratični Glas zaveznikov. Meja je ostajala odprta na Zahod in Vzhod. Zaenkrat so se lahko trzaski Slovenci predajali ugodni perspektivi, da bodo s prihodom guvernerja zaziveli v novi državici v popolni narodni in jezikovni enakopravnosti.

Njihova iluzija, zacinjena s kancem domisljivosti, je bila kar dvojna: v novi državni tvorbi bi morali kos za kosom trgati svoje pravice od italijanske večine, ki bi z zobmi branila italijansko »čistost« Trsta, guverner - tisti mitični guverner, ki bi tolerirano slovenščino povzdignil v državno uradnost - pa Svobodnemu tržaskemu ozemlju ni bil usojen. Nista ga hoteli ne Italija ne Jugoslavija: prva, ker ji bila njena ambicija priključitev Trsta, druga, ker bi državno samozavestna slovenska etnija v njem moteče vplivala na socialistično »spokojnost« za mejo.

Omenjena iluzija je zvela komaj kakšno leto, kljub jugoslovanski demagogiji - »Trst je nas!«, »Življenje damo, Trsta ne damo!« - in oceanskim mitingom za mejo (Okroglica). Diplomacija je stopila v svojo skrivnostno kuhinjo in kuhala in kuhala. »Italija lahko dobi Trst,« je potem ob neki priliki sramežljivo uslo marsalu s kipecem Napoleona na mizi. Iluzija je kopnela iz leta v leto v cedalje večjo psihološko potlačenost in depresivnost. Ljubljanski režim si je zamislil demontazo nasih kulturnih ustanov, od gledališa do revije Razgledi, kakor je pred kratkim spomnil Boris Pahor v književni prilogi Dela. S Pomorske postaje so v nekakšni pogrebni atmosferi velike ladje od casa do casa odpeljale v Avstralijo tisoče Tržancov, med njimi mnogo Slovencev.

Na koncu svoje prve zgodovinske povesti Devinski sholar, ki sem jo takrat pisal za študentske Literarne vaje,

KERAMIČNE PLOŠČICE

ZIDNE
IN TALNE
OBLOGE

SANITARIJE

KOPALNIŠKA
OPREMA
visoke
kvalitete
in prestiža

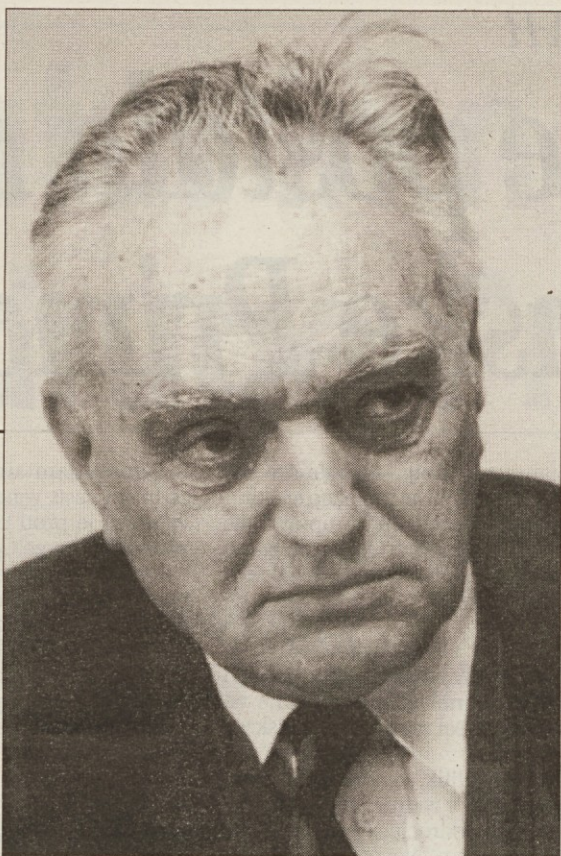
**CERAMICHE
UGUSSI**

TRST, ul. Fianona 13 (Valmaura) Tel. 812224

veliko parkirišče

VEDNO IZJEMNE PONUDBE PO UGODNIH CENAH!

Ta sestavek Alojza Rebule je bil objavljen v zadnji številki Razgledov. Avtorju se zahvaljujemo, da nam je dovolil, da ga ponatisnemo.

sem zapisal: »Fert oblivionem antiquitas« - starodavnost pomaga pozabljati. Z Borisom Pahorjem in Pavleto Merkujem smo poskusili svoj s.o.s. s Sidrom in si nakopali prvo zamero ljubljanskega rezima: »Iz Trsta prihajajo same provokacije.« Tako rekoč na predvečer pričakovanega dogodka smo si zamislili v Avditoriju nekakšno hrabrilno kulturno prireditev. Kakor zmeraj je tudi tedaj imel matični rezim parolo, ki naj bi psihološko parirala položaju, češ da »Svobodno trzasko ozemlje ne bi bila za Slovence nikakršna narodna rešitev«. Seveda ne bi bila, a bila bi neskončno boljša od italijanske variante.

In Italija je bila spet tu.

Verjetno je tako kot jaz Italijo kaksen Korosec po propadlem plebiscitu po prvi svetovni vojni pričakoval Avstrijo. Tri dni nisem sel iz stanovanja, da bi si čim dlje prihranil pogled na določene uniforme. Potem se jih je bilo treba navaditi. Ker je človek imel ljubljansko diplomo, je bilo treba ponovno postati študent, hoditi na izpite v Rim in pisati tezo o

Danteju. V socialistični Sloveniji, ki je to humanistično navlako metala čez krov, s svojo latinscino in grščino ne bi imel kaj početi. S časom sem pozabil na 1. maj 1945 in na Svobodno trzasko ozemlje. Italija Slovencev sicer se malo ni ljubkovala, a tudi streljala jih ni. S časom mi je celo dala kaksnega prijatelja. Začel sem hoditi tudi na italijanska predavanja in v italijansko gledališče, italijanski kulturni forumi - v glavnem katoliški - so me vabili predavat, tudi zapisal sem kaj in objavil v italijancini, cesar 1. maja 1945 ne bi bil ni ti sanjal.

A leta so sla, in z njimi je prihajalo spoznanje, ki je drugega za drugim spodmaknilo tostranske absolute. Spodmaknilo jih je v prid enemu samemu, z veliko zacetnico, edinemu, kateremu je vredno živeti. Človek je čedalje bolj spoznaval, da ni toliko usodno, kje. Na katerem zemeljskem vzporedniku je ozemljen, ampak kako, v kakšnem razmerju do kozmosa in sočloveka. Z italijanskim potnim listom v žepu je ostajal Slovenec morda se bolj nepodkupljiv Slovenec kot nekoc - a bolj humano, samozavestno, neodvisno od prilik sveta.

N primorje

Čestitamo
ob 50. obletnici priključitve
Primorske.

AL CORREDO

*Perilo za ženske,
moške in otroke*

GORICA, ul. Garibaldi 11

**Elettrotermo sanitaria
WALTER SOSOL**

GORICA - Travnik 21 - Tel. (0481) 535516

Inštalacije centralnih kurjav na
kurilno olje, metan in plin
Vse potrebščine za centralno
kurjavo - Prodaja črpalk

KOSIČ GORICA

VSE ZA ŠPORT

K2 SPORT

RAŠTEL 19, tel. 0481/531884

TRGOVINE OBUTVE

Raštel 7, tel. 0481/535162
K2, ul. Oberdan 7, tel. 5355520

OTROŠKA OBUTEV

Raštel 8, tel. 0481/3346

AGOREST

MEDICAL SUPPLIES

ul. San Michele, 334 - GORICA - tel. 0481/21711 - fax 20719

l'Agraria

Sergij Zavadlav

semena, sadike
in vsi
pripomočki
za vrtnarstvo

krma in oprema
za domače živali

GORICA - ul. Trieste 18
tel. (0481) 520898

KOBEN

Stanislao

Marta Koren & C. S.n.c.

ELEKTROGOSPODINJSKI
STROJI,
ELEKTRO VODOVODNI
IN SANITARNI
MATERIAL

GORICA
ul. Mattioli 11
tel. (0481) 533271

TRGOVINI JESTVIN

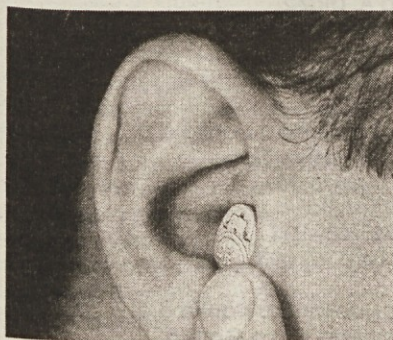
Brisko GORICA

Trg Medaglie d'Oro 12 - Tel. (0481) 531550
Ulica Alviano 50 - pri Rdeči hiši

NAGLUŠNOST PHILIPS

PHILIPS

SLUŠNI
APARAT
PHILIPS

DELUJE AVTOMATIČNO
BREZ STRANSKIH UČINKOV

SLUŠNI APARAT JE GLOBOKO V UŠESU
PRIHRANI DO 30% ENERGIJE KAR POMENI
DA NE POVZROČA ODMEVA, SUMOV TER
SKROMNA PORABA BATERIJ.

BREZPLAČNA POJASNILA PRI

NOVI DIAGNOSTICNI CENTER PHILIPS:
v GORICI, ulica Marconi 3 - Tel. 0481/30030
(pri Stolnici)

urnik: torek, sredo in četrtek 9.30 - 12.30

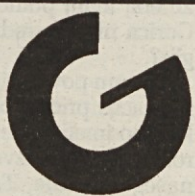
v TRSTU pri CENTRO ACUSTICO PHILIPS
Drevored XX Settembre 46 - Tel. 040/775047

urnik: torek, sredo in petek 9.30 - 12.30

TISKARNA, KNJIGOVEZNICA,
FOTOSTAVEK, OFFSET

GRAFICA GORIZIANA S.N.C.

Ul. A. Gregorčič 18 - Gorica (Standrež)
Tel. (0481) 22116 - Fax (0481) 22079

Mario Mucci & C. s.n.c.

kleparstvo

proizvodnja in inštalacija

STANDREŽ

Ul. Gregorčič 20/2 - Tel. (0481) 21828

NARDIN VOJKO

Zastopnik za Goriško
mineralnih vod
RADENSKA in ROGAŠKA
ter piva UNION in FORST

Standrež (Gorica)

Ulica Svetega Mihaela 324 - Tel. (0481) 21065

LANZA

trgovina
s profesionalnimi artikli
za frizerske salone

ZAPRTO
OB SOBOTAH

NEPOSREDNA PRODAJA
TUDI ZASEBNIKOM

GORICA, ul. Maniacco 6, tel. 0481/535663

TOCCOMAGICO
L'ORÉAL
TECHNIQUE PROFESSIONNELLE

Nova Gorica je postala novo središče slovenske Primorske

A black and white photograph of a cityscape, likely Bogotá, Colombia. The foreground and middle ground are filled with a dense urban area. In the center, there is a prominent cluster of tall, modern apartment buildings with light-colored facades and dark window patterns. Surrounding these are numerous smaller, lower-rise residential buildings with varied rooflines. The city is nestled at the base of a range of rolling hills and mountains that stretch across the background. The sky is hazy and overcast, contributing to a muted, historical feel. The overall composition captures a wide view of the city's expansion into its natural surroundings.

Statut in notranji pravilnik Zadruga Primorski dnevnik

Upravni svet Zadruga Primorski dnevnik sporoča vsem članom, da bo

redni občni zbor Zadruga Primorski dnevnik

v prvem sklicanju 3. novembra 1997 ob 20. uri na sedežu zadruga v Ul. Montecchi 6 v Trstu in v drugem sklicanju

v nedeljo, 9. novembra 1997

ob 10. uri na pomorski postaji v Trstu.

Na dnevnem redu bo izvolitev novega upravnega sveta zadruga, ki bo štel 9 članov. Kandidatne liste za upravni svet je treba vložiti med 15. in 29. oktobrom 1997 na sedežu zadruga v Trstu, ul. Montecchi 6, 3. nadstropje ob uradnih urah (od ponedeljka do petka 9-13 in 16-19, ob sobotah 9-13) v skladu z določili statuta in pravilnika, ki ju objavljamo v celoti. Seznam članov je zainteresiranim članom na razpolago na sedežu zadruga v uradnih urah. Na sedežu zadruga bodo zainteresirani člani prejeli tudi informacije o postopku za vlaganje list.

**STATUT
»ZADRUGA
PRIMORSKI DNEVNIK - Società
Cooperativa
a r. l.«**

I. POGLAVJE IME - SEDEŽ - TRAJANJE

1. člen

Ustanovljena je bila zadruga z omejenim jamstvom, z glavnim sedežem v Trstu, Ul. Montecchi 6. Naziv zadruga je »ZADRUGA PRIMORSKI DNEVNIK - Società Cooperativa a r. l.« Zadruga bo lahko ustanovila eno ali več administrativnih podružnic.

2. člen

Zadruga bo delovala do 31. decembra 1997, njeno delovanje pa bo lahko podaljšano s sklepom izrednega občnega zbora.

II. POGLAVJE NAMEN

3. člen

Zadruga nima pridobitniških namenov, vendar pa ima za cilj, da svojim članom nudi ugodnosti medsebojne pomoči na enakopravni ravni, pri čemer bo delovala po načelih svobodnega in prostovoljnega sodelovanja in si prizadevala za njegovo razširitev.

Zadruga ima za cilj, da italijanskim državljanom slovenske narodnosti nudi možnost pristopa, nakupa, uporabe in razpolaganja z založniškimi proizvodi, informacijskimi, kulturnimi in komunikacijskimi sredstvi v slovenskem jeziku, poleg tega pa bo tudi izvajala informacijske in kulturne pobude, da bi na ta način izboljšala moralne in materialne pogoje svojih članov, in istosčasno širila poznavanje problematike in kulture slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

V skladu z zgoraj navedenim si bo zadruga v prvi vrsti prizadevala, da bodo imeli njeni člani najboljše pogoje pri naročninah, nakupu ali razpolaganju s sredstvi dnevnika v slovenskem jeziku »Primorski dnevnik« ali drugega podobnega dnevnika.

4. člen

Dejavnost zadruga obsega:

- založniško dejavnost, ki jo bo vodila sama ali s pomočjo drugih, in ki bo zadevala izdajo dnevnikov, knjig, periodičnega tiska in drugih založniških proizvodov;
- nudenje informacijskih, kulturnih in komunikacijskih storitev vseh tehnoloških vrst;
- organizacijo posvetov, predstav, izletov in drugih kulturnih storitev pretežno za svoje člane;
- komercializacijo in posredništvo zgoraj omenjenih dejavnosti v korist svojih članov.

V ta namen lahko:

- a) odkupi participacije ali postane član delniških družb, družb z omeje-

nim jamstvom ali zadrug, odkupi podjetja ali dele podjetij, glave časopisov in opravlja druge podobne operacije;

b) tretjim osebam v obliki posebnih konvencij poveri opravljanje posameznih pobud, ki sodijo v dejavnost zadruga;

c) daje menična jamstva, poročstva in opravlja vse druge potrebne ali koristne operacije za dosegajo ciljev zadruga;

d) pristopi ali sodeluje v gospodarskih, zadrugah in jamstvenih ustanovah in organih, s ciljem, da okrepi in razvije lastne zadrugne dejavnosti;

e) sprejema posojila članov v skladu z določili 11. člena zakonskega odloka št. 385, z dne 1. septembra 1996, ki je naveden v Enotnem besedilu zakonov o bančnem in kreditnem poslovanju, in v skladu s predvidenimi zakonskimi določili za izvajanje; način za izvajanje te dejavnosti ureja poseben pravilnik, ki ga sprejme občni zbor.

III. POGLAVJE CLANI

5. člen

Clani so lahko polnoletni italijanski državljani, ki se strinjajo s cilji zadruga, in pravne osebe, ki lahko prispevajo k njenemu razvoju. Poleg tega so lahko člani tudi tuji državljani s stalnim bivališčem v Furlaniji - Julijski krajini v mejah in v skladu z obstoječimi zakonskimi določili

Število članov je neomejeno, ne more pa biti manjše od števila, ki ga določa zakon.

6. člen

Fizična oseba, ki želi postati član zadruga, mora na upravni odbor nasloviti prošnjo in v njej navesti:

a) ime, priimek, kraj in datum rojstva, stalno bivališče, državljanstvo, davčno številko in poklic;

b) višino podpisanega deleža, ki ga namerava vplačati in ki ne sme biti manjši od 50.000 lir (petdeset tisoč) in ne večji od z zakonom določenega najvišjega zneska;

c) potrdilo o vplačnem deležu;

d) izjavo, da bo spoštovala statut in zakonito sprejete odločitve organov zadruga;

e) vse druge podatke, ki jih v zvezi s pristopom v zadrugo zahteva upravni odbor.

Pravne osebe bodo morale v prošnji navesti podatke iz točk b), c), d) in priložiti:

a) ustanovitveni akt in statut, naslov uradnega sedeža podjetja in davčno številko;

b) sklep pristojnega organa o pristopu k zadrugi.

Upravni odbor sklepa o sprejemu prošnje, ko ugotovi, da so bili izpolnjeni vsi pogoji iz 5. člena in da je bil vplačan podpisani delež. Utemeljitev sklepa ni obvezna. V primeru zavrnitve prošnje bo vpisnina vrnjena. Sklep o

sprejemu v zadrugo stopi takoj v veljavo in je vpisan v knjigo članstva.

Stalno bivališče članov izhaja iz knjige članstva.

7. člen

Zadrugno glavnico sestavljajo imenjski deleži, ki jih ni mogoče zastaviti, vinkulirati ali odstopiti.

Clani morajo:

a) vplačati podpisani delež v skladu s predvidenimi določili;

b) upoštevati statut, notranje pravilnike in sklepe, ki so jih na podlagi zakonskih določil sprejeli zadrugni organi.

IZSTOP, IZGUBA PRAVICE DO ČLANSTVA, IZKLJUCITEV

8. člen

Članstvo preneha z izstopom, izgubo pravice do članstva, izključitvijo, zaradi smrti ali zaradi razpustitve pravne osebe.

9. člen

Član lahko izstopi v z zakonom določenih primerih in če:

a) ne izpolnjuje več pogojev za članstvo;

b) ne more več prispevati k razvoju in dosegajo ciljev zadruga.

Upravni odbor mora preveriti, če je izstop v skladu z določili zakona in tega statuta ter ukrepati v interesu zadruga.

Izstop stopi v veljavo ob zaključku tekočega poslovnega leta, če je bil napovedan tri mesece pred iztekom poslovne dobe; v nasprotnem primeru pa v skladu z 2526. členom Civilnega zakonika ob zaključku naslednje poslovne dobe.

10. člen

Upravni odbor odloči, da je član izgubil pravico do članstva v primeru prepovedi in nesposobnosti ter ko član ne izpolnjuje več pogojev, o katerih je govor v 5. členu tega statuta.

Izguba pravice do članstva stopi v veljavo v roku, ki je predviden za izključitev.

11. člen

Upravni odbor lahko izključi člana, ki:

a) ne spoštuje določil statuta, notranjih pravilnikov in sklepov organov zadruga, ki so bili sprejeti na podlagi zakonskih določil;

b) ne poravnava svojih dolgov do zadruga;

c) zadrugi na kakršenkoli način povzroči hudo, tudi moralno, škodo.

Sklep o izključitvi stopi v veljavo, ko ga upravitelji, v skladu z 2527. členom Civilnega zakonika, vpišejo v knjigo članstva.

12. člen

Članu mora biti sklep v zvezi z izstopom, izgubo pravice do članstva in izključitvijo poslan s priporočenim pismom s povratnico. O morebitnih sporih med člani in zadrugo v zvezi s sklepi upravnega odbora bo odločala arbitraža, o kateri govori 30. člen tega statuta.

13. člen

Clani, ki so izstopili, izgubili pravico do članstva ali bili izključeni, imajo pravico do povrnitve dejansko vplačanega deleža. Delež bo izplačan na podlagi bilance poslovne dobe, v kateri bo stopil v veljavo izstop, izguba pravice do članstva ali izključitev in ne bo v nobenem primeru višji od zgoraj navedenega zneska.

Delež mora biti izplačan v roku šestih mesecev po odobritvi bilance. V istem roku je izplačan delež dedičem umrlega člana.

14. člen

Clani, ki so iz zadruga izstopili, ki so izgubili pravico do članstva ali so bili izključeni, in dedici umrlih članov bodo morali za povrnitev deleža, ki jim

pripada, zaprositi v po zakonu predvidenem roku.

V primeru, da je član, ki je izstopil, izgubil pravico do članstva, ki je bil izključen ali je umrl, dolжник zadruga, bo ta v skladu s 1241. in naslednjimi členi Civilnega zakonika dolg pokrila iz deleža člana.

Deleži, za povrnitev katerih prošnja ne bo vložena v predvidenem roku, bodo s sklepom upravnega odbora preneseni v redni rezervni sklad.

IV. POGLAVJE ZADRUŽNO PREMOZENJE

15. člen

Zadrugno premoženje sestavlja:

a) zadrugna glavnica članov, ki je spremenljiva in je sestavljena iz neomejenega števila deležev, katerih nominalna vrednost ne sme biti manjša od 50.000 lir in ne večja od z zakonom določene najvišje vsote;

b) redni rezervni sklad, ki je sestavljen iz dobička poslovne dobe, o čemer govori 16. člen statuta, in iz morebitnih deležev, ki članom, ki so izstopili, izgubili pravico do članstva ali so bili izključeni in dedičem umrlih članov niso bili povrnjeni.

c) izredni rezervni sklad;

d) drugi rezervni skladi, ki so bili ustvarjeni in/ali so predvideni z zakonom.

Za zadrugne obveznosti odgovarja samo zadruga s svojim premoženjem in zato člani tvegajo le podpisani in eventualno ovrednoteni delež. Rezervni skladi so nedeljivi in jih ni mogoče razdeliti med člane ne v času delovanja zadruga kot tudi ne ob njenem razpustu.

POSLOVNA DOBA

16. člen

Poslovno leto traja vsako leto od 1. januarja do 31. decembra. Ob koncu poslovne dobe mora upravni odbor popisati inventar in sestaviti bilanco po principih previdnosti. Bilanci mora biti priloženo poročilo, v katerem so se posebej navedeni kriteriji, ki jih je upravni odbor upošteval pri upravljanju zadruga in da bi dosegel cilje, ki jih določa statut in so v skladu z značilnostmi zadruga.

Bilanca mora biti predstavljena na občnem zboru članov v roku starih mesecev po zaključku poslovnega leta; v izrednih primerih se v skladu z 2364. členom Civilnega zakonika rok lahko podaljša na šest mesecev. Občni zbor bo po odobritvi bilance aktivni saldo porazdelil na naslednji način:

1) najmanj 20 odst. v rezervni sklad;

2) z zakonom določen delež v solidarnostne sklade zadrug, ki so namenjeni za promocijo in razvoj zadrugništva;

3) ostanek v izredni rezervni sklad.

Redni občni zbor lahko v skladu z določili zakonov, ki s fiskalnega vidika urejajo poslovanje zadrug, ki temeljijo na vzajemnosti, sklene, da bo dobiček namenil v nedeljivi rezervni sklad.

V skladu s 3. členom zakona št. 250 z dne 7. avgusta 1990 ni mogoče deliti dobička pred razpustom zadruga.

V. POGLAVJE ZADRUŽNI ORGANI

17. člen

Zadrugni organi so:

a) občni zbor;

b) upravni odbor;

c) nadzorni odbor.

OBČNI ZBOR

18. člen

Občni zbor je lahko reden ali izreden.

Upravitelji skličejo občni zbor z objavo razglaš v Primorskem dnevniku vsaj 15 dni pred obcnim zborom in z obvestilom, ki mora biti izobeseno na sedežu zadruga vsaj petnajst dni pred obcnim zborom. Če Primorski dnevnik ne bi izšel, pa je treba člane o sklicu obvestiti vsaj petnajst dni pred obcnim zborom s priporočenim pismom s po-

vratnico. Obvestilo o sklicu občnega zbora mora vsebovati: dnevni red, kraj, ki lahko tudi ni sedež zadruga (mora pa biti v Italiji), datum in uro prvega ter drugega sklicanja, ki ne sme biti isti dan kot prvo.

Če niso izpolnjene vse zgoraj navedene formalnosti, je občni zbor sklepčen le ob prisotnosti ali zastopanosti vseh članov z volilno pravico, vseh upraviteljev in vseh učinkovitih nadzornikov.

Ob obveznem načinu obveščanja, ki ga določa prvi odstavek, se bo upravni odbor lahko odločil za katerikoli drug način obveščanja članov o sklicu občnega zbora.

Če bo imela zadruga več kot petsto članov in ker bo delovala v občinah trzask, goriske in videmske pokrajine, bodo lahko v skladu z 2533. členom Civilnega zakonika na rednih in izrednih občnih zbora sodelovali delegati, ki jih bodo izvolili na ločenih občnih zbora v krajih, kjer živi vsaj petdeset članov zadruga.

Ločeni občni zbora sklepajo o točkah, ki so na dnevnem redu glavnega občnega zbora in jih je treba sklicati vsaj petnajst dni pred glavnim obcnim zborom.

Upravitelji skličejo ločene občne zbore z objavo v Primorskem dnevniku, če Primorski dnevnik ne bi izšel, pa s priporočenim pismom s povratnico, in z obvestilom, ki mora biti izobeseno na sedežu zadruga vsaj petnajst dni pred datumom občnega zbora.

Ločeni občni zbora bodo izvolili po enega delegata na vsakih 10 (deset) ali ustrezen del od desetih članov, ki bodo prisotni na obcnem zboru. Delegati bodo morali biti člani zadruga.

Volitve delegatov bodo potekale po d'HONDT-ovi metodi; v zvezi z veljavnostjo sklepov ločenih občnih zbora pa bodo veljala določila, ki so predvidena za glavni občni zbor.

19. člen

Naloge rednega občnega zbora so:

1) sprejetje bilance in poročila upravnega odbora in v primeru, da bi bilo to potrebno, tudi sprejetje predračuna;

2) imenovanje upravnega odbora zadruga;

3) določitev morebitnih sejin upraviteljev za delo, ki ga opravljajo;

4) imenovanje članov nadzornega odbora, izvolitev predsednika nadzornega odbora in določitev honorarjev;

5) odobritev notranjih pravilnikov v skladu z določili tega statuta;

6) sklepanje o odgovornosti upraviteljev in nadzornikov;

7) sklepanje o vseh drugih zadevah, ki zadevajo poslovanje, in ki so v skladu s statutarnimi določili v pristojnosti občnega zbora, ali mu jih je upravni odbor predložil v odobritev.

Občni zbor se skliče vsaj enkrat letno v roku starih oziroma šestih mesecev po izteku poslovnega leta.

Občni zbor se tudi skliče vsakokrat, ko upravni odbor meni, da je to potrebno; za sklic občnega zbora lahko s pismeno prošnjo in navedbo dnevnega reda zaprosi nadzorni odbor ali vsaj ena petina članov. V tem primeru mora biti občni zbor sklican v roku tridesetih dni od datuma prošnje.

20. člen

V skladu z zakonskimi določili se izredni občni zbor skliče le ob spremembah ustanovitvenega akta ali statuta, ob podaljšanju nadaljnega obstoja in ob predčasnem razpustu zadruga in za imenovanje likvidatorjev ter za določitev njihovih pristojnosti.

21. člen

Redni in izredni občni zbor sta sklepčna, če je:

- v prvem sklicanju prisotna ali zastopana vsaj polovica in en član z volilno pravico;

- v drugem sklicanju prisotna ali zastopano katerikoli število članov z volilno pravico.

Statut in notranji pravilnik Zadruge Primorski dnevnik

Volitve so javne, razen v primeru, da občni zbor drugače odloči, ali če to določa pravilnik.

Volitve po postu bodo možne v skladu z 2532. členom Civilnega zakonika.

Pravila o poteku občnega zbora in volitev upravnega odbora določa notranji pravilnik, ki ga odobri občni zbor članov.

22. člen

Sklepi rednega in izrednega občnega zbora so sprejeti tako v prvem kot v drugem sklicanju, če zanje glasuje absolutna večina prisotnih ali zastopanih članov.

23. člen

Na občnih zborih imajo volilno pravico člani, ki so vsaj tri mesece vpisani v knjigo članstva.

Vsak član, tako fizična kot pravna oseba, ima pravico do enega samega glasu.

Člana, fizično osebo, ki zaradi kakršnegakoli razloga ne more biti osebno prisoten na občnem zboru, lahko zastopa drug član, fizična oseba, ki ni upravitelj ali nadzornik zadruge. Pooblaščenec ima volilno pravico na podlagi pisnega pooblastila zastopanca.

Vsak član lahko zastopa največ pet članov. Pooblastila morajo biti shranjena med uradnimi akti zadruge.

24. člen

Občni zbor vodi predsednik upravnega odbora, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik upravnega odbora ali druga oseba, ki jo izvoli občni zbor.

Občni zbor izvoli tudi tajnika, ki lahko ni član zadruge.

UPRAVNI ODBOR

25. člen

Upravni odbor sestavlja 9 (devet) upraviteljev, ki jih izvoli občni zbor.

Mandat upravnega odbora traja tri leta, njegovi člani pa so lahko ponovno izvoljeni.

Občni zbor določa višino sejnine za člane upravnega odbora.

V dogovoru s člani nadzornega od-

bora upravni odbor določi višino honorarja, ki pripada posameznim upraviteljem za opravljanje stalnih posebnih nalog v korist zadruge.

Iz svojih vrst upravni odbor izvoli predsednika in podpredsednika. V skladu z 2381. členom Civilnega zakonika lahko poveri del svojih nalog določenemu upravitelju ali določenemu izvršnemu odboru.

Predsednik mora sklicati upravni odbor vsakih, ko to zahteva vsaj tretjina upraviteljev.

Seje upravnega odbora se sklicujejo v pisni obliki s pismom ali faksom najmanj pet dni pred sejo. V nujnih primerih se seja lahko skliče tudi telegramsko, tako da so upravitelji in efektivni člani o seji obveščeni vsaj en dan pred njo.

Seje upravnega odbora so sklepne, če je prisotna večina upraviteljev.

Sklepi so sprejeti z absolutno večino glasov upraviteljev.

Člani upravnega odbora z najmanj dvotretjinsko večino določijo delegate za občne zbore nadzorovanih družb, ko imajo te na dnevnem redu izvolitev družbenih organov.

Glasovanje je javno.

Upravni odbor ima vsa pooblastila za upravljanje zadruge razen za poročila ali druga jamstva v korist tretjih oseb ter za tisto, kar je po zakonu ali po tem statutu v pristojnosti občnega zbora.

Upravni odbor mora med drugim:

a) sklicati redni in izredni občni zbor članov;

b) skrbeti za izvajanje sklepov občnega zbora;

c) sestavljati bilance in eventualno predračune ter svoje poročilo o letnem obračunu, ki mora med drugim vsebovati vse kriterije, ki jih je upravni odbor upošteval pri upravljanju zadruge in da bi dosegel cilje, ki jih določa statut in so v skladu z značilnostmi zadruge;

d) sestaviti notranje pravilnike, ki jih predvideva statut;

e) sklepati vse akte in pogodbe, ki zadevajo delovanje zadruge. Med drugim gre tu za nakup, prodajo, zamenjavo premicinskih ali nepremicinskih

pravic z najširšimi pooblastili vključno z odpovedjo legalnih hipotek. Opravlja tudi vse posle s privatnimi ali javnimi bančnimi zavodi, odpira, uporablja in zapira tekoče račune, tudi s krediti, in sklepa finančne posle vključno s prejemanjem prispevkov in najemom posojil, izdajanjem jamstev, tudi hipotekarnih, ter oddaja, sprejema, indosira, jamci, diskontira in potrjuje terjatve in menice;

f) dodeljevati specifična pooblastila razen tistih, ki so v izključni pristojnosti predsednika upravnega odbora;

g) sprejeti v službo, imenovati in odpustiti osebje zadruge v vseh kategorijah, določiti njihove funkcije in višino plač; izdati posebna pooblastila odbornikom v zvezi z zadevami, ki so v specifični pristojnosti upravnega odbora, pri čemer mora tudi določiti omejitve in obliko nadzora;

h) sklepati o pristopu, izstopu, izgubi pravice do članstva in izključitvi članov;

i) izvajati vse pobude in opravila v zvezi z rednim in izrednim upravljanjem.

26. člen

Če upravni odbor iz kateregakoli razloga ostane brez enega upravitelja, ga v skladu z 2386. členom Civilnega zakonika nadomesti s kooptacijo. Postopek za kooptacijo določa pravilnik.

27. člen

Predsednik upravnega odbora predstavlja zadrugo in v njenem imenu podpisuje.

Predsednik je pooblaščen za sprejem kakršnegakoli placila s strani javnih uprav ali zasebnikov in za izdajo odgovarjajočih potrdil.

Lahko tudi imenuje odvetnike ali pravne prokuratorje, ki v primeru aktivnih in pasivnih sporov v zvezi s poslovanjem zadruge slednjo zastopajo pred katerokoli sodno in upravno oblastjo in na katerikoli sodni stopnji.

S pooblastilom upravnega odbora lahko predsednika ali delegiranega upravitelja pooblasti, da prevzame vse

ali del njegovih funkcij; s posebnim pooblastilom pa lahko svoje funkcije prenese tudi na uradnike.

V primeru predsednikove odsotnosti ali njegove nesposobnosti za delo prevzame vse njegove pristojnosti podpredsednik.

Upravitelji bodo lahko podpisovali v imenu zadruge na podlagi pooblastil, ki jim bodo dana v skladu s 25. členom tega statuta.

NADZORNI ODBOR

28. člen

Nadzorni odbor sestavljajo trije redni člani in dva namestnika, ki so vpisani v uradni seznam revizorjev. Nadzorniki in predsednik nadzornega odbora so izvoljeni na občnem zboru; njihov mandat traja tri leta in so nato lahko ponovno izvoljeni.

29. člen

Nadzorni odbor pregleduje poslovanje zadruge, skrbi, da se spoštujejo zakoni in statut, ugotavlja pravilno vodenje knjigovodstva družbe in skladnost med zapisi v knjigovodskih knjigah in bilanco, občnemu zboru predloži poročilo o bilanci z navedbo kriterijev, ki so jih upravitelji upoštevali pri upravljanju zadruge in da bi dosegli cilje, ki jih določa statut in so v skladu z značilnostmi zadruge. Nadzorni odbor se mora po zakonu udeležiti vseh zasedanj občnega zbora in upravnega odbora in opravljati vse ostale z zakonom predvidene funkcije.

Nadzorniki lahko tudi posamično v kateremkoli trenutku pregledajo poslovanje zadruge; opraviti morajo periodična preverjanja in vse ostalo, kar določa zakon. O vsakem, tudi individualnem, pregledu morajo sestaviti zapisnik in ga vnesti v za to predvideno posebno knjigo.

SPORI

30. člen

O vseh morebitnih sporih med člani ali med zadrugo in enim ali več člani odloča arbitražna komisija, ki jo sestavljajo trije člani, od katerih enega

imenuje tožeča stranka, drugega tožena, tretjega, ki opravlja funkcijo predsednika, pa prvi dve soglasno.

V primeru nesoglasja v zvezi z imenovanjem tretjega člana arbitražne komisije o tem odloča predsednik tržškega sodišča.

V primeru spora med več kot dvema strankama bo na prošnjo marljivejše tri člane razsodišča in izmed njih predsednika imenoval predsednik tržškega sodišča.

V veljavi so določila, ki jih predvideva 806. člen Zakonika o civilnem postopku.

VI. POGLAVJE RAZPUST IN LIKVIDACIJA

31. člen

Občni zbor, ki bo določil razpust zadruge, bo moral istocasno imenovati enega ali več likvidatorjev in določiti njihove pristojnosti.

32. člen

V primeru prenehanja zadruge bo morebitni aktivni preostanek likvidacije namenjen:

a) povrnitvi deležev združnega premoženja, ki so jih vložili člani;

b) prenosu v solidarnostni sklad za promocijo in razvoj združništva, o katerem je govor v 11. členu zakona st. 59, z dne 31. januarja 1992.

VII. POGLAVJE SPLOŠNA DOLOČILA

33. člen

Upravni odbor lahko sestavi posebne pravilnike za notranje delovanje in jih potem predloži občnemu zboru v odobritev.

34. člen

Pravila o medsebojni pomoči, ki jih določajo 15., 16. in 32. člen, se ne smejo kršiti in morajo biti spoštovana.

35. člen

Za vse, kar ni predvideno v statutu, veljajo določila Civilnega zakonika in specifična zakonodaja o delovanju zadruge.

NOTRANJI PRAVILNIK

I. POGLAVJE - OBCNI ZBOR

1. člen

Občni zbor je najvišji organ zadruge, ki sprejema odločitve in določa smernice za delovanje in organizacijo zadruge. Volilno pravico imajo člani, ki so vsaj tri mesece vpisani v knjigo članstva. Člana, ki ne more biti prisoten na občnem zboru, lahko zastopa drug član, ki je vpisan v knjigo članstva vsaj tri mesece. Pooblastila so dovoljena samo za člane, ki so fizične osebe. Pravne osebe predstavljajo na občnem zboru posamezni predsedniki, ali pa pooblašteni predstavniki.

Upravni odbor skliče občni zbor na podlagi določil, ki jih predvideva 18. člen statuta. Za občne zbore, ki imajo na dnevnem redu volitve združnih organov, mora upravni odbor poskrbeti za objavo datuma občnega zbora v Primorskem dnevniku vsaj 30 dni pred obnim zborom, tako da se lahko člani organizirajo za volitve upravnega in nadzornega odbora.

2. člen

Obvezne naloge občnega zbora:

- izvolitev predsedstva ali predsednika občnega zbora (v skladu s 24. členom statuta zadruge, občni zbor vodi predsednik upravnega odbora, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik upravnega odbora ali druga oseba, ki jo izvoli občni zbor);

- izvolitev verifikacijske in volilne komisije, če je to potrebno.

Verifikacijska komisija preveri število prisotnih članov in sklepčnost občnega zbora, če je predvidena po statutu. Komisijo sestavljajo trije člani, predsednik in dva člana.

Volilna komisija poskrbi za pravilen potek volitev, po izvedbi volitev pregleda in prešteje vse glasovnice po postopku, ki ga predvideva 5. člen tega pravilnika.

3. člen

Občni zbor se začne z izvolitvijo predsednika ali predsedstva občnega zbora in komisij. Ti so zbrani med prisotnimi člani na občnem zboru.

Predsednik mora dosledno slediti točkam na dnevnem redu. Ima pravico da omeji posamezne posege v razpravi glede na njihovo število, vrstni red in trajanje; mora dati besedo vsem članom, ki to zahtevajo v zvezi z argumenti, ki so na dnevnem redu.

Pred začetkom volitev, verifikacijska komisija sporoči predsedniku ali predsedstvu število prisotnih članov in sklepčnost občnega zbora, če je predvidena po statutu.

Glasovanje je praviloma javno, lahko pa se glasuje na drugačen način, ko to predvideva pravilnik ali ko člani na samem občnem zboru odločijo drugače.

4. člen

Kandidatne liste za upravni odbor predstavi in podpiše skupina vsaj 90 članov. Kandidati morajo potrditi svojo kandidacijo s podpisom na listi. Kandidatne liste je treba oddati na sedežu zadruge upravnemu odboru, ki zaključuje svoj mandat, vsaj 5 dni pred datumom občnega zbora. Vsak član lahko podpiše samo eno listo.

Kandidatna lista za upravni odbor je sestavljena iz sedmih članov in dveh suplentov. Člani lahko kandidirajo samo na eni listi. V primeru da član kandidira na več listah je izključen.

Upravni odbor, ki zaključuje svoj mandat, ima nalogo da preveri kandidate in posamezne podpise na listi.

5. člen

Vse glasovnice morajo biti enake in overljene od upravnega ali nadzornega odbora.

V primeru da je predstavljenih več list so volitve tajne, v nasprotnem primeru ene sa-

me liste bodo volitve tajne, če to zahteva vsaj 1/5 prisotnih članov na občnem zboru v trenutku volitev.

V primeru da je predstavljenih več list, člani oddajo svoj glas za listo in ne za posameznega kandidata. Glasujemo tako, da na glasovnici prekrizamo številko izbrane liste.

Upravni odbor, ki zaključuje svoj mandat, bo s pomočjo volilne komisije, poskrbel za pravilen in točen potek volitev in tudi razprave.

Po volitvah bo volilna komisija sestavila lestvico na podlagi števila glasov, ki jih je vsaka lista prejela. V primeru da je predstavljenih več list, bo izračunavanje volilnih izidov potekalo po d'Hondtovi metodi. Za imenovanje upraviteljev se bo upošteval vrstni red kandidatov na predloženih listah.

V primeru ene same liste, bo v upravni odbor izvoljenih vseh sedem predlaganih kandidatov skupno z dvema suplentoma.

6. člen

Upravni odbor lahko skliče ločene občne zbore v različnih krajih, v skladu z 18. členom statuta, z namenom da omogoči čimvečjemu številu članov, da se udeleži občnega zbora.

7. člen

V primeru ločenih občnih zborov veljajo naslednja pravila:

a) ločeni občni zbori so sklicani z istim obvestilom kot glavni občni zbor;

b) ločeni občni zbori lahko potekajo v različnih dneh. Zadnji ločeni občni zbor mora vsekakor biti sklican vsaj osem dni pred glavnim občnim zborom;

c) tudi za ločene občne zbore je treba določiti datum prvega in drugega sklicanja, ki ne sme biti isti dan kot prvo;

d) obvestilo mora vsebovati sedež vsakega ločenega občnega zbora;

e) obvestilo mora poudariti, da ločeni občni zbori sklepajo o istih točkah, ki so na dnevnem redu glavnega občnega zbora.

V zvezi s pravili o udeležbi članov na ločenih občnih zborih, o sklepčnosti, o veljavnosti posameznih sklepov ločenih občnih zborov in o volitvah veljajo določila, ki jih predvideva statut od 18. do 23. člena. Vsak član ima pravico, da se udeleži ločene občnega zbora v okraju v katerem prebiva. Vsakega člana, fizično osebo, ki ne more biti osebno prisoten na ločenem občnem zboru, lahko zastopa drugi član iz istega okraja.

Vsak ločeni občni zbor izvoli po enega delegata na vsakih deset članov zadruge ali ustrezen del od desetih članov, ki bodo prisotni na glavnem občnem zboru. Volitve delegatov bodo potekale po d'Hondtovi metodi.

Ob zaključku dnevnega reda, predsednik povabi člane naj predstavijo liste kandidatov za delegate, ki morajo biti podpisane od vsaj 10% prisotnih članov. Kandidati morajo potrditi svojo kandidacijo s podpisom na listi.

V zapisnikih ločenih občnih zborov morajo biti zapisana imena delegatov, ki so bili izvoljeni za glavni občni zbor.

II. POGLAVJE - UPRAVNI ODBOR

8. člen

Izvoljeni člani se morajo udeležiti sej upravnega odbora, v primeru da ne morejo biti prisotni, morajo obvestiti predsednika o razlogih svoje odsotnosti.

Upravitelji, ki so dvakrat zaporedoma neopravičeno odsotni, izgubijo svojo funkcijo s sklepom upravnega odbora.

Če upravni odbor iz kateregakoli razloga ostane brez enega upravitelja, ga v skladu s 26. členom statuta nadomesti s prvim neizvoljenim kandidatom iste liste, ali v odsotnosti drugih z drugim članom.

ODBOJKA / V POLFINALU EP

Nizozemska brez težav ugnala Italijo

»Azzurri« v tekmi za tretje mesto danes s Francijo - Za zlato Nizozemska - Jugoslavija

Nizozemska - Italija 3:0 (15:9, 15:6, 15:13)

NIZOZEMSKA: Held 8+13, Nummerdorfer 5+9, Görtzen 8+10, Schuil 12+28, B. van de Goor 4+11, Van Der Meulen 0+0, Blangé 1+3, Latuhihin, M. van de Goor, Cristina, Van Es, De Gruijter.

ITALIJA: Gardini 2+12, Meoni 4+0, Gravina 2+14, Bachi 0+0, Sartoretti 2+11, Rosalba 0+6, Pippi 0+0, Giani 3+12, Pasinato 7+21, Bovolenta 0+1, Bellini, Bonati.

Sodnika: Koncnik (Slo) in Fezer (Nem); trajanje setov: 35, 35, 28 minut; servis (T/N): Nizozemska 16/5, Italija 19/3

EINDHOVEN - Italija ne bo obranila naslova evropskega odbojarskega prvaka. V polfinalu je namrec včeraj izgubila z Nizozemsko, ki je »azzurre« nadigrala predvsem z izvrstnim blokom, »na pomoč« tulipanom pa so priskočili tudi sami Bebetovi varovanci, ki so slabo sprejemali, na mreži pa bloka praktično ni bilo. Edini, ki je uspel kolikor toliko redno prebiti visoki nizozemski blok, je bil Michele Pasinato, kar pa je bilo seveda premalo, da bi Italija lahko računala na presenečenje. Razigrani Nizozemci so se tako pod taktirko izvrstnega podajaca Petra Blangéja (205 cm) povsem zasluženo uvrstili v veliki finale. V napadu

sta Bas van de Goor in Schuil ob pomoči ostalih predstavljala za obrambo »azzurov« neresljivo uganke, kar pa Nizozemcem ni uspelo z udarcem (oziroma s servisom), so dosegli z blokom.

V prvih dveh setih so se »azzurri« kolikor toliko enakovredno upirali samo na začetku (v prvem do 7:7 in do vodstvo s 4:3 v drugem), potem pa je bilo na igrišču eno samo mostvo. Tretji set se je začel v znamenju izrazite premoci tulipanov, ki so hitro povedli z 8:1. Nato so, očitno misleč, da je Italija že na kolenih, popustili, kar so Gardini in soigralci spretno izkoristili in izenacili na 9:9, pri čemer je imel veliko zaslug Sartoretti z dvema asoma. Nato se je do 13:13 bil hud boj za vsako točko, na koncu pa so Nizozemci srečanje zaključili z dvema blokom Nummerdorferja.

V boju za bron se bo Italija danes pomerila s Francijo, za naslov evropskega prvaka pa se bodo Nizozemci spopadli z Jugoslavo. Ti so v drugem polfinalu premagali Francijo s 3:0 (15:6, 17:15, 15:11).

V polfinalu je imela svojega predstavnika tudi Slovenija. Glavni sodnik tekme med Italijo in Nizozemsko je bil namrec Jesenčan Peter Koncnik, ki je svojo nalogo opravil zelo dobro.

ATLETIKA / FINALE GRAND PRIX V FUKUOKI

Kipketer in Kumbernuss skupna zmagovalca, Bubka še ni za staro šaro

Brigita Bukovec 4. v teku na 100 m ovire

FUKUOKA - Ukrajinski atlet Sergej Bubka je dokazal, da je še vedno kralj skoka s palico. Na zaključnem mitingu sezone za veliko nagrado Mednarodne atletske zveze (IAAF) je Bubka preskočil 605 centimetrov, kar je letošnji najboljši izid na svetu. Veliki zmagovalac mitingov za Grand Prix pri moških pa je Danec Wilson Kipketer, ki je v Fukuoki zmagal v teku na 800 metrov in s skupno 117 točkami zasedel prvo mesto pred nemskim metalcem diska Larsom Riedlom (99 točk) ter ameriskim tekačem na 110 metrov ovire Markom Crearom (95). Pri ženskah je naslov zmagovalke osvojila nemška metalka krogle Astrid Kumbernuss z 99 točkami pred tekacicama na 400 m ovire Deon Hemmings iz Jamajke (93) in Američanko Kim Batten (91).

Kipketer in Kumbernussova (na sliki AP) sta za skupno zmago prejela po 200.000 ameriških dolarjev, poleg tega pa se 50.000 dolarjev za zmago v Fukuoki.

V ženskem teku na 200 metrov je Američanka Marion Jones pršla na svoj račun in vrnila Jamajčanki Merlene Ottey za poraz pretekli teden v Tokiu. Jonesova je zmagala s časom 21,

84, 8 stotink sekunde pred Otteyevo.

Dobro se je odrezal tudi Ceh Jan Selezni v metu kopja z daljavo 89 metrov in 59 centimetrov, v skoku v daljavo pa je slavil Kubanec Ivan Pedroso z 863 centimetri pred Jamajčanom Jamesom Beckfordom in Američanom Erikom Walderjem, ki sta preskočila po 840 centimetrov.

Brigita Bukovec je zasedla 4. mesto v teku na 100 metrov ovire. Zmagala je Jamajčanka Michelle Freeman s časom 12, 40, pred Svedinjo Ljudmilo Engqvist (12, 48) in rojakinjo Dionne Rose (12, 81). Bukovceva je tekla 12, 99.

Večni dvoboj na 800 m pri ženskah pa je tokrat spet pripadel Kubanki Ani Fidelio Quirot (1:56, 53), ki je bila 4 desetinke sekunde hitrejša od Mozambičanke Marie Mutole.

ROKOMET / DP

Genertel začel z zmago z Enno

Tržačani niso imeli težav

Genertel - Haenna 33:17 (12:8)

TRST - Rokometasi tržaškega Genertela so z zmago proti novincu v ligi začeli nastope v letošnjem državnem prvenstvu, v katerem branijo državni naslov. Enna je bila sicer zelo borben nasprotnik, toda Tržačani so z zanesljivo igro brez težav slavili. Tekma je bila razmeroma izenačena do sredine prvega dela (8:6), nato pa je Genertel z delnim izidom 4:1 ob polcasu že vodil z 12:8 in v nadaljevanju prednost samo še večal, tako da je nakonc znasala kar 17 golov.

NOGOMET / 2. KOLO V A LIGI

Udinese se iz Lecceja vrača s tremi točkami Hladna prha za Milan

Lazio je izenačil v 95. min. (11m) - Tudi Brescia - Sampdoria brez zmagovalca

Lecce - Udinese 1:2 (0:1)

Strelci: v 1. Bachini, v 59. Locatelli, v 60. minuti Palmieri.

LECCE: Lorieri, Sakić, Viola, Cyprien, Annoni, Rossi (v 70. Costantino), Piangerelli, Cozza (v 34. De Francesco), Casale, Maspero, Palmieri.

UDINESE: Turci, Bertotto, Pierini (v 62. Zanchi), Bia, Bachini, Giannichedda, Walem, Capioli, Locatelli (v 68. Lasalandra), Jorgensen (v 21. Orlando) Bierhoff.

LECCE - Udinese se z gostovanjem v Lecceju vrača z važno zmago. Ze po 11 sekundah so Videmčani vodili z 1:0, zato je bila njihova naloga v nadaljevanju lažja. V 58. minuti je Bia zastreljal enajstmetrovko, minuto kasneje pa je Locatelli dosegel še drugi gol za Videmčane. Lecce je sicer takoj zatem znižal na 2:1, toda Videmčani so uspeli nato do konca zdržati pritisk Lecceja.

Včeraj sta bili na sporedu še dve srečanja 2. kola. V Milanu sta Milan in Lazio igrala neodločeno 1:1, v Bresciji pa sta se Brescia in Sampdoria prav tako razšli brez zmagovalca, tekma pa se je končala s 3:3. Strelec vseh treh golov za Brescia je bil Hubner.

Milan je povedel v 38. minuti z zadetkom Baja. Ko je ze vse kazalo, da se bo tekma končala z zmago Milana, pa je Lazio izenačil iz enajstmetrovke, ki jo je sodnik Ceccarini dosodil zaradi prekrška Maldinija nad Nedvedom 5 minut po izteku devetdesete minute. Za toliko je namrec podaljšek srečanje in prav ta »podaljšek« je bil za Milan usoden. Zanesljiv strelec z bele točke je bil Signori.

Danes bodo na sporedu preostale tekme. Najbolj zanimivo pa bo prav gotovo v Rimu na srečanju med Juventusom in Romo. Srečanje bo ne-

posredno za svoje naročnike prenašala Tele +2 z začetkom ob 20.30.

DANES (ob 16. uri): Bologna - Inter, Fiorentina - Bari, Napoli - Empoli, Parma - Atalanta, Roma - Juventus (20.30 Tele+2), Vicenza - Piacenza.

TRENTNI VRSTNI RED: Lazio, Sampdoria 4, Atalanta, Roma, Parma, Juventus, Lazio, Fiorentina, Udinese 3, Milan 2, Piacenza 1, Brescia, Vicenza, Bologna, Empoli, Lecce, Napoli in Bari 0.

NOGOMET / V SESTU

Triestina izenačila po strelu Riccarda iz 11-m

Pro Sesto - Triestina 1:1 (0:0)

STRELCA: Taribello v 60. in Riccarda (11-m) v 66. minuti.

TRIESTINA: Vinti, Benetti, Masi, Gambaro, Sgarbossa, Bambini (Birtig od 67. min.), Gubellini, Canella, Spilli, Riccarda, Coti (Hervatin od 74. min.)

Triestina je v drugi polovici obeh polčasov pritiskala, da bi prisla do zmage, vendar pa ni pokazala dovolj konstantne igre, da bi lahko presenetila mlado, a solidno lombardsko mostvo. Tržačani so lahko zadovoljni, da so se z

gostovanja tretjega kola C2 lige vrnili s točko, saj s celo tvegali poraz, potem ko je Taribello (lani v Trstu ni pustil nobeno sled za sabo...) z lepim golom povedel gostitelje v vodstvo. Gol je predramil Triestino, ki je takorekoč v hipu izenačila. Vratar Malatesta je odbil strel Gubellinija, najhitreje se je pred zogo pojavil Spilli, ki pa ga je branilec Merenda podrl, tako da je sodnik pokazal na belo točko, Riccardo pa je zanesljivo izvedel najstrožjo kazen. V prvem polcasu so Tržačani tudi zadeli prečko.

ODBOJKA / MEDNARODNI TURNIR ZA POKAL BAZOVIŠKIH ŽRTEV

Koimpex presenetil češkega prvoligaša

V uvodni tekmi turnija je slovenski prvak Kemiplas iz Kopra premagal Pulo s 3:1

V uvodnem srečanju med Kemiplasom in Pulo so bile boljše Koprčanke (F. Kroma)

Koimpex - Brno 3:0 (15:3, 15:12, 15:13)

KOIMPEX: Gruđen, Vincenzi, Molassi, B. Gregori, P. Gregori, Mamillo, Cok, Perot, Piccoli, Sossi, Furlan.

Uvodni dan tradicionalnega mednarodnega ženskega turnirja za Pokal Bazoviških žrtev v organizaciji SZ Sloga je prinesel prijetno presenečenje predvsem do-

macim ljubiteljem odbojke, ki so lahko pozdravili zmago združene ekipe Koimpex nad češkim prvoligasem Brnom. Pri tem je treba povedati, da prva liga na Češkem ni najvišja, saj je nad njo še ekstra liga, v kateri nastopa dvanajst najboljših klubov. Gre torej za - ce jo primerjamo z italijanskim ustrojem prvenstev - A2 ligo, kar pa

nikakor ne zmanjšuje uspeha naših deklet, ki so prikazale res dobro igro.

Trener Blahuta je tokrat na igrišče poslal samo sedem igralk. Na mestu podajaca je zaigrala Tjasa Gruđen, v diagonalni z njo nova igralka združene ekipe Eva Vincenzi, na centrih Barbara Gregori in mlada Elisa Molassi, ki je izredno preseneti-

la z res izvrstno igro, na krikih pa so igrale Breda Cok in Paola Gregori ter Nicol Mamillo, ki sta se izmenjavali v tej vlogi. Koimpex je začel izredno dobro in v prvem setu s servisom spravil v velikanske težave nasprotno ekipo, ki je le nemočno opazovala dogajanje. Set se je tako končal s 15:3 za Koimpex. Nadaljevanje pa je bilo izredno zanimivo, igra izenačena in polna spektakularnih akcij na obeh straneh. Na koncu pa so zasluženo slavile naše igralk.

V prvem srečanju sta se pomerila slovenski prvak Kemiplas iz Kopra (brez tulke) in hrvaški prvoligas Pula, ki je nastopila z zelo mlado ekipo. Slavile so Koprčanke s 3:1 (16:14, 15:5, 4:15, 15:5).

DANASNJI SPORED: 10.00 Koimpex - Pula; sle-di Kemiplas - Brno; 16.00 Brno - Pula; sledi Koimpex - Kemiplas.

Vse tekme bodo v telovadnici openske srednje sole.

NOVICE

Slovenija tretjič zapored svetovni prvak v raftingu

VICTORIA FALLS - Slovenska reprezentanca v raftingu (Borut Holy, Jani Plestenjak, Matej Hočevnar, Lenart Skok, Robert Malovrh in Beno Jernejčič) je že tretjič zapored osvojila naslov svetovnega prvaka. Slovenski raftarji so letošnji naslov v Zimbabveju na Viktorijinih slapovih osvojili najbolj prepričljivo, saj so zmagali v vseh treh kategorijah ter skupno zbrali 1.000 točk. Slovenija je zmagala v sprintu pred ZDA in Novo Zelandijo v slalomu pred Nemčijo in Rusijo v spustu pa pred Zimbabvejem in ZDA. Med 21 ekipami so 2. mesto v skupni razvrstitvi zasedli Američani (641, 5 točke) pred Nemčijo (584, 5) ter Rusijo (566, 5).

Max Biaggi z drugega položaja

BARCELONA - Na kvalifikacijskih voznjah pred današnjo veliko nagrado Katalonije v motociklizmu je Max Biaggi dosegel drugi cas za Waldmanom. V kraljevskem razredu je bil se enkrat najhitrejši svetovni prvak Doohan, ki starta na rekord v številu zmag v eni sezoni.

Voskamp dobil 8. etapo vuelle

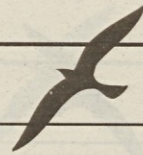
CORDOBA - Nizozemec Bart Voskamp je zmagal na osmi etapi kolesarske dirke po Španiji pred Italijanom Marianom Piccolijem. Kolesarja sta tik pred ciljem 175 kilometrov dolge etape od Granade do Cordobe usla ostalim sotekmovalcem, v cilju pa je bil za nekaj centimetrov boljši Nizozemec. V skupni uvrstitvi po 8. etapi ni prišlo do sprememb, saj je Švicar Laurent Dufaux še vedno prvi pred Špancem Fernandom Escartinom in rojakom Alexom Zuellejem, lanskim zmagovalcem dirke po Španiji.

Holyfield - Tyson še enkrat

LOUISVILLE - Evander Holyfield in Mike Tyson, katerih zadnji boksarski dvoboj se je končal z znanim skandalom, se bosta v ringu ponovno pomerila 20. septembra na željo Muhameda Alija. Na zadnjem dvoboju velikih tekmecev je zmagal Holyfield potem, ko je bil Tyson zaradi dveh ugrizov v Holyfieldovo uho diskvalificiran. Muhamed Ali je organiziral dvoboj z željo, da bi srečanje obeh boksarjev povrnilo ugled boksarskemu sportu. Z željami in pričakovanji Alija se strinjajo tudi v taborih obeh boksarjev.

V nogometni B ligi remi Reggiane in Ravenna

REGGIO EMILIA - V vnaprej odigrani tekmi 3. kola v italijanski nogometni B ligi sta včeraj Reggiana in Ravenna igrali neodločeno 1:1. Vodeči zadetek za Reggiano je v 73. minuti dosegel Vecchiola, le tri minute kasneje pa je izenačil Franciosa. DANASNJI SPORED: Ancona - Genoa, Cagliari - Castelsangro, Chievo - Salernitana, Andria - Pescara, Monza - Venezia, Padova - Verona, Perugia - Lucchese, Reggina - Treviso, Torino - Foggia. VRSTNI RED: Venezia in Cagliari 6, Perugia, Salernitana, Lucchese, Ancona, Castelsangro in Reggiana 4, Torino, Chievo, Reggina, Verona in Andria 3, Ravenna 2, Monza, Pescara, Genoa in Treviso 1, Foggia in Padova 0.

NOGOMET / MEMORIAL BORIS HUSU

Dopadljiv finale osvojila Zarja/Gaja

Vseh pet zadetkov padlo že v prvem polčasu - Pescatori najboljši igralec turnirja

Zarja / Gaja - Primorje 3:2 (3:2)

STRELCI: Di Donato v 15. min.; Pescatori iz 11-m v 25. min.; Pescatori v 27. min.; Pescatori v 33. min.; Jurincich v 37. min.

ZARJA - GAJA : Faletti, J. Gregori, Krizmančič, Donaggio, Schlaunich, Deste, Ribraich, Karis, Jurincich, Di Donato, Tognetti; D. Gregori, Zornada, Dussi, Manzin; trener Tul.

PRIMORJE: Savarin, Braini, Laurica, Gustin, Matcovich, Digovich, Kuk, Leghissa, Ostrouska, Mislei, Pescatori; Babich, Bukavec, Emili, Milani; trener Bidussi.

Ce smo v teku turnirja za memorial Borisa Husu v glavnem gledali bolj skromne nogometne predstave, je bilo petkovo sklepno srečanje med Zarjo / Gajo - Primorje vredno finala. Vsaj v prvem polčasu je bilo tako, ko je tudi padlo vseh pet golov. Resnici na ljubo, vsaj dva zadetka sta padla po grobih napakah obeh obramb, vsekakor pa je bila tekma zivahna in razburljiva. Zmaga združene ekipe Zarje / Gaje je na splošno zaslužena, saj je imela rahlo terensko premoč in predvsem najboljšega moza na igrišču Di Donata, ki je bil stalno trn v peti proseske obrambe. Ob njem bi omenili kapetala Tognettija, ki je bil, vsaj v uvodnih minutah nezadržen in je tudi njegova zasluga, da je združena vzhodnokrasna ekipa dvakrat povedla.

Po začetni fazi medsebojnega »studiranja« je Zarja - Gaja sprožila nekaj nevarnih napadov. Prvič je Gustin na sami gol crti rešil svoja vrata pred kapitulacijo, v 15. minuti je proseska obramba nič ni mogla

Zarjin kapetan Paolo Tognetti prejema pokal iz rok sinov Borisa Husuja (Foto KROMA)

proti razigranemu Tognettiju, ki je prodril po levi strani, preigral dva nasprotnika, podal Di Donatu, ki je brez težav potresel mrežo Primorja. Deset minut pozneje je Pescatori izenačil iz enajstmetrovke. Proseski navijaci so se se veselili izenačenja, ki je združena ekipa dve minuti pozneje spet povedla. Di Donato je s prostim strelom presenetil vratarja Savarina, ki se mu je zoga izmuznila iz rok in ob splošnem obupu domače ekipe končala v mreži. Razburljivih razpletov pa se ni bilo konec. V 33. min. je obramba Zarje / Gaje dobesedno »zaspala«, Pescatori, ki je bil nato proglašen za najboljšega igralca turnirja, se je znašel z zogo sam pred vratarjem Falettijem in ga seveda vdrguic premagal. Preteklo so le štiri minute in hiri Jurincich je preigral svojega nasprotnika, zabil iz vrat Savarina in dosegel tretji gol za Zarjo / Gajo.

V drugem polčasu je bila igra v glavnem na sredini igrišča. Primorje bi lahko sredi polčasa stanje izenacilo: Mislei je lepo podal do Pescatorija, ki je z glavo poslal zogo proti vratom, le-ta pa se je odbila od vratnice.

»Tekma je bila zelo zi-

vahna. O tem ni dvoma. Za gledalce je bila tudi dopadljiva. Z igro pa nisem povsem zadovoljen. Napredek je sicer viden, treba pa bo se dosti dela,« je po tekmi dejal trener združene ekipe Milos Tul.

»Spet smo igrali z zelo okrnjeno in mlado postavo. Finale je bil kar razburljiv, kvaliteta igre, predvsem v obrambi, pa ni bila na višini promocijske lige. Dodal bi še to, da je bil obisk na tem turnirju, razen na finalni tekmi, zelo skromen, kar je škoda,« je dejal predsednik Primorja Dario Kante.

Pred dokaj bogatim nagrajevanjem se je predsednik Kante zahvalil vsem prisotnim za udeležbo in orisal lik pokojnega Borisa Husuja. »Boris je bil zares naš, saj je društvu dal ure in ure svojega življenja...«

Poleg ekip so nagradili tudi najboljše posameznike turnirja. Najboljši vratar: Balzano (Primorje), najboljši igralec: Pescatori (Primorje), najboljši strelec: Di Donato (Zarja / Gaja) 4 gole, najmlajši igralec: Manzin (Zarja / Gaja).

Končni vrstni red: 1. Zarja / Gaja; 2. Primorje; 3. Kras in Primorec; 5. S. Andrea, 6. Breg. (bl)

KOŠARKA / TURNIR K2 SPORT

Brez standardnih igralcev je Jadran »potonil«

V sedmih minutah je Ardita dosegla delni izid 38:3!

Jadran - Ardita 73:92 (36:40)

JADRAN: Oberdan 5, Pozar 7, Pregarc 18, Valente, Slavec, Rustja, Samec 12, grbec 12, Rauber 8, Franco, Hmeljak 11.

TRI TOCKE: Oberdan in Pozar. PON: Samec, Ruaber, Pregarc, Hmeljak, Oberdan, Rustja.

Jadran je na neverjeten način izgubil finalno tekmo Domovega košarkarskega turnirja K2 sport. V nabito polni telovadnici Kulturnega doma si je zapravil 16 točk prednosti (70:54) v zadnjih sedmih minutah igre. Ardita je dosegla neverjeten delni izid 38:3, kar je v prvi vrsti posledica dejstva, da so standardni člani Jadraneve peterke drug za drugim zapustili igrišče zaradi petih osebnih napak.

V prvih tridesetih minutah je Jadran igral povsem zadovoljivo, čeprav je bila Ardita fizično dosti boljše pripravljena, ker trenira dalj časa, vse od začetka avgusta. Nasprotno, pri jadrancovih se je poznalo, da so odigrali dve tekmi v dveh

dneh in številne osebne napake so prav gotovo tudi posledica utrujenosti igralcev. Pri Arditi se je se posebej izkazal Dario Tomasini, ki je v zadnjih minutah dosegel vseh svojih 16 točk. Na koncu je bil tudi imenovan za najboljšega igralca tega resnično zelo uspelega turnirja.

»S celotnim potekom turnirja smo zelo zadovoljni. Nastop Jadrana in Nove Gorice je se povečal zanimanje za turnir, ki za vsa goriska društva pomeni dejansko uvod v novo košarkarsko sezono. Zato ni čudno, da je bila telovadnica resnično prepolna, kar je se dodatno priznanje za nas, saj je danes na Goriskem Domu dejansko edino društvo, ki organizira predprvenstvene turnirje,« nam je povedal duša Domove košarke Livio Semolici.

Izid tekme za 3. mesto: Italmonfalcone - Itala Gradišče 86:77 (41:45). Končni vrstni red: 1. Ardita, 2. Jadran, 3. Italmonfalcone, 4. Itala Gradišče, 5. Nova Gorica in Dom Rob Roy.

Sovodnje pri Isonzu Vesna doma s S. Lorenzom

Medtem ko so vse tri naše ekipe, ki nastopajo v promocijskem prvenstvu (Juventina, Primorje in Zarja/Gaja) že izločene v italijanskem pokalu, pa bodo danes zaposlena vsa nasa ostala mostva. Za ekipe 1. amaterske lige bo danes na sporedu 3. in zadnje kvalifikacijsko kolo deželnega pokala. V skupini M4 so Sovodnje na 1. mestu lestvice in bodo danes gostovale pri Isonzu San Pier, ki je doslej zbral le eno točko. Kriska Vesna pa bo igrala doma proti San Lorenzu. Danes bo tudi 2. kolo deželnega pokala za ekipe 2. in 3. amaterske lige. SPORED: Kras - Campanelle, Breg A - Chiarbola, Buttrio - Breg B, Venus - Primorec, Mladost - Piedimonte. Vse tekme bodo ob 17. uri.

NOGOMET / TROFEJA FERRUCCI

Proti Mladosti teniška zmaga Juventine

Juventina - Mladost 6:2 (4:0)

Strelci za Juventino: M. Devetak (2), Esposito (3), avtogol. Strelca za Mladost: P. Gergolet in Pellicani.

JUVENTINA: Cantarut (Devetak), Kaus, Milotti (Franchi), Stacul, Macuzzi, Trampus, Brandolin (Lavena), Braida, Tabaj, Devetak, Esposito.

MLADOST: Diego Gergolet, Argentin, Gorjan (Devetak), Persolja, Zin, Kobal (Pellicani), Manià (Blason), Marusic, Peter Gergolet, David Gergolet, Caiffa.

Goriski derbi na Vesninem nogometnem turnirju za Trofejo Ferrucci je po izenačenem začetku gladko pripadel Juventini, ki je tako končno dosegla svojo prvo zmago na uradnih predprvenstvenih nastopih in to kljub odsotnosti dveh pomembnih igralcev, kot sta Manfreda in Montina. Kljub gladkemu porazu pa so z nastopom lahko zadovoljni tudi pri Mladosti, saj je doberdobsko mostvo nastopilo brez obeh standardnih vratarjev, ki sta poškodovana. Začetek tekme je bil izenačen in Juventina je povedla sele po avtogolu. Odtlej so Standrežci zaigrali bolj sproščeno in do konca polčasa dosegli se tri zadetke. V drugem delu je Mladost pri rezultatu 5:0 zmanjšala na 5:2. Zadnjih trideset minut je Juventina igrala z mozem m-nj zaradi izključitve vratarja Devetaka, ki se je zoge dotaknil z roko zunaj kazenskega prostora. V vratih je moral tako zaigrati Esposito, a Mladost tega ni izkoristila.

Massimo Tabaj (Juventina): »Končno smo se s prvo zmago otresli psihološkega pritiska. Ugranst se počasi izboljšuje. Ne smemo pozabiti, da smo zamenjali dvet enajstin ekipe.«

Kristjan Gorjan (Mladost): »Nismo igrali slabo, čeprav so bili oni hitrejši. Pozna se, da na treningih se vedno precej vadimo kondicijo in smo zato utrujeni.«

Turnir v Krizku se bo nadaljeval prihodnji torek. Ob 20. uri bo tekma med Vesno in San Luigijem.

ODBOJKA / V ŠKOFJI LOKI

Uspele priprave Borovih ekip

Ob treningu še veliko prostega časa za zabavo

Mlade odbojkarice Bora so bile na pripravah v Škofji Loki od 24. do 30. avgusta. Skupina je bila kar številna: trenirale so ekipe under 16, in mini volley. Med mlajšimi sta bila tudi dva fanta, Ivo in Andrej. Pod izkušenim in strokovnim vodstvom Nadje Debenjak so vadili dvakrat dnevno. Pomagala sta ji Rado in Sabina. Organizator in spremljevalec je bil predsednik Pino Rojc. Na razpolago so imeli veliko in lepo telovadnico, bivali pa so v bližnjem domu. Jutranji tre-

ningi so bili kondicijskega značaja, popolne pa so se posvetili odbojki in izpopolnjevali tehniko v različnih elementih igre. Starejše igralke so se učile taktiko in nove sheme igre.

Vreme je bilo lepo, tako da so se tudi odpravili na turo na bližnji hrib Lubnik (na sliki). Zelo zabavno je bilo kopanje v bazenu. Imeli so tudi nekaj prostega časa za poslušanje glasbe in razne igre. Vzdušje je bilo prijazno, veselo in vsem je bilo taško se vrniti spet domov. (Nika)

Od jutri po TV Koper spet Športel v novi preobleki

Jutri ob 22.30, se s poletnih počitnic vrača Sportel, redna oddaja o zamejskem sportu slovenskega programa koprskje TV. Oddaji je se naprej namenjenih 60 minut, popestrila jo bo nova uvodna spica, na posamezne rubrike in goste bodo opozarjali novi napovedniki, v začetku prihodnjega leta pa bodo nekoliko prenovili scenografijo.

Voditelji in urednik oddaje Igor Malalan je za jutri v studio povabil predstavnike združene nogometne ekipe Zarja/Gaja, ki bo nastopila v promocijskem prvenstvu, kot druga gostja pa bo evropska prvakinja v kotalkanju Tanja Romano. Deva Pincin je pripravila portret odličnega tekmovalca v hitri hoji Fabia Ruzierja, Eugen Ban pa se je mudil na košarkarskem turnirju SD Dom, na katerem nastopa tudi združena ekipa Jadran. Rok Maver pripravlja rubriko pod novim imenom, Sport pod Triglavom. Prvi gost rubrike bo Marko Kalc, ki je v novi sezoni prevzel trenerski stol pri koprskem Kemiplasu, slovenskem državnem prvaku v ženski odbojki. Alda Sosič se bo z kvizom Skrtoc po novem vključila na začetku in na koncu oddaje, pa tudi igra bo doživela nekaj sprememb.

Obvestila

PLAVALNI KLUB BOR

obvesca, da so se začela vpisovanja v začetniški plavalni tečaj (od 4. leta dalje), osnovno in nadaljevalno solo plavanja za otroke in mladino, sportno solo plavanja, tekmovalno skupino ter rekreacijo za odrasle vsak dan, od ponedeljka do petka (do konca meseca) od 11.00 do 13.30 na tel. št. 51377

PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN IN SZ SLOGA

prirediti v nedeljo, 21. t. m., izlet z društvenim kombijem ter osebnimi avtomobili na jezero Bordaglia in vzpon na Passo Pascoli (Forni Avoltri). Za informacije tel. 208373 (Luciano) in 226283 (Viktor).

SZ BOR - TELOVADBA ZA MOSKE

SZ Bor sporoča, da potekajo vpisovanja za skupino moske rekreacije, tako za mlajše kot za starejše. Za vpisovanje in dodatne informacije tel. v tajništvo na Stadion 1. maj (tel. 51377).

SZ BOR - SEKCIJA AEROBIKE

sprejema vpisovanja za novo sezono. Tecaji, ki bodo potekali ob popoldanskih in večernih urah bodo namenjeni mlajšim in starejšim. Za dodatne informacije tel. v tajništvo (tel. 51377).

SK BRDINA

sporoča vsem članom in tekmovalcem, da bo informativni sestanek za naslednjo smučarsko sezono v sredo, 17. septembra, v domu Brdina na Opcinah s pricetkom ob 20.30.

SZ BOR

sporoča, da se bo v ponedeljek, 22. t. m., pričela telovadba za mlajše in starejše gospe pod vodstvom profesorice Silve Meulje. Jutranji tečaj od 9. do 10., popoldanski od 16. do 17. ure. Za vpisovanje in informacije tel. v tajništvo na Stadion 1. maj (tel. 51377).

SD BREG - KOSARKARSKA SEKCIJA

sporoča, da jutri, 15. septembra, pričnejo treningi po sledenem urniku: minibasket (letniki '87 in mlajši) v torek in petek, od 16.30 do 18. ure; propaganda (letniki '85 in '86) v torek, sredo in petek, od 15. do 16.30; dečki (letnik '84) v ponedeljek in četrtek, od 15. do 16.30 in sredo od 16.30 do 18. ure. Za vse podrobnejše informacije lahko telefonirate na št. 228334 (David Pregarc) od 9. do 13. ure.

SZ OLYMPIA

vabi igralce in igralke mladinskih odbojcarskih ekip ter stare, zainteresirane za otroško telovadbo, na sestanek, ki bo jutri, 15. t.m. ob 17. uri pri telovadnici Slovenskega sportnega centra v Drevoredu 20. septembra v Gorici.

SHINKAI KARATE KLUB

vabi člane na treninge karateja. Urniki: OTROCI, rumeni, oranžni in zeleni pasovi v sredo in petkih od 18. do 19.30; plavi, rjavi in črni pasovi ob torkih in četrkih od 18. do 19.30. ODRASLI: barvani pasovi ob torkih in petkih od 20.30 do 22. ure; črni pasovi ob sredo od 20.30 do 22. ure. Novi člani se lahko vpisejo v telovadnici Silvestri, ul. sv. Nazarija na Proseku v zgoraj navedenih urikih ali poklicejo na tel. št. 327342.

ZDRUŽENA NOGOMETNA EKIPA GAJE

najmlajših (letnik 1983/84) vabi fante, ki se igrajo v raznih klubih, da se jim pridružijo! Tel. 226115, vsak dan od 17. do 19. ure.

SZ DOM GORICA - sekcija orodne telovadbe

in sportne ritmične gimnastike sporoča, da so se treningi SRG ze pričeli in da so vpisovanja novincev in novink možna med urami treningov v telovadnici Kulturnega doma v Gorici ali na tel. št. 0481/82087 v večernih urah.

SD KONTOVEL - kosarkarska sekcija

obvesca, da se košarkarski treningi nadaljujejo na odprtem igrišču na Kontovelu, kot sledi: ob ponedeljkih in sredo od 16.30 do 17.30 za letnike 1987/88/89 ter ob torkih in četrkih ob 16.30 do 17.30 za letnike 1990 in mlajše. Za informacije: Kristjan Brisic tel. 229470.

SD BREG - nogometna sekcija

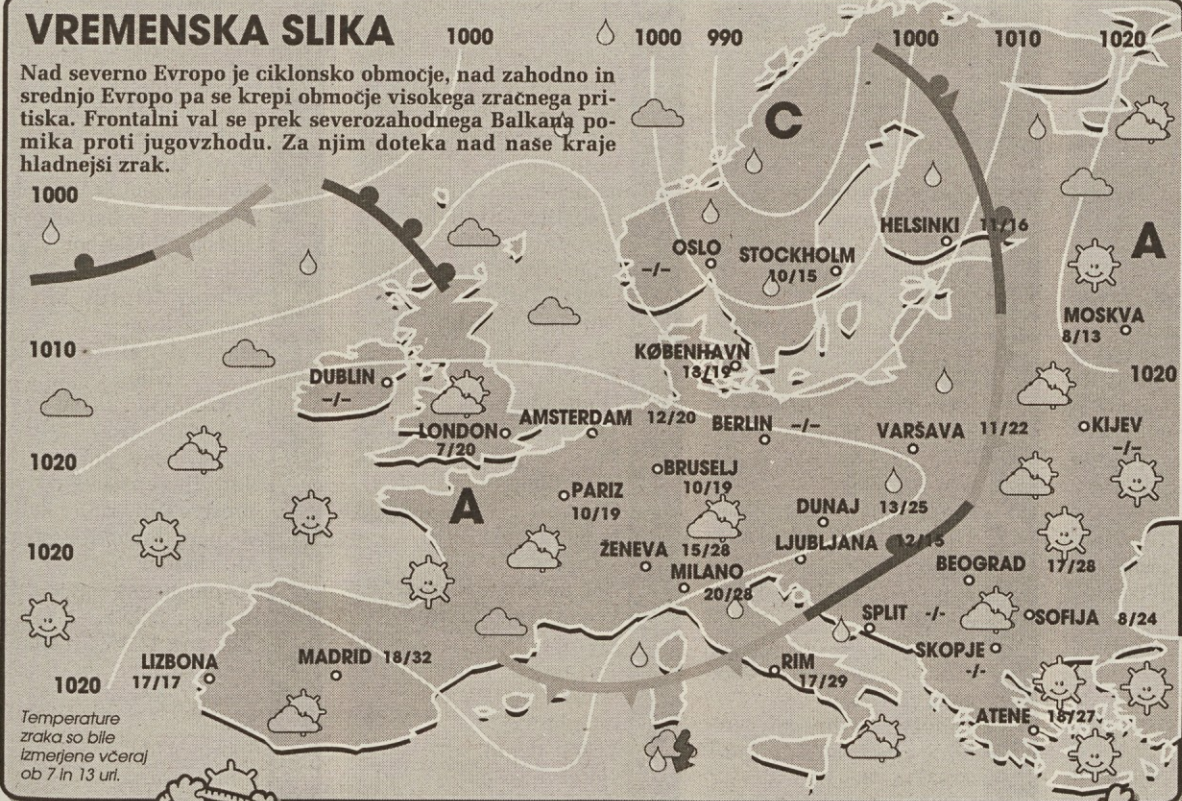
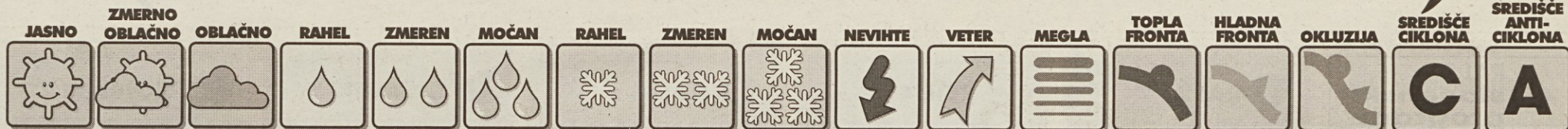
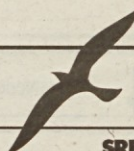
vpisuje v tekmovalni sezoni 1997/1998 otroke, rojene v letih 1991, 1990, 1989 in starejše. Zainteresirani se lahko zglašijo v sportnem centru Brega v Dolini vsak ponedeljek, sredo in četrtek od 17.30 do 19. ure.

GIMNASTICNI ODSEK SZ BOR

sporoča, da poteka vpisovanje telovadk za letošnjo sezono v Borovem sportnem centru (tudi po telefonu na št. 51377) vsak dan od 11.30 do 13.30. Vpis je mogoc tudi preko telefonske tajnice, ob navedbi priimka, imena, rojstne letnice in telefonske številke prijavitelke.

MINIBASKET BOR

Košarkarska sekcija Bora začena tudi letos tečaje minibasketa. Vsi treningi bodo na Stadionu 1. maja s sledecimi urniki: najmlajši (letniki 89, 90, 91) ob torkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.00 do 18.00; starejši (letniki 87, 88) ob torkih od 17.30 do 18.30 in ob petkih od 16.00 do 17.00 v mali telovadnici. Pojasnila: Corbatti 361476 ob uri kosila.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.46 in
zatone ob 19.15.
Dolžina dneva 12.29.

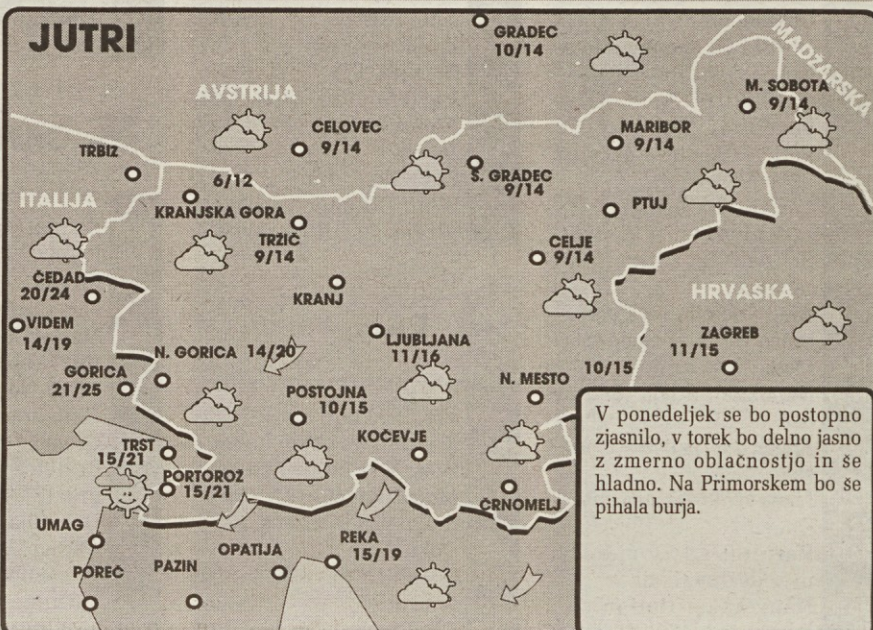
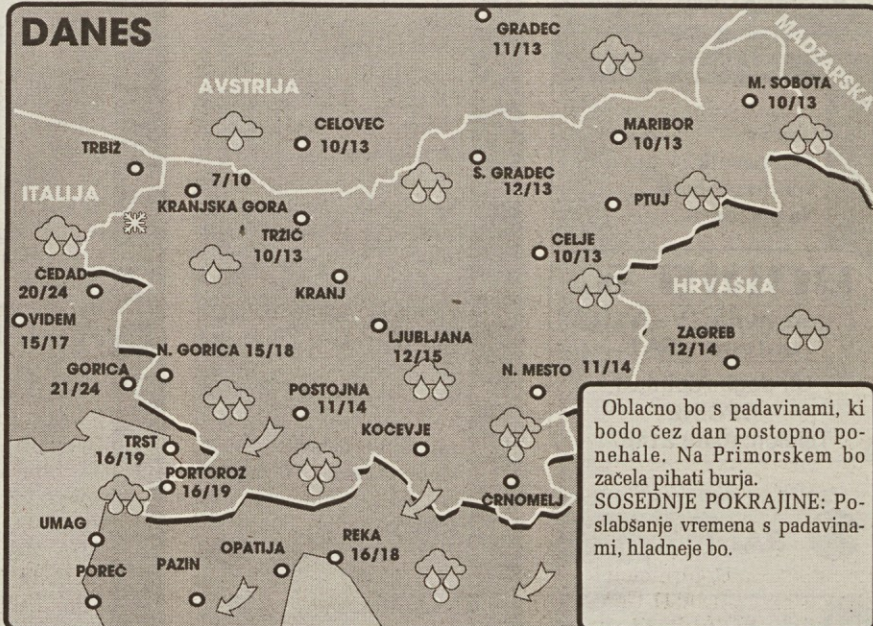
LUNINE MENE
Luna vzide ob 18.13 in
zatone ob 3.51.

PLIMOVANJE
Danes: ob 2.43 najnižje -50 cm, ob 9.13 najvišje 42 cm,
ob 15.09 najnižje -31 cm, ob 20.59 najvišje 41 cm.
Jutri: ob 3.18 najnižje -55 cm, ob 9.42 najvišje 50 cm,
ob 15.44 najnižje -39 cm, ob 21.38 najvišje 45 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

MORJE
Morje razgibano, temperatura morja 24 stopinj.

TEMPERATURE V GORAH	°C	°C
500 m.....	11	2000 m.....2
1000 m.....	8	2500 m.....1
1500 m.....	5	2864 m.....0

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Stalno gledališče FJK - Gledališka sezona 1997/98

Pri blagajni gledališča (urnik: 8.30-13, 16-19 ob delavnikih), v Pasazi Protti (urnik: 8.30-12.30, 15-19 ob delavnikih), pri podjetjih, na univerzi in na solah lahko podpisete nov abonma. Potrditev starih abonmajev je možna do 18. t. m.. Za informacije lahko pokličite zeleno številko 167-222088 (v sodelovanju s Telecom Italija).

Letosnjo sezono bodo otvorili 29. t. m., ob 20.30 (red premiera) s predstavo »Dante« po Bozanski komediji. Nastopajo Vittorio Gassman, Roberto Herlitzka, Ugo Pagliari in Paola Gassman. Pri predstavi sodeluje Komorni orkester Furlanije-Juljske krajine, ki ga vodi Romolo Gessi.

Gledališče Verdi

Jesenska simfonična sezona 1997

Danes, 14. t. m., ob 18. uri (red B) recital pianista Alexandra Lonquicha. Na programu Brahms in Schubert.

V petek, 19. t. m., ob 20.30 (red A) in v nedeljo, 21. t. m., ob 18. uri (red B) koncert orkestra in zbora Gledališča Verdi pod vodstvom Woldemara Nelssona. Solist Grigory Sokolov (klavir). Na programu Brahms, van Beethoven.

Predprodaja vstopnic za neabonente pri blagajni gledališča Verdi (urnik: 9-12, 16-19 - tel. 6722500); možna je tudi potrditev abonmajev za red A, B in Carta giovani.

Gledališče Cristallo - La Contrada

Pri blagajni gledališča Cristallo, pri UTAT v Pasazi Protti, na solah, pri sindikatih in raznih ustanovah lahko podpisete nov abonma. Potrditev starih abonmajev do sobote, 20. septembra. Za informacije tel. 390613.

Nova gledališka sezona se bo začela v petek, 3. oktobra s predstavo La Contrade »Antonio Freno«. Režija Francesco Macedonio.

Provinciassieme 1997

Nabrežina - knjižnica: v četrtek, 18 t. m., ob 20.30 predvajanje televizijske oddaje Rai »La classe di Stuparich« (Stuparichev razred) Lile Cepak. Režija G. Penco.

LONJER

Na sedežu društva bo v petek, 19. t. m., ob 20.30 gostovalo Benesko gledališče s komedijo »Usak minut je na palanka«. Sodeluje glasbena skupina Korenine.

GORICA

Goriski grad

V okviru serije komicnih predstav pod naslovom »Un castello di risate« bo v sredo, 17. t. m., ob 20.45 na sporedu komedija Daria Foja in France Rame »Coppia aperta, quasi spalancata« v izvedbi gledališča »Malocchi & Profumi«.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela

Danes, 14. in jutri, 15. t. m. je v KC razstava svežih gob.

PORTOROŽ

Avditorij

Danes, 14. t. m., ob 20.30 bodo v glavni dvorani predvajali film »Popolna oblast«.

RAZNE PRIREDITVE

KOROŠKA

BOROVLEJE

Pri Cingelcu na trati: danes, 14. t. m., ob 18. uri gledališka predstava »Divji lovec«.

RADIŠE

Kulturni dom: danes, 14. t. m., ob 10.30 Radisko žegnanje.

ŠENTJAKOB V ROŽU

Farna dvorana: danes, 14. t. m., ob 15. uri »Opera za tri groše« (Dreigroschenoper).

TINJE

Katoliški dom Sodalitas: v torek, 16. t. m., ob 19.30 predavanje dr. M. Nemetscheka »V življenju se učiti umreli«.

GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Glasbena matica - Dvorana Tripcovich

V soboto, 4. oktobra, ob 20.30 koncert Akademskega zbora M. Glinka iz St. Petersburga pod vodstvom Vladislava Cernusenka. Informacije na Glasbeni matici - tel. (040) 418605.

Provinciassieme 1997

Zgonik - Sportno kulturni center: v petek, 19. t. m., ob 21. uri koncert kvinteta Jazzzy and Classic. skladbe Astora Piazzolle in Clauda Bollinga. Trst - Avditorij konzervatorija G. Tartini: v soboto, 20. t. m., ob 20.30 »Moldavski glasovi«.

Park bivše umobolnice - Bar Il posto delle fragole

V petek, 19. t. m., ob 21. uri koncert s skupino rock Flexy Gang.

Stolnica Sv. Justa

Jutri, 15. t. m., ob 20.30 bo v okviru koncertov »20. Trzaskega glasbenega septembra« koncert, ki ga organizira Cappella Civica. Pri orglah bo nastopil Roberto Bertero.

OPČINE

Openška glasbena srečanja - SKD Tabor

Danes, 14. t. m., ob 18. uri koncert Modern Tria iz St. Petersburga.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Cerkev na Sveti Gori

V nedeljo, 21. t. m., ob 18. uri otvoritveni koncert Kulturnega doma za sezono 1997/98 (izven abonmaja). V cerkvi bo nastopil akademski zbor Mihail Glinka iz Sankt Peterburga pod vodstvom Vladislava Cernusenka.

Vstop v cerkev bo s koncertnim listom, ki ga predhodno dvignete na upravi Kulturnega doma, organiziran je tudi avtobusni prevoz. Za informacije tel. (0038665) 25608.

V Kulturnem domu lahko do 6. oktobra vpisete glasbeni abonma, sedeže pa potrdite do 30. t. m. (tudi po telefonu), novi abonenti se lahko vpisejo od 1. do 6. oktobra.

LJUBLJANA

Festivalna dvorana

V sredo, 17. t. m., ob 20. uri koncert ameriske skupine underground rocka »Dead Moon«.

RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Miramar - Skulptura v parku: na ogled je razstava del slikarjev-kiparjev A. Cavaliere, C. Ciussi, B. Munari, M. Staccioli in N. Zavagno, v organizaciji Trgovinske zbornice, trz. turistične ustanove, Studia Bassanese Združenja Eos pod pokroviteljstvom trzaskе občine, pokrajine in dežele FJK.

Miramar - Konjusnica: do 30.11. je na ogled velika razstava o zgodovini Dacanov. Obiscete jo lahko vsak dan od 9. do 19. ure.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 8. do 19. ure (grad od 9. do 18. ure).

Muzej Sartorio (Largo Papa Giovanni XXIII, 1): do 12. oktobra je na ogled starodavna japonska grafična umetnost. Urnik: vsak dan (razen ponedeljka) od 9. do 19. ure, ob torkih in sredah tudi od 20. do 24. ure.

Mestni naravoslovni muzej (Trg Hortis 4): razstavo »Znanost med fantazijo in realnostjo« - stare knjige iz knjižnice mestnega naravoslovnega muzeja« do podaljšali do 21. t. m. Urnik ogleda: vsak dan, razen ponedeljka, od 8.30 do 13.30.

Grad sv. Justa: na ogled je razstava starodavne japonske grafične umetnosti. Sedež turistične ustanove (Ul. S. Nicolò 20): do 14.9. razstavlja Franca Batich. Gledališče Miela: do 30. t. m., razstavlja svoja olja s pasjimi portreti Rachelle Oatman iz Zda. Urnik: ob delavnikih: 18-20

Galerija Torbandena: razstavlja Wolfgang Wiedner.

BOLJUNEC

Gledališče France Prešeren: do 28. t. m., bo v okviru pobud Provinciasieme '97 otvorili razstavo »Stene« Davida Skerlja in Antonia Sofianopula. Urnik: ob delavnikih 16.30-20, ob praznikih 11-13.

REPENTABOR

Na Tabru: danes, 14. t. m., ob 18. uri bodo v okviru pobud Provinciasieme '97 otvorili razstavo novejših del na barvanem lesu Giuseppeja Torsellija. Urnik: ob delavnikih 16.30-20, ob praznikih 11-13.

PADRIČE

Raziskovalni center Area- paviljon E1: do 27. t. m. je na ogled razstava »Realfiction - Natura Naturans 2« - razstavlja umetniki iz Slovenije, Hrvaske, Ceske, Avstrije, Poljske, Nizozemske, Nemcije in Italije. Urnik: 10.30-13, 16-18.30, ob praznikih 10.30-13, zaprto ob ponedeljkih.

MILJE

Sedež turistične ustanove: na ogled je fotografska razstava Silvia Stagnija »Muja med preteklostjo in sedanostjo«.

SESJAN

Sedež turistične ustanove: razstavlja Luigi Perelli.

GORICA

Pokrajinski muzej na gradu: razstavo »Perijski zakladi« so podaljšali do 5. oktobra. Urnik ogleda: ob torkih, sredah, četrtek in petkih od 10. do 18. ure; ob sobotah in nedeljah od 10. do 22. ure, ob 19. in ob 21. uri vodena obiska.

SLOVENIJA

PIRAN

Galerija Meduza 2: do 26. t. m. bodo na ogled dela španske slikarke Marise Casado.

KOROŠKA

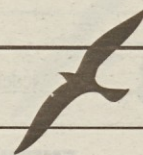
CELOVEC

Novi deželni arhiv (St. Ruprecht Strasse 7): do 19. t. m. je na ogled razstava »Koroška, Avstrija, Evropa - Kulturne dobrine 12. stoletja«.

Deželna galerija (Burgasse 8): do 14. t. m. je na ogled razstava »Dve stoletji umetnosti na Koroškem«.

SVEČE

Stara sola: na ogled je razstava prof. Petra Fistra »Arhitektura in prostor«.

RAI 3 slovenski program

Za TRST: na kanalu 64 (Ferlugi) in 40 (Milje)
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Gustav
20.30 TV dnevnik
Sportna tribuna
Na počitnice

BORIS S.
popravila TV - VCR
antene - SAT
Ul. degli Alpini 91
OPCINE
Telefon: (040) 214871

RAI 1

6.00 Aktualno: Euronews
6.45 Dokumenti
7.30 Otroški variete Aspetta la banda! (vodita Alessandra Bellini, Marco Del Buono), vmes risanke
8.00 Variete: L'albero azzurro - Plavo drevo
8.30 Variete: La banda dello Zecchino, vmes risanke in nan. Le simpatiche canaglie
10.00 Aktualna oddaja: Poletna Linea verde - Zelena crta
10.45 Masa
11.45 Nabozna oddaja: Sedmi dan
12.00 Angelus in papežev blagoslov
12.20 Linea verde - Zelena crta
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: La Domenica in... degli italiani
16.00 Nanizanka: Italian Restaurant (i. Gigi Proietti, Nancy Brilli)
16.50 Sportna oddaja: Cambio di campo
18.00 Dnevnik
18.15 Sportna oddaja: 90. minuta
19.00 Nan.: Gospa iz Westa - Učiteljica
19.50 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.35 Sportne vesti
20.45 Film: Io non credo a nessuno (western, ZDA '76, i. Charles Bronson, Jill Ireland, Ben Johnson)
22.30 Dnevnik
22.35 Aktualna oddaja: Speciale Cernobbio (vodi Gad Lerner), 23.10 Welfare
0.00 Nočni dnevnik
0.20 Sottovoce - Potihoma

RAI 2

7.00 Film: Don, un cavallo per amico (kom., ZDA '88, i. Bob Goldthwait)
8.30 Film: Un difficile addio (dram., ZDA '90), vmes (9.00) dnevnik
10.00 Dnevnik
10.05 Nedeljski Disney: Risanke, 11.10 nan. Zarek lune za Dorothy Jane
11.30 Dnevnik
11.35 Varieteja: Scanzonatissima, 12.00 Cercando cercando
13.00 Dnevnik, 13.20 Tg2 Motori
13.30 Aktualno: Telecamere
13.55 Motociklizem 500 cc
14.50 Vremenska napoved
14.55 Komicni filmi
15.35 Film: Zum Zum Zum (glas., lt. '68)
17.15 Nan.: Marshall
19.00 Sport: Domenica sprint, vmes košarka
20.00 Komicni filmi
20.30 Dnevnik Tg2
20.50 Variete: Furore (vodi Alessandro Greco)
23.15 Dnevnik, vreme
23.35 Zidovska kultura
0.05 Film: Gli amici di Peter (dram., ZDA '92, r. K.

RAI 3

6.00 Variete: Fuori orario
8.45 Koncerti Telecom Italia
9.30 Dok.: V kraljestvu zivali
11.10 Motociklizem: VN Catalunyae 125 in 250 cc.
13.20 Dokumenti
14.00 Dezelni dnevnik, 14.15 dnevnik
14.30 Glasba: Neapolis Live
15.00 Sport: Quelli che aspettano..., 15.55 Quelli che il calcio...
18.00 Sport: Stadio Sprint
18.20 Dok.: Geo magazine
18.50 Vreme, dnevnik, dezelne vesti, sportne vesti
20.00 Aktualno: On the Road
20.15 Variete: Blob
20.50 Film: D' amore e ombra (dram., Argent.-Sp. '94, r. B. Kaplan, i. A. Banderas, J. Connelly)
22.25 Sport: Sportna nedelja
23.30 Dnevnik, dezelne vesti
23.50 Sport: Sportna nedelja
0.20 Dnevnik, vreme
0.30 Variete: Fuori orario
2.10 Film: Gli ultimi guerrieri (vojni, ZDA '90, i. Gary Graham, C.H. Tagawa)

RETE 4

6.00 Nan.: Wings, 6.30 Sodnik ponoči, 6.50 Z odprtim srcem, 7.40 Burk, 8.30 Pregled tiska, 9.00 Christy
10.00 Masa
10.45 Aktualno: La domenica del villaggio, vmes (11.30) dnevnik
13.00 Eurovillage
13.30 Dnevnik Tg4
14.00 Variete: Miss Grand Prix e il bello d' Italia
16.00 TV film: 2000 Malibu Road (krim., ZDA '92, i. J. Beals, D. Barrymoore)
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 TV film: Un caso ancora aperto (dram., ZDA '92)
20.35 Film: Vite sospese (krim., ZDA '94, i. M. Douglas, M. Griffith, L. Neeson)
23.15 Film: Labirinto di passione (kom., SSp. '82, r. P. Almodovar, i. C. Roth)
1.15 Pregled tiska

CANALE 5

6.00 Na prvi strani
8.45 Film: Lakota Moon (dram., ZDA '92, i. Barbara Carrera)
10.45 Nan.: Cosby indaga (i. Bill Cosby, Rita Moreno), 11.45 Norma in Felice (i. Gino Bramieri)
12.15 Glasba: Superclassifica Lestvica LP (vodi Laura Freddi)
13.00 Dnevnik
13.30 Variete: Izbor odd. Buona Domenica - Aspettando l' autunno (vodita Maurizio Costanzo in Paola Barale, 1. del)
14.00 Film: Per grazia ricevuta (kom., lt. '70, r.-i. Nino Manfredi, Lionel Stander)
16.15 Variete: Buona Domenica - Aspettando l' autunno (2. del)
18.15 Nan.: Io e la mamma (i. delia Scala, Gerry Scotti)
18.45 Variete: Buona domenica
20.00 Dnevnik TG 5 in vreme
20.30 Variete: Il quizzone (vodita Gerry Scotti in Laura Freddi)
22.45 TV film: Tutta colpa dell' amore (thriller, ZDA '92, i. Jeff Fahey, Mia Sara, Ben Gazzara)
0.45 Nočni dnevnik
1.00 Nan.: Maledetta fortuna
2.00 Pregled tiska

ITALIA 1

6.30 Otroški variete, vmes nan. in risanke ter varieteja Bim Bum Bam
9.25 Variete: Magazine, risanke, 9.55 La nostra inviata Manuela, risanke
10.55 Variete: Sorridi, c'è Bim Bum Bam, risanke
11.30 Nan.: Phenom
12.00 Sport: Grand Prix (vodi Andrea De Adamich)
12.25 Odprti studio
13.00 Sport: Vodič nogometnega prvenstva
13.35 Glasba: Daniele Silvestri
13.40 Nan.: Tequila & Bonetti
14.35 Film: Jumpin' Jack Flash (kom., ZDA '86, i. W. Goldberg, S. Collins)
16.30 Nan.: Raven, 18.30 Star Trek
19.30 Odprti studio, vremenska napoved, 19.50 Fatti e misfatti
20.00 Aktualno: 30 ore per la vita: otto mesi dopo - 30 ur za življenje
20.20 Variete: Mai dire gol
20.40 Film: Over the Top (pust., ZDA '87, r.M. Golan, i. S. Stallone, R. Loggia)
22.30 Sportna oddaja: Pressing
0.30 Italija 1 sport
1.35 Film: Puro cashmere (kom., lt. '86)

TELE 4

10.45 13.00 Raduno degli istriani
15.35 Film: Non sei mai stata così bella, 17.00 Il ragazzo dal kimono d' oro
19.45 Dokumentarec
20.30 Gledališce: Fiore di cactus
22.08 FBI, 23.00 Non siamo mica americani

MONTECARLO

14.25 19.30, 22.35, 0.55 dnevnik, 12.10, 18.15 Sport
11.55 Papežev blagoslov
13.00 Nan.: Ironside
14.00 Avtomobilizem
16.30 Nan.: Switch
17.35 TMC Race/Crono
18.50 Variete: Goleada, vmes nogomet, goli, itd.
22.35 Biscardi jev proces
0.00 Film: La squadra speciale dell' ispettore Sweeney (krim., VB '77)

Slovenija 1

7.30 Vremenska panorama
8.50 Vceraj, danes, jutri
8.55 Ozare (ponovitev)
9.00 Otroški program. Risana nan.: Cebelica Maja, 9.25 nad. Med vetrom in vodo
9.40 Koncerti za mlade (L. Bernstein, 25. oddaja)
10.35 Dok.: Divja Avstralija
11.00 50-letnica priključitve Primorske k Sloveniji
12.10 Obzorja duha
12.40 Oddaja o ljudeh in živilih: 4 X 4
13.00 Poročila
13.05 Ljudje in zemlja
13.35 Videostrani
13.55 Nagrada Evrope
15.25 Film: Sings of Life (ZDA)
17.00 Obzornik
17.10 Nan.: Zmenki (ZDA, 2.)
17.35 Po domače
18.30 Dokumentarna oddaja
19.00 Vceraj, danes, jutri
19.05 Risanka, 19.15 Loto
19.30 TV Dnevnik, vreme
19.55 Sport, 20.05 Zoom
21.10 Intervju
21.55 Vceraj, danes, jutri
22.00 Odmevi, vreme
22.10 Zrcalo tedna
22.25 Mednarodni obrtni sejem
22.35 Film: Obrazi (ZDA, r. J. Cassavetes)
0.40 Videostrani

Koper

11.00 50. obletnica priključitve Primorske k matični domovini
12.10 Euronews
16.10 Film: Lil Abner (glas. kom., ZDA '60, i. P. Palmer, L. Parrish)
18.00 Program v slovenskem jeziku: Kam vodijo naše stezice
19.00 Vsedanes - TV Dnevnik, vreme
19.25 Nan.: Dragnet, 20.00 Vesolje je, 20.30 Globus, 21.30 Istra in...
21.30 Nan.: Joe Forrester
21.15 Vsedanes - TV Dnevnik, vreme, 22.30 Musiche
23.05 Histria Jazz, TV Dnevnik Vsedanes, vreme

Horoskop

zapisal B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Kar koli boste naredili, vam bo vzelo trikrat več časa kot ponavadi. Menciali boste na mestu in razmišljali, kako bi se lotili dela. Če vas partner ne bo spodbujal, se boste počutili izgubljeni.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Veliko časa boste posvetili skrbi za svoje zdravje. Privosčite si pomirjajočo kopel s tem boste veliko naredili za svoje telo. Prevzela vas bo želja, da bi bili čim boljše na vseh področjih.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Obnasali se boste, kakor da se ves svet vrti samo okoli vas. Pripenjali si boste medalje za najrazličnejše zasluge. Ponosni boste sami nase in tudi bližnji vas bodo spoštovali.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Z zdravjem ste lahko zadovoljni, paziti pa morate, da si s prevelikim apetitom, ne pokvarite prebave. Seveda pa prepogosti izleti v hladilnik škodijo tudi vaši liniji in počutju.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Na življenje boste gledali z vedre plati. Vasega optimizma ne bo mogel nihče omajati, saj boste vsako pripombo znali obrniti sebi v prid. V družbi boste cenjeni zaradi vasega humorja.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Visokih pričakovanj ne gojite le do sebe, pač pa tudi do ljudi s katerimi živite. Ne bodite suženj svojih želja in predstav - skušajte sprejeti sebe in svoje bližnje za napakami vred.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Pred vami je prijeten teden. Aktivni boste kot ponavadi. Znali si boste vsak dan posebej napolniti s svojimi občutki. Posvetite se tudi drugim ter ne mislite samo na sebe.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Ne naprezajte se, prihajajoče obdobje je namenjeno razmisleku in ne akciji. Prislunite intuiciji in svojemu srcu. Včasih prva rešitev se ni najboljša.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Polni boste energije in zanimivih idej, s katerimi si boste bogatili življenje. Spoznali boste nove ljudi, s katerimi lahko sklenete dolgotrajno prijateljstvo.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Vse svoje energije boste vložili v delo. Ob tem boste zanemarili osebno življenje, s čimer boste opeharili predvsem sebe. Premalo se zavedate, da ste tudi vi potrebni neznosti.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Vsi preveč zahtevajo od vas in tako preobremenjeni niste za nobeno rabo. Res je sicer, da vas delo močno priganja, toda le ko ste pritisnjeni ob zid, pokažete vse vaše adute.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Vzrok za vašo nepetost in preutrujenost ni natrpan urnik, pač pa slaba fizična kondicija. Z jutranjo telovadbo bi vam lahko uspelo premagati zaspanost.

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.05 Sledi časa; 9.35 Program Abraham; 11.00 Proslava ob 50. obletnici priključitve Primorske; 12.30 Poslušalci čestitajo; 13.25 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Pod lipo domačo; 17.05 Reportaža; 17.35 Minute za; 18.05 Igra; 18.35 MePZ S. Kosec; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativa odd.; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.30 Kulturne prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 -ori, doli; 10.35 Gost; 11.35 Obvestila; 12.00 Štergo -rgo; 13.00 Športno popoldne, zimzelene melodije, nogomet; 15.30 DIO; 16.00 Popevki tedna; 18.00 Morda niste vedeli; 18.45 Črna kronika; 19.30 Top albumov; 20.30 Študentski rock; 21.30 Na piedestal; 22.00 Zrcalo dneva, vreme; 22.30 Drugi val.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00 Poroči-

la; 8.05 Na poljani jutro; 9.00 Maša; 10.05 Solisti in orkestri; 10.38 Izbrana proza; 13.00 Slov. oktet; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.30 Cerkvena glasba; 20.15 Svet glasbe; 22.05 Literarni portret; 22.30 Oratorij: Requiem (A. Dvoržak); 23.50 Napoved sporeda; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 10.30, 17.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 7.15 Otvoritev; 7.30 Vreme, cestne informacije; 7.45 Ali ljubite klasiko?; 8.00 OKC obveščajo; 8.30 Jutranjik; 9.15 Kmetijski nasvet; 9.30 Glasb. reportaža; 10.10, 11.00 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du, jes?!; 14.30 -19.00 Glasba in šport; 15.30 DIO; 19.00 Dnevnik; 19.30 Večer večnozenih T. Prica; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 7.50 Horoskop; 8.00 Opereta; 9.00 Kulturna poročila; 9.30 V knjigarnah; 10.00 Kino-Gledališče; 10.15 Sigla single; 11.00 Ob 11-ih; 12.00 Glasba po

željah; 12.30 Šport; 13.40 Bella Bellissima; 14.00 Lestvica LP; 15.15 London Calling; 16.00 Ferry sport, 18.00 Smešne zgodbe; 19.25 Sigla single; 19.30 Dnevnik in Šport.

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tehnik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Mladinski oder: Premefenca Tangali in Dozo (D. Pertot, r. L. Lombard); 10.35 Veselo po domače; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Orkestri; 11.30 Nabozna glasba; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Na počitnice, nato Poletne melodije; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Drama: Plamenica (r. A. Jan); 14.50 Pop music; 15.00 Z naših prireditev; 16.00 Glasba za vse okuse; 17.00 Poročila; 17.05 Šport in glasba; 18.30 Kratki časi; 18.45 Zabavna glasba; 19.30 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 9.30 Zrno v etru (pon., vsakih 14 dni); 10.30 Nedeljska matineja ali Jutranji val; 14.00 Radio gol.

Radio Koroška

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška!-Guten Morgen, Kärnten - Duhovna misel (mag. Klaus Einspieler); 18.00-18.30 Glasbena oddaja.

RAI 3
slovenski
program

Za TRST: na kanalu 64 (Ferlugi) in 40 (Milje)
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 **Gustav**
20.30 **TV DNEVNIK**
Sportna tribuna

RAI 1

6.30 Jutranji dnevnik
6.45 Jutranja oddaja Poletna Unomattina (vodi Melba Ruffo), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
10.00 Film: Le diciottenni (kom., It. '55, r. M. Mattoli, i. Marisa Allasio, Virna Lisi, Luisella Boni) dnevnik
11.30 Aktualna oddaja o vrtarstvu: Verdemattina (vodita Luca Sardella in Janira Majello)
12.25 Vreme in kratke vesti
12.35 Nan.: Gospa v rumenem (i. Angela Lansbury) dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05 Film: Tesoromio (kom., It. '79, i. Johnny Dorelli, Sandra Milo, Zeudi Araya, E. M. Salerno)
15.50 Mladinski variete Poletni Solletico, vmes nan. risanke Scooby Doo, Free Willy, Tarzan in nan. Boy meets world (vodita Elisabetta Ferracini, Mauro Serio)
18.00 Dnevnik
18.10 Nan.: Gospa iz Westa - Senca preteklosti (i. Jane Seymour)
19.50 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik in sport
20.35 Variete: La zingara
20.50 Film: C'era una volta in America (dram., ZDA '83, r. Sergio Leone, i. Robert De Niro, James Woods, Elizabeth McGovern, T. Williams)
22.30 Dnevnik
0.30 Nočni dnevnik
0.45 Aktualno: Gledališče (1. del), 0.55 Filozofija: Ernst Mayr

RAI 2

7.00 Nad.: Zelene jagode
7.25 Jutranji Go cart: risanke, 8.05 L'albero azzurro, 9.25 nan.: Lassie
9.55 Protestantizem
10.25 Aktualno: Sereno variabile
10.35 Nad.: Quando si ama, 11.00 Santa Barbara
11.45 Dnevnik
12.00 Variete: Ci vediamo in TV (vodi Paolo Limiti) dnevnik
13.00 Dok.: V kraljestvu narave
14.00 Variete: Ci vediamo in TV (vodi Paolo Limiti) dnevnik
15.30 Film: Mezzanotte d'amore (kom., It. '70)
16.15 17.15, 18.15 Poročila
17.20 Nan.: Bonanza
18.20 Sport
18.40 Rubrika o izletih in potovanjih Sereno variabile
19.00 Nan.: Rex
19.55 Komicni filmi
20.30 Večerni dnevnik
20.50 Nan.: Inspektor Derrick (i. Horst Tappert)
23.05 Dok.: V pričakovanju spominske oddaje o Mariji Callas
23.30 Dnevnik, v parlamentu, vreme, sport

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik
8.30 Film: Titanic, latitudine 41 nord (dram., VB '58)
10.30 Aktualno odd.: Italijanska ustava, 11.00 Grand Tour
12.00 Dnevnik, 12.15 Sport
12.20 Nad.: In nome della famiglia
14.00 Dezelne vesti, dnevnik
14.50 Tg 3 Puliamo il mondo
15.05 Aktualno: Report
15.30 Sportno popoldne: nogomet B in C lige, 16.25 košarsko, 16.40 dresura
18.25 Nad.: In nome della famiglia
19.00 Dnevnik, dezelne vesti, deželni sport
20.00 Variete: Blob
20.15 Nan.: Friends
20.40 Dok.: V kraljestvu zivali
22.30 Dnevnik, dezelne vesti
22.55 Aktualna odd.: Misteri
23.45 Sport: Sportfolio
0.30 Dnevnik, pregled tiska, kultura, vreme
1.10 Variete: Fuori orario
2.10 Film

RETE 4

6.00 Nad.: Lasciati amare
6.50 TV film: Oggi ho vinto anch'io (dram., It. '90, i. B. De Rossi, F. Nero)
8.50 Nad.: Vendetta d'amore, 10.00 Perla nera, 10.30 I due volti dell'amore, 11.00 Regina, 11.30 dnevnik
11.40 Forum (vodi P. Perego)
13.00 Kolo sreče
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: Kolo sreče
14.30 Nad.: Sentieri - Steze
15.30 Film: Scuola elementare (kom., It. '54, i. R. Billi, Mario Riva)
17.45 Kviz: OK, il prezzo è giusto! - Cena je prava
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Variete: Game Boat
20.35 TV film: Attrazione pericolosa (thriller, ZDA '84, i. C. Sellecca)
22.40 Film: Cavalli di razza (dram., ZDA '83, i. D.

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.45 Nan.: Komisar Scali (i. Michael Chiklis)
9.45 Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)
11.30 Rubrika: Ciao Mara (vodi Mara Venier)
13.00 Dnevnik TG 5
13.25 Sgarbi quotidiani
13.40 Nad.: Beautiful (i. Ron Moss)
14.10 Aktualne teme: Uomini e donne - Moski in ženske (vodi Maria De Filippi)
15.45 Aktualna kronika: Verissimo
15.50 TV film: Gesti d'amore (dram., ZDA '96, i. JoBeth Williams, Kellie Martin)
17.50 Aktualne teme iz dnevne kronike: Verissimo
18.35 Variete: Tira & Molla (vodi Paolo Bonolis)
20.00 Dnevnik TG 5
20.30 Variete: Paperissima sprint (vodi Michelle Hunziker)
20.45 Film: Junior (kom., ZDA '94, r. I. Reitman, i. Arnold Schwarzenegger, Emma Thompson)
22.55 Dnevnik
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.00 Nočni dnevnik (vodi Enrico Mentana)

ITALIA 1

6.10 Otroški variete, vmes nanizanke in risanke
9.20 Nan.: Mc Gyver, 10.25 Strade di San Francisco, 11.25 Chips
12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, 12.50 Fatti e misfatti
12.55 Variete za najmlajše: Ciao Ciao Parade in risanke
14.00 Nan.: Baywatch, 15.00 Beverly Hills
16.00 Variete za najmlajše, risanke, 17.25 Sorridi, c'è Bim Bum Bam
17.30 Nan.: Sweet valley high, 18.00 Willy, pric v Bel Airu
18.30 Odprti studio, vreme, 18.50 Sport studio
19.05 Variete: Fuego (vodi Alessia Marcuzzi)
19.45 Glasb. odd.: Sarabanda (vodi Enrico Papi)
20.40 Film: Senza esclusione di colpi (pust., ZDA '89, i. J.C. Van Damme, D. Gibb, Leah Ayres)
22.40 Nan.: Renegade (i. Lorenzo Lamas, B. Richmond)
23.40 Sportni oddaji: Goals, veliki angleški nogomet, 0.10 Champions League
0.40 Fatti e misfatti

TELE 4

19.30 16.45, 23.00, 1.30 Dogodki in odmevi
13.40 Fiore di cactus (1. del)
17.00 Film: Un giorno nella vita
19.00 First Ten
20.30 Poletna sportna oddaja
21.00 Film: Una ragione per morire

MONTECARLO

12.45 19.25, 22.35, 1.15 Dnevnik
9.00 Nan.: Professione pericolo, 12.10 Parker Lewis
14.15 Film: La valle del destino (dram., ZDA '45)
16.30 Nan.: Switch
18.00 Variete: Zap Zap
20.10 Aktualno: Cairon
20.30 Sport: Biscardijski proces
23.00 Film: La morte arriva con la valigia bianca (krim., ZDA '72, i. Bill Cosby)

Slovenija 1

7.30 Vremenska panorama
9.25 Včeraj, danes, jutri
9.30 Videoring
10.00 Tedenski izbor: nan. Zmenki (ZDA, 2. epizoda)
10.25 Ciklus filmov J. Cassavatesa: Obrazi
12.30 Utrip
12.45 Zrcalo tedna
13.00 Poročila
13.05 Tedenski izbor: TV igrice - Hugo (pon.), 13.35 Zoom, 14.35 Ljudje in zemlja, 15.05 Intervju
15.55 Dober dan, Koroska
16.25 TV prodaja
17.00 Obzornik
17.10 Otroški program: Radovedni Taček: Slap
17.30 Nad.: Pouka je konec (Nizozemska, 3. del)
17.45 Dokumentarna serija: Mejniki (Nemčija, 16.)
18.00 Po Sloveniji
18.40 TV igrice: Lingo
19.05 Včeraj, danes, jutri
19.10 Risanka
19.15 Zrebanje 3 X 3
19.30 TV dnevnik, vreme, sport
20.05 TV konferenca
21.00 Oddaja o turizmu: Homo turisticus
21.20 Osmi dan
21.55 Včeraj, danes, jutri
22.00 Odmevi, vreme, sport
22.40 Mednarodni obrtni sejem
22.50 Nanizanka: Hudsonova ulica (ZDA, 11. epizoda)
23.15 Film: Na svidenje, zvezličarji (Finska 1992, r. kari Paljakka, i. Santeri Kinnunen, Samuli Edelmann)
0.35 Osni dan (ponovitev)
1.05 Videoring
1.35 Videostrani

Koper

15.00 Euronews
16.15 Tecaj italijanskega jezika
16.45 Nan.: Joe Forrester
17.30 Istra in...
18.00 Program v slovenskem jeziku: Studio 2 sport
18.45 Primorska kronika
19.00 Vsedanes - Tv Dnevnik, vreme, sport
19.25 Risanke: Super Book
20.00 Alpe Jadran
20.30 Dokumentarna oddaja: El Dorado
21.00 Nad.: Trn v srcu (It., i. A. Canovas, R. Petruziello, 1. del)
22.10 Vsedanes - TV dnevnik, vreme
22.30 Program v slovenskem jeziku: Sportel (oddaja o zamejskem sportu in spotnikih)

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Varnostna kultura; 15.30 DIO; 17.05 Ob 17-ih; 18.25 Kultura; 18.30 Minute za...; 19.45 Lahka noč, otroci; 20.00 Sočočja; 21.05 Zaplešite z nami; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Etnoglasba sveta; 23.05 Literarni nohtur.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.05 Poslovne zanimivosti; 8.30 Koledar prireditelj; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 11.35 Obvestila; 13.45 Gost izbira glasbo, drobtinice; 15.30 DIO, vmes šport, vreme; 17.00 Evropop; 17.35 Obvestila; 18.00 Vroči stol; 18.50 Črna kronika; 19.30 Popularnih 40; 21.00 Telstar; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, promet; 22.30 V soju žarometov - Rončel; 23.15 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Kulturna panorama; 11.05 Čas in glasba; 13.05 Re-

priza; 13.30 Zborovske pesmi 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 DIO; 16.05 Divertimento; 16.45 Ekonomska politika; 17.00 Nove glasb. generacije; 18.05 Kulturni globus; 18.15 Slov. glasb. ustvarjalnost; 19.30 Intermezzo; 20.00 Dvignjena zavesa; 20.30 Intermezzo; 20.30 Konkret EBU; 22.30 Komorni studio EMK; 23.50 Napoved sporeda; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Osmrtnice; 7.30 Noč in dan; 7.40 Agencijske zanimivosti; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.50 Kulturni koledar; 10.00 Reggae; 11.00 Intervju; 11.30 Aktualnosti; 13.00 Daj, povej; 15.30 DIO; 16.15 Glasba po željah; 17.00 Iz parlamenta; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00 Glasba in informacije; 19.00 RD RASLO; 20.00 Bla bla radio; 19.30 Večerni program; 22.00 Zrcalo dneva; 21.00 Glasba.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.40 32-322; 9.15 Glasbene želje; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.35 Sigla single; 11.30 Souvenir d'Italy; 12.55 pesem

tedna; 13.00 Glasba po željah; 13.55 Locandina; 16.00 E. state freschi; 18.45 Istrske legende; 19.20 Sigla single; 19.45 Šport.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Poletne melodije; 8.30 Na počitnice; 9.30 Izbrani listi; 9.40 Revival, 10.10 Concert; Simf. orkester Slovenske filharmonije; 11.30 Odprta knjiga: Moja Kitajska (K. Kjuder, 3. nad.), nato Zabavna glasba; 12.00 Zelena eko-magija, nato Soft music; 12.40 Zbori; 13.20 Glasbeni predah; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Kavarna Bratuž; 15.00 Shalom, Izrael (prip. T. Srebrnič) 16.00 Made in England: spoznavajmo angleški svet; 16.45 Pesem dneva; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: A. Schönberg; 18.00 Nova obzorja; 18.20 Born in U.S.A.; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 10.30 Matineja; 13.00 Samo za Vas - Ostali Trst (pon.); 20.30 Loža v operi - Un palco all'opera.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kratki stik.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.o.o. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 100 SIT

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

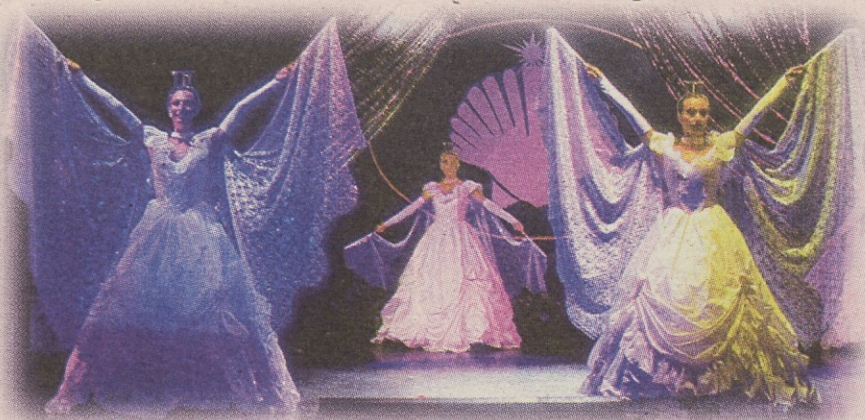
Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

So kraji, ki ostanejo v srcu!

*"Predaj se vetrom -
naj gre, kamor hoče!
Naj srce se navriska
in izjoče!"*

(Oton Župančič,
Izbrane pesmi)

**Pridružujemo se praznovanju
50. obletnice priključitve
Primorske k matični domovini.**

Z borom porasle planote slovenskega Krasa, s soncem oblika spodnja Vipavska z Novo Gorico in slikoviti kraji na Goriškem. Temna Vipava, Posočje, ki ga barvajo v bregove Tolminske ujeti modrozeleni valovi Soče. Česnje v briških gričih so odcvetele in vinogradi obetajo dober pridelek... Temni šepet Trnoveškega gozda pripoveduje skrivnosti... Toliko vsega na tako majhnem prostoru!

Kot bi lepote objemale Novo Gorico, ki se z zelenjem in sproščenostjo tako zelo razlikuje od utrjuje sive mest. In nenarejena gostoljubnost: takšne skorajda ni več najti! Zagotovo ni naključje, da je tu pognal korenine Hit, ki je Novi Gorici in njeni širši okolici dodal ravno pravišnji ščepec tega, kar je potrebno za dobro počutje, potep ali pač odlične počitnice sodobnega človeka... Nova Gorica je privlačen počitniški kraj - pa tudi odlično izbodišče za raziskovanje lepote Goriške na obeh straneh meje.

Pojdite z nami!

V samostanu Kostanjevica na griču nad mestom počivajo člani francoske vladarske družine Bourbonov, na položnem pobočju nasproti se beli Kromberški grad z muzejem. Doživeti morate sončni zahod z romarske Svete Gore, ki se nad Sočo pri Solkanu pne pod nebo - pogleda ni mogoče primerjati z ničemer drugim! Šport na Soči - kajak, kanu ali pa pustolovščina z raftom - je nekaj najlepšega, če nimate raje prijetno tople vode jezera Vogršček. Griči Goriških brd so oblit s soncem - uideemo mu v bladni kleti katerega od znanih vinogradnikov: briški gospodarji so med najboljšimi evropskimi kletarji. Kot na dlani se od tu odpre pogled v Furlanijo, na Jadran, vrhovi slovenskih gora na severu se zazdijo blizu... Če naredite krog čez slovenski Kras, morate obiskati Postojnsko jamo in Škocjanske jame! Nato pa do Nove Gorice, kjer ste dobrodošel gost: podpis Hita nosi veliko prijetnih restavracij, lokalov, bistrojev in gostiln.

Razvedrilo je najpomembnejši del prazničnih dni ali počitnic. Naj vas povabimo v enega od dveh hotelov v Novi Gorici, ki ponujata največ barvitih možnosti sprostite! Odlično opremljena hotela Park in mlajša Perla, slednji s štirimi zvezdicami, sta zares svet zabave v malem, ne le zaradi različnih iger na srečo, ki so za vsakogar izjemno privlačne! Tu si lahko ogledate zabavne in varietijske programe, koncerte, balet, pevske nastope - le kje se lahko še srečate z evropsko znanimi pevskimi zvezdami? Seveda so tu tudi diskoteke, pa tenis, bazen ali fitnes, masaža... Kot gost Hotela Perla ali Park imate pri storitvah seveda posebne ugodnosti...! Drobne pozornosti ob rojstnem dnevu ali v prazničnih dneh naredijo bivanje še bolj prijetno...

Kakovost gostinske ponudbe resda cenijo predvsem sladokusci, prija pa vsem. Zato je kakovost pravilo v vseh Hitovih restavracijah in lokalih: je za poznavalca kaj lepšega od okusa pretanjeno pripravljene brane, h kateri sodijo najboljša slovenska in svetovna vina, ki vam jih pomaga izbrati izkušen sommelier? V Perli lahko pripravite tudi poslovno konferenco ali srečanje, morda sestanek ali seminar. Klimatizirana in odlično opremljena konferenčna dvorana vam omogoča resno delo, Perla pa ponuja možnost za združitev dela s prijetno sprostivitvijo...

Nova Gorica je mlada kot ljudje, ki tu živijo in se veselijo življenja. Barve sonca so tu še posebno žive.

Delite jih z vašo družino ali prijatelji!

HT Hoteli **Turizem**

C. IX. korpusa 35, 5250 Solkan, Nova Gorica
tel. 00 386 65 28 221, 27 258 (prodajna služba)
fax 00 386 65 26 430

Salvadanalo

Oblačila 0-16

**S 16. septembrom smo prisotni v Trstu
z našo trgovino v ulici Flavia 62.**

Obiščite nas!

**Ul. Flavia, 62 (zraven Kmetijske Zadruga) Trst
Telefon 040 • 8324651 Fax 040 • 8323272**

KALKUTA / DRŽAVNI POGREB

Bogati in revni so se poslovili od matere Tereze

**Med državniki tudi Scalfaro
Molitev vseh veroizpovedi**

KALKUTA - V Kalkuti so se končale pogrebne slovesnosti za Nobelovo nagradjenko mater Terezo, ki je v 87. letu starosti umrla pred enim tednom. Krsto s pokojnico so nato odpeljali na njeno zadnje počivališče na sedežu Misijonark dobrote v Kalkuti.

Iz cerkve Svetega Tomaža, kjer je bila zadnji teden, so posmrtno ostanke prepeljali na stadion, kjer je bila masa zadusnica. Tisoci, med njimi tudi državniki, so se se zadnjic poklonili veliki dobrotnici, ki je, kot je v posebnem sporočilu zapisal papež Janez Pavel II., revnim prizgala plamen ljubezni. Papež je pogreb matere Tereze spremljal po televiziji, tako kot stotisi gledalcev v nekaj desetinah držav sveta.

Indijska vlada se je odločila za pogreb z državnimi častmi, pokojnici pa so se poklonili tudi predstavniki vseh religij. Poleg katolikov so molitve brali predstavniki protestantov, hindujcev, muslimanov, budistov in sikhov. Sestra Nirmala, ki je mater Terezo nasledila na čelu reda Misijonark dobrote, je molila

za to, da bi se red se naprej z enako odločnostjo boril za revne.

Nobelovi nagradjenki so se poklonili tudi številni državniki, kraljice in soproge predsednikov. Okoli pokojnice krste so vence položili albanski predsednik Rexhep Meidani, italijanski predsednik Oscar Luigi Scalfaro, bangladeski premier Sejk Hasina, belgijska kraljica Fabiola, španska kraljica Sofija, jordanska kraljica Nur, soprogi predsednikov ZDA in Francije Hillary Clinton in Bernardette Chirac ter številni drugi.

S polurno zamudo zaradi dolge vrste tistih, ki so se želeli oddolžiti pokojnici z vencem belih cvetlic, se je začel zalni sprevod, v katerem so truplo matere Tereze prenesli v Materino hišo, sedež reda Misijonark dobrote, kjer so jo položili k zadnjemu počitku. Več sto ljudi je skušalo priti v zgradbo, toda pogreba v pritličju stavbe v središču Kalkute se je lahko udeležilo le nekaj sester. Indijska vojska je sprevod s krsto pospremila vse do sedeža Misijonark dobrote, po koncu pogreba pa je izstrelila salve. (STA/Ansa)